

HØRINGSLISTE

27. februar 2023

j.nr. ERST 2023-2096

Høringsliste til høring af udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud

3F
92-gruppen
ADIPA – Association of Danish Intellectual Property Attorneys
Aalborg Universitet
Aarhus BSS
Aarhus Universitet
Advokatrådet
Advokatsamfundet
Akademikerne
Aktive ejere (Danish Venture Capital and Private Equity Association)
Amager Ressource Center
AMGROS
Amnesty International Danmark
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Arbejdsgiverforeningen KA
Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP)
Asfaltindustrien
Atlantsammenslutningen
Banedanmark
BAT-kartellet
BotXO
Bryggeriforeningen
Byggeskadefonden
Byggesocietetet
Bygherreforeningen
Center for Militære Studier, KU
Center for War Studies, DSU
Centralorganisationernes Fællesudvalg
CEPOS
Clean clothes campaign
COindustri
Concord Danmark
Constantia Sales Office Denmark
Copenhagen Business School
CSR Forum
Danmarks Fiskeriforening
Danmarks Almene Boliger
Danmarks Apotekerforening
Danmarks Eksportråd

Danmarks Nationalbank
Danmarks Rederiforening
Danmarks Skibskredit A/S
Danmarks Statistik
Danmarks Tekniske Universitet
Dansk Affaldsforening
Dansk Aktionærforening
Dansk Arbejdsgiverforening
Dansk Byggeri
Dansk Ejendomsmæglerforening
Dansk Energi
Dansk Erhverv
Dansk Fjernvarme
Dansk Industri
Dansk Initiativ for Etisk Handel
Dansk Institut for Internationale Studier
Dansk Investor Relations Forening (DIRF)
Dansk Iværksætterforening
Dansk IT
Dansk Landbrugsrådgivning
Dansk Metal
Dansk Skovforening
Dansk Standard
Dansk PersonTransport
Dansk Transport og Logistik
Danske Advokater
Danske Arkitektvirksomheder
Danske Busvognmænd
Danske Dagblades Forening
Danske Havne
Danske Malermestre
Danske Maritime
Danske Medier
Danske Rederier
Danske Regioner
Danske Revisorer
Danske Service
Danske Universiteter
DANVA
Danwatch
Danish Export Association
Datatilsynet
De Samvirkende Købmænd
Den Danske Aktuarforening
Den Danske Dommerforening

Den Danske Fondsmæglerforening
Det Økologiske Råd
Det Økonomiske Råds sekretariat
Domstolsstyrelsen
Ecolabel
Eksportkreditforeningen
Energistyrelsen
Fagbevægelsens Hovedorganisation
Fair Trade
Falck
Finansiel Stabilitet
Finansrådet
Finans Danmark
Finansforbundet
Finansforeningen
Finanssektorens Arbejdsgiverforening
First North
Folkekirkens Nødhjælp
Forbrugerrådet Tænk
Foreningen Danske Revisorer (FDR)
Foreningen af Interne Revisorer (IIA)
Foreningen af J.A.K. Pengeinstitutter
Foreningen af offentlige indkøbere
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Foreningen Freelance Bogholdere (FDBR)
Forlæggerforeningen
Forsikring og Pension
Forsikringsforbundet
Forsvarsakademiet
FSC
FødevarerDanmark
GTS-foreningen
HK Danmark
Horesta
Ingeniørforeningen i Danmark
Institut for Menneskerettigheder
IT Projektrådet
IT-Branchen
IT-Universitetet
KL
Klagenævnet for udbud
Komiteen for god Selskabsledelse
Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO)
Kommunekredit
Kommunernes Landsforening

Kooperationen
Kreativitet og kommunikation
Kristelig Fagbevægelse
Kuratorforeningen
Københavns Lufthavne A/S
Københavns Universitet
Landbrug og Fødevarer
Landbrugets Rådgivningscenter
Landsorganisationen i Danmark (LO)
Ledernes Hovedorganisation
Liberale Erhvervs Råd
Lokale Pengeinstitutter
LOS De private sociale tilbud
Lægemiddelindustriforeningen (LIF)
Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD)
Mellempfolkeligt Samvirke
Metroselskabet I/S
NASDAQ OMX Copenhagen A/S
Nationalbanken
NORDUnet
Landbrug og Fiskeri
Offentligt Ansattes Organisationer
Olie Gas Danmark
Oxfam IBIS
PostNord AB
Red Barnet
Realkreditforeningen
Realkreditrådet
Rigsadvokaten
Rigsombuddet på Færøerne
Rigsombudsmanden i Grønland
Rigspolitichefen
Rigsrevisionen
Roskilde Universitet
Rådet for samfundsansvar
SAS AB
SEGES (tidl. Landscentret)
SKI (Staten og Kommunernes Indkøbsservice)
SMV Danmark
Statens og Kommunernes Indkøbsservice
Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet
Syddansk Universitet
TechStartup
TEKNIQ
Telekommunikationsindustrien i Danmark

**The Association of Tech Startups in Denmark
Trafikselskaberne i Danmark
Udviklingselskabet By & Havn I/S
VP Securities
Ørsted**

Erhvervsministeriet
Erhvervsstyrelsen
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Att: FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk,
birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og kms@kfst.dk.

DANSKE
REGIONER

30-03-2023

EMN-2023-00417

1620970

Kenneth Hirsch Sørensen

Hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576

Danske Regioner har alene bemærkninger til investeringsscreeningsloven. Helt overordnet er vi enige i behovet for, at visse kontrakter, der omhandler kritisk infrastruktur under sundhedsområdet bliver omfattet af reglerne, herunder mulighederne for forhåndsgodkendelse. Det er til gengæld vigtigt, at lovforslaget alene vedrører kritisk infrastruktur og ikke regionernes almindelige indkøb af varer og tjenesteydelser, herunder rammeaftaler.

Med forslaget udvides ordregivers arbejde betydeligt, idet procedurereglerne vil lægge et nyt og væsentligt bureaukratisk lag over regionernes udbuds- og indkøbsarbejde. Transaktionsomkostningerne vil stige for både ordre- og tilbudsgivere, og der vil være betydelige risici for, at lovforslaget vil medføre betydelig forsinkelse i ibrugtagningen af nye produkter.

Det er derfor helt afgørende, at lovforslaget målrettes kritik infrastruktur, som Danske Regioner allerede har rejst i forhold til den nuværende lovgivning.

Lovforslaget vil medføre betydelige forsinkelser i regionernes udbudsarbejde, da forlængelse af udbudsprocesserne vil opstå i kraft af, at det kun i meget sjældne tilfælde vil være muligt for virksomhederne (og underleverandører) at søge om godkendelse inden der er udsendt tildelingsmeddelelser til tilbudsgiverne, jf. § 9 c, stk. 1, jf. bemærkningerne til bestemmelsen på s. 60f. Lovforslaget indeholder således ikke mulighed for, at det er ordregiver selv der vurderer, hvornår ansøgningen bør indgives. Det bemærkes i den forbindelse, at muligheden for at fremrykke ansøgningstidspunktet er en klar undtagelsesbestemmelse, der tilmed skal gå via ressortministeriet.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Forlængelserne af udbudsprocesserne vil opstå i kraft af de fastsatte processer og servicemål for Erhvervsstyrelsen i §§ 14 a – 14 c. Danske Regioner anerkender, at der er behov for realistiske servicemål, når det ikke kan forudses, hvor meget dokumentation Erhvervsstyrelsen skal gennemgå (eller rykke for). Men dette vil påvirke udbudsprocesserne meget direkte og kan potentielt gøre visse udbud uigennemførlige. Konsekvenserne bliver høje krav til ordregivers tidsplan, samt høje krav til tilbudsgivernes vedståelsesfrister

Det forhold, at virksomhederne først kan ansøge, når tildelingsmeddelelsen er fremsendt, kan bevirke at udbudsprocesserne kompromitteres i de tilfælde, hvor den vindende tilbudsgiver ikke kan opnå tilladelse. Her skal ansøgningsprocessen så starte forfra med tilbudsgiver nr. 2.

Risici for manglende tilladelse, og sen afklaring heraf, vil i alle tilfælde have den afsmittende virkning, at en ordregiver i forhold til antallet af deltagende (prækvalificerede) virksomheder er nødt til at tage højde herfor ved at overveje at hæve antallet af prækvalificerede virksomheder – med deraf forøgede transaktionsomkostninger.

Danske Regioners finder at der under alle omstændigheder er brug for et mere fleksibelt system, hvor de ordregivende myndigheder selv har større indflydelse på, hvornår virksomheder har mulighed for at søge om tilladelse allerede efter prækvalifikation, eller alternativt, at virksomheder kan søges om forhåndsgodkendelse til indgåelse af visse typer af kontrakter mod endelig (og kortere) verificering heraf inden selve kontraktindgåelsen.

Danske Regioner ser frem til en nærmere dialog med Erhvervsstyrelsen om den konkrete implementering af lovgivningen, da de ekstra transaktionsomkostninger og hermed regionale merudgifter kan reduceres væsentligt, hvis lov og bekendtgørelse alene vedrører kritisk infrastruktur og ikke almindelige udbud og indkøb til sundhedsområdet.

Venlig hilsen

Kenneth H. Sørensen

**Erhvervsstyrelsen
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen**

Sendt pr. mail til: FDI-screening@erst.dk, viosa@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk, skms@kfst.dk

Den 30. marts 2023

Hørings svar til udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven

N1 A/S (N1) er blevet gjort opmærksom på Erhvervsstyrelsens og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høring over udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven mv. Vi tillader os i det følgende at afgive nogle kommentarer og bemærkninger til høringen.

Som følge af lovforslagets § 1, nr. 3 tilføjes der i lovens § 4 et nyt nr. 9, der definerer en ordregiver som "Statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber". Desuden fremgår det af bemærkningerne til loven, at "Den foreslåede definition lægger sig tæt om at definitionen af ordregivere i udbudslovens § 24, nr. 28, idet den foreslåede definition i nr. 9, desuden fastsætter, at statslige selskaber, uanset om selskaberne er helt eller delvist statsejet, anses for ordregivere efter investeringsscreeningsloven." N1 forstår med disse præciseringer i høringsudkastet, at N1, som elforsyningsvirksomhed under bevilling og ejet af et forbrugerejet selskab, ikke direkte er omfattet af reglerne. Det kunne dog være hensigtsmæssigt om denne 'undtagelse' var klarere i lovens § 2a.

Selvom vi formentlig ikke er direkte omfattet af reglerne, vil vi dog bemærke, at dele af lovforslaget er meget vidtgående og bør vurderes i forhold til proportionalitet. En måde at opnå større proportionalitet er at afskære dele af anvendelsesområdet, så der ikke er tale om en totalscreening, men en mere risikobaseret screening. Et umiddelbart forslag kunne her være, at leverandørscreeningen ikke skal foretages for aftaler, der indgås af de i loven nævnte ordregivere, hvor andre statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber er leverandører. Hertil kunne tilføjes aftaler, hvor selskaber, som agerer under bevilling, er leverandører. Samlet set må man formode, at de nævnte typer af aktører ikke som leverandører udgør en risiko i forhold til formålet i investeringsscreeningsloven.

Vores bekymring er forståeligt nok fokuseret på, om vi som selskab under bevilling indirekte bliver omfattet af reglerne i loven, fordi vi i en række situationer har aftaler og leverancer til bl.a. kommuner og statslige selskaber. Det kan være i form af sammenkøbsaftaler med Energinet, andre arter af samarbejdsaftaler eller ved tilslutningsaftaler med offentlige forbrugs- eller produktionskunder.

I tilknytning til dette kunne en anden måde at lette den indirekte påvirkning af loven være at indskrænke mængden af omfattede aftaler i lovens § 4, så eksempelvis aftaler tilslutninger til eller sammenkobling af kritisk infrastruktur eller forsyning ikke omfattes.

Endelig vil vi opfordre til, der ved en eventuel fremtidig udvidelse af anvendelsesområdet afsættes tilstrækkelig tid til, at de omfattede virksomheder får mulighed for at indrette sig på at skulle opfylde de nye krav.

Med venlig hilsen
Henrik Fiil-Nielsen
Senior Manager
N1 A/S

Til Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Sendt til: FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, bir-han@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

KL's hørings svar vedr. lov om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud

KL er enig i formålet at beskytte dansk, kritisk infrastruktur.

Erhvervsministeriet finder, at der er behov for at styrke investerings screeningsloven ved at udvide anvendelsesområde for kritisk infrastruktur.

KL er som udgangspunkt enig i formålet med lovændringen. Den skal sikre, at økonomiske aftaler screenes, hvis en udenlandsk aftalepart kan få kontrol over eller betydelig indflydelse på en dansk virksomhed. Og at der efterfølgende kan nedlægges sanktioner mod brug af en investor eller leverandør.

Budskabet med den foreslåede lovændring er, at loven er robust. Men der har vist sig et særligt behov for at styrke kontrollen med, hvem der får tildelt en kontrakt af myndighederne mv. til at opføre, drive og servicere kritisk infrastruktur, herunder brugen af underleverandører. Det er uklart, hvor, hvordan og i hvilken udstrækning dette behov har vist sig.

Loven er i vid udstrækning en bemyndigelseslov, hvor meget efterfølgende skal afklares mellem ressortministerierne.

Hvem er omfattet?

Det grundlæggende nye med lovændringen er, at også offentlige kontrakter vil være omfattet af investerings screeningsloven. Dvs. offentlige kontrakter, der indgås med offentlige ordregivere. Det vil være den vindende tilbudsgiver, der skal søge om tilladelse. Men den ordregivende myndighed skal sikre sig, at der er opnået tilladelse inden indgåelse af kontrakten.

Offentlig kontrakt er i dette tilfælde defineret ved enhver anlægs-, leverandør-, drifts-, service- eller koncessionsaftale, der indgås med en ordregiver, som er kommunale myndigheder, offentligretlige organer og statslige selskaber. Screeningskravet gælder også i forhold til underleverandører – og i særlige tilfælde underleverandører til underleverandører.

Betyder det, at det ikke gælder kommunalt ejede selskaber, når kun statslige selskaber er nævnt i bemærkningerne? Uagtet at en del

Dato: 27. marts 2023

Sags ID: SAG-2023-01337
Dok. ID: 3315872

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

offentlige ordregivere er organiseret som kommunalt ejede selskaber. Eller er de omfattet af offentligtretlige organer?

KL er enig i Erhvervsministeriets vurdering af, at der er behov for at fastsætte nærmere regler om, hvilke offentlige kontrakter vedr. kritisk infrastruktur, der er omfattet af reglerne, herunder også hvad der forstås ved "andre følsomme sektorer og aktiviteter". Afgrænsningen bør være så tydelig, at ordregiver i forbindelse med et konkret udbud ikke er nødt til at række ud til ressortministeriet for endelig afklaring. Det ikke mindst af hensyn til at ordregiver skal afsætte tid i udbudsprocessen til, at der kan indhentes tilladelse.

Det er derfor afgørende, at ordregiver ved udbudsprocessens start nemt kan afgøre, om en aftale vil være omfattet af investeringscreeningsloven. KL har noteret sig, at det afklares ved forhandling mellem de sektoransvarlige ministre, men KL forventer at blive inddraget på et tidligere tidspunkt i forhold til de kommunale aktiviteter, herunder aktiviteter via kommunalt ejerskab til den kritiske infrastruktur.

KL opfordrer til, at der etableres én indgang for offentlige myndigheder, der får behov for afklaring af, om en konkret kontrakt vil være omfattet af investeringscreeningsloven, så der ikke skal rækkes ud til det relevante ressortministerium fra sag til sag.

Bemyndigelsesbestemmelsen: Hvad er kritisk infrastruktur?

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det nye krav med offentlige kontakter i første omgang kun skal gælde for offentlige ordregivere på energiområdet.

Loven skal så efterfølgende udstrækkes til at gælde for alle relevante offentlige kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur. Og med en særlig mulighed for, at ministeren kan iværksætte screening på andre særlige følsomme sektorer og aktiviteter end kritisk infrastruktur uden af det eksemplificeres.

KL noterer sig henvisningerne til Anvendelsesbekendtgørelsen, hvor det i §11, stk. 3 afgrænses hvilke sektorer, der er samfundsvigtige. KL forstår det sådan, at samfundsvigtige og kritiske er synonyme. Det er bl.a. aktiviteter indenfor varme, køling, elproduktion, brand- og redningstjenester, grunddata, havne, trafikstyring, drikke- og spildevand. Kommunale aktiviteter, der i vidt omfang varetages gennem kommunalt ejede selskaber, som følge af de statslige krav om selskabsdannelse. Og som KL altså formoder kan blive omfattet af investeringscreeningsloven.

KL er betænkelig ved, at erhvervsministeren efter forhandling med ressortministrene bemyndiges til at fastsætte omfang og dækning ift. regler om offentlige kontrakter og kritisk infrastruktur. KL ser derfor et behov for præciseringer desangående og har noteret sig, at det af bemærkningerne fremgår, at den præcise afgrænsning forventes at ville være besluttet inden udgangen af 2023.

Underleverandører

Dato: 27. marts 2023

Sags ID: SAG-2023-01337

Dok. ID: 3315872

E-mail: NEHE@kl.dk

Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 5

Lovændringen skal gøre det muligt også at screene underleverandører. Også når disse har indgået kontrakt med en dansk virksomhed, der leverer til ordregiver.

I forhold til underleverandører, som jo ikke nødvendigvis vil være kendte på tidspunktet for indgåelse af kontrakt, kan det medføre både øget ressourceanvendelse og forsinkelser i projektet, at disse evt. skal gennem en godkendelsesprocedure hos Erhvervsstyrelsen, inden underleverandøren må begynde at levere sine ydelser.

Rammeaftaler, dynamiske indkøbssystemer og hasteindkøb

KL er orienteret om, at Erhvervsstyrelsen som led i implementeringen af investeringscreeningsloven har haft dialog med Statens og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) om håndtering af screening på rammeaftaler.

KL forstår, at der er opnået enighed om, at screeningen sker på rammeaftaleniveau, hvorfor den enkelte ordregiver, når der er tale om en leveringsaftale indgået på en SKI-rammeaftale, ikke selvstændigt skal afsætte tid til en eventuel screeningsproces. Dette bør præciseres i forbindelse med ændringen af investeringscreeningsloven, særligt i lyset af at lovens anvendelsesområde udvides. Ligesom det tydeligt bør fremgå, hvordan screening håndteres i forbindelse med køb på dynamiske indkøbssystemer.

KL ser samtidig behov for, at det præciseres, hvordan screening håndteres i en situation, hvor ordregiver er nødt til at gennemføre et udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse.

Manglende beslutningsgrundlag ift. ressourceforbrug

Investeringscreeningsloven har været anvendt fra 1. september 2021. Det er uklart, hvilke erfaringer Erhvervsstyrelsen har gjort sig i det foregående halvandet år i forhold til gevinster og omkostninger ved loven.

Evaluering af eksisterende lov foreslås iværksat i 2023. Det vil sige, at den først kan fremsendes til Folketinget efter vedtagelse af ændringsloven. Men der er vel nogen erfaringer fra den eksisterende lov udover konklusionen om, at den er robust, som kan danne baggrund for behandlingen af lovændringen? Eller i det mindste, at en evaluering vil blive anvendt til udmøntning af ministerens bemyndigelse, som gives med denne lovændring?

KL forventer, at lovforslaget kan medføre en øget administrativ og ressourcekrævende indsats fra såvel kommunale myndigheder og kommunalt ejet selskaber. Dokumentationskrav, forhandling, høring og statslig kontrol vil medføre øgede udgifter for staten. Samlet vurderes erhvervslivets omkostninger til 10 mio. kr. årligt. Det må have en naturlig udgiftsmæssig pendant hos ordregiverne, der skal sikre sig, at der er opnået tilladelse efter loven inden indgåelse af kontrakten. Og hvad hvis selskabet eller kommunen løser opgaven in-house f.eks. på kontrolbud og med udenlandsk underleverandør?

Det ses ikke af høringsmaterialet, at denne meropgave erkendes.

Dato: 27. marts 2023

Sags ID: SAG-2023-01337
Dok. ID: 3315872

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

Dato: 27. marts 2023

Sags ID: SAG-2023-01337
Dok. ID: 3315872

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

På samme vis som staten ikke er i stand til på det foreliggende grundlag at skønne over behovet for statslige ressourcer, er KL heller ikke i stand til at indgå i en forhandling for nærværende men forventer naturligvis en efterfølgende økonomisk forhandling om kompensation.

Sagsbehandlingstider

Det forudsættes, at den udenlandske investor i lighed med gældende regler først kan indsende en ansøgning om tilladelse på det tidspunkt, hvor ordregiver meddeler tilbudsgiver, at denne har vundet udbuddet. Bortset fra projekter, hvor det undtagelsesvis er helt tvingende nødvendigt for projektets tidsplan, at det kan påbegyndes, før tilladelse foreligger. I de tilfælde kan der gøres en undtagelse med forudgående screening.

KL har noteret sig, at forventningen er, at sagsbehandlingstiden for fase 1 (simple) ansøgninger vil kunne nedsættes fra 60 hverdage til 45 dage, mens den tilsyneladende fastsættes til 125 dage for de nye fase 2 (mere komplicerede) ansøgninger. Det er positivt, at der nu indføres en faseopdelt sagsbehandling, så ikke-komplekse sager kan afgøres hurtigere. Efterfølgende dialog og opfølgende spørgsmål mellem Erhvervsstyrelsen og virksomheden kan dog også forventes at tage tid. Er det her tilbudsgiver, der har forpligtelsen til at underrette ordregiver, hvis tilladelsen ikke kan opnås indenfor de givne tidsfrister?

Hovedreglen må forventes at blive, at der kommer en forsinkelse i projektet, da tilladelse må afventes. KL vil igen understrege, at det derfor er afgørende for ordregivers planlægning entydigt at kunne vurdere, om der er behov for screening ved udbudsprocessens start.

Sanktioner (Lov om Klagenævnet for Udbud)

Kommunerne er ansvarlige for deres egen indkøbspolitik, men kommunerne er ikke ansvarlige for håndhævelsen af EU's økonomiske sanktioner. Det bør derfor være helt klart, hvem der er ansvarlig for at forfølge overtrædelser af EU's sanktioner eller øvrig håndhævelse. Herunder at nedlægge forbud mod brug af en leverandør.

Derudover bør ordregiver tydeligt vejledes i, hvordan ordregiver på en tilstrækkelig måde kan sikre sig mod tildeling til og fortsat gennemførelse af kontrakter med økonomiske aktører i eller med forbindelse til Rusland. Dette særligt i lyset af muligheden for sanktioner, herunder muligheden for strafferetlige sanktioner.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Med venlig hilsen

**Nete Herskind
Chefkonsulent
KL's Center for Klima og Erhverv**

Dato: 27. marts 2023

Sags ID: SAG-2023-01337
Dok. ID: 3315872

E-mail: NEHE@kl.dk
Direkte: 3370 3465

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5

Erhvervsstyrelsen
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Att.: FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk, skms@kfst.dk.

Høringsvar til udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven

Cerius A/S og Radius Elnet A/S (Cerius-Radius) har modtaget Erhvervsstyrelsens og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høring over udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven mv.

28. 03 2023

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 3, at der i lovens § 4 tilføjes et nyt nr. 9, der definerer en ordregiver som "Statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber". Herudover fremgår det af bemærkningerne til loven, at "Den foreslåede definition lægger sig tæt om at definitionen af ordregivere i udbudslovens § 24, nr. 28, idet den foreslåede definition i nr. 9, desuden fastsætter, at statslige selskaber, uanset om selskaberne er helt eller delvist statsejet, anses for ordregivere efter investerings screeningsloven."

Hovedkontor:
Hovedgaden 36
4520 Svinninge

Cerius-Radius forstår på den baggrund indholdet af høringsudkastet således, at Cerius A/S og Radius Elnet A/S, som begge er ejet af Andel Holding A/S, der er forbrugerejet, ikke vil være omfattet af reglerne.

Uanset, at vi ikke er omfattet af de nye foreslåede regler, skal vi dog bemærke, at det er vores opfattelse, at lovforslaget er meget vidtgående, og går langt videre end EU-reglerne på området. Vi mener på den baggrund, at konsekvenserne af de foreslåede krav og procedurer nøje bør overvejes i forhold til proportionalitet, da der er tale om procedurer, som forekommer usædvanligt vidtgående, og som risikerer at få stor betydning i forhold til hastigheden i den grønne omstilling i Danmark.

Dertil kommer, at en række væsentlige forhold i lovforslaget er afgrænsede på måder, der giver anledning til usikkerhed om anvendelsesområdet, herunder ved at anvendelsesområdet kan udvides på bekendtgørelsesniveau, jf. den foreslåede § 2a, stk. 2. Det skaber høj grad af usikkerhed, og vi opfordrer til, at anvendelsesområdet fastlægges på lovniveau.

Desuden opfordrer vi til, at eventuelle fremtidige udvidelser af anvendelsesområdet – uanset på hvilken måde det sker – ledsages af en implementeringsperiode, der er tilstrækkelig lang til, at virksomhederne får mulighed for at indrette sig i god tid på at skulle opfylde nye krav.

Venlig hilsen

Benjamin Lublin
Advokat

30301655
behu@radiuselnet.dk

SENDT på mail til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk, skms@kfst.dk
Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

30. marts 2023

Høringssvar til Investerings screeningsloven

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 8. marts 2023 sendt udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud i høring.

Sund & Bælt kan konstatere, at selskabet ikke er på høringslisten, men ønsker at kommentere lovforslaget, da det kommer til at have væsentlig betydning for Sund & Bælt.

-oOo-

Generelle betragtninger

Indledningsvist skal det bemærkes, at Sund & Bælt støtter initiativerne om at beskytte dansk kritisk infrastruktur.

Med det fremsatte lovforslag er Sund & Bælt bekymrede for, om lovens intentioner er proportionale og om processerne i lovforslaget rammer på den mest hensigtsmæssige måde. Dette skyldes bl.a. den betydelige usikkerhed forbundet med forståelsen af nogle af de mest centrale begreber i lovforslaget, f.eks. definitionen af "kritisk infrastruktur".

Med den eksisterende lovgivning er det selskabets opfattelse, at der er en høj grad af usikkerhed forbundet med lovens anvendelsesområde. Sund & Bælts forventning til dette lovforslag var, at der ville komme større klarhed over centrale punkter. Dette synes ikke at være tilfældet. Med lovforslaget synes man endda at udvide rammerne for, hvornår man kan være omfattet af loven, men med en endnu højere grad af usikkerhed omkring forståelsen af disse rammer.

Lovforslaget indebærer forudgående tilladelse for enhver aftalepart, der har til hensigt at indgå en offentlig kontrakt vedrørende kritisk infrastruktur med en ordregiver. Lovforslaget udvider dermed mængden af omfattede kontrakter i særdeles betydelig grad.

Sund & Bælt forstår formålet bag screening af danske/europæiske virksomheder, men synes det er uproportionalt og særdeles vidtgående, at også danske/europæiske virksomheder, der ikke benytter underleverandører eller ikke benytter underleverandører fra lande uden for EU/EFTA, skal være underlagt et krav om forudgående tilladelse.

Sund & Bælts vigtigste opgave er at gøre det nemmere at være rejsende. Mere end 250.000 kunder benytter hver dag Sund & Bælts trafik anlæg, dvs. Storebæltsforbindelsen, Øresundsmotorvejen og Øresundsbanen med tilhørende stationer samt havnene i Odden, Ebeltoft, Spodsbjerg og Tårs. Sund & Bælt er et statsjet aktieselskab, der også gennemfører projekteringsarbejdet for en fast forbindelse over Femern Bælt med de tilhørende danske landanlæg. Koncernen ejer ligeledes BroBizz A/S, som tilbyder samlet elektronisk afregning for kørsel på betalingsveje i Skandinavien og Østrig.

Side 1/4

Sund & Bælt Holding A/S

Vester Søgade 10
DK - 1601 København V

Tel +45 33 93 52 00
www.sundogbaelt.dk

CVR 15 69 46 88

Det foreslås, at danske/europæiske virksomheder undtages fra kravet om forudgående tilladelse, hvis den pågældende virksomhed erklærer, at der til opfyldelse af den pågældende kontrakt, ikke vil blive anvendt underleverandører eller produkter/leverancer fra lande uden for EU/EFTA.

Koncerninterne aftaler

Det er positivt, at det med § 2 a, stk. 2 fremgår, at der kan fastsættes nærmere regler om aftalparter, der er undtaget efter stk. 1, nr. 1.

Det foreslås, at aftaler mellem ordregivere herunder koncerninterne aftaler og aftaler mellem statslige enheder mv. konkret undtages fra bestemmelsens anvendelsesområde. Det foreslås, at der anlægges en definition heraf med inspiration fra udbudslovens §§ 12 – 17, således at disse aftaler bringes uden for lovens bestemmelser om screening.

Kritisk infrastruktur

Lovforslaget indeholder ikke en definition af, hvornår en aftale vedrører kritisk infrastruktur.

I den nugældende lov anvendes begrebet "økonomiske aftaler", og at disse er omfattet, hvis en "udenlandsk investor derved opnår kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomheden...". I anvendelsesbekendtgørelsen er angivet, at kontrol foreligger når "Leverandøraftalen indeholder bestemmelser eller vilkår om, at den er indgået for en længere periode end 24 måneder...", jf. § 13, stk. 3, litra a). Denne bestemmelse er særdeles vidtgående, da den dermed omfatter stort set alle driftsaftaler/rammeaftaler, som Sund & Bælt indgår.

Lovforslaget synes at udvide anvendelsesområdet for kontrakter – så længe de vedrører kritisk infrastruktur - hvilket dermed skaber usikker om, hvorvidt det i så fald udstrækkes til at omfatte "økonomiske aftaler", hvor der konstateres kontrol alene fordi kontrakten er længerevarende.

Hvis formålet er at ramme den type aftaler, og at disse skal godkendes uanset aftalparten, vil dette medføre, at mere end 50 % af de aftaler Sund & Bælt indgår, vil være omfattet.

Det foreslås, at der angives yderligere retningslinjer i forhold til, hvad der er kritisk infrastruktur og at det uddybes, hvad der menes med "påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller en sikkerhedstruende indsigt heri". Om det er hensigten, at dette omfatter helt sædvanlige drifts- og vedligeholdelsesaftaler om revision, forsikring, kantine, rengøring, forst-vedligehold, afvanding mv.

Det foreslås, at det fremgår eksplicit af loven, at følgende kontrakter ikke er omfattet af loven:

- kontrakter, som ikke er nødvendige for at opretholde den kritiske infrastruktur, og
- kontrakter, hvor kontraktparten umiddelbart kan substitueres af anden kontraktpart eller af ordregiver selv og hvor kontraktparten ikke får en sikkerhedstruende indsigt eller kontrol over den kritiske infrastruktur

Det foreslås, at "kontrol" defineres som "kontrol med den kritiske infrastruktur" og ikke kontrol blot på grund af kontraktens længde.

Det foreslås, at der i selve loven eller i en bekendtgørelse udarbejdes en liste med eksempler på aftaler, som ikke anses for at vedrøre kritisk infrastruktur. Alternativt, at Erhvervsstyrelsen

løbende offentliggør eksempler på aftaler, som Erhvervsstyrelsen konkret har vurderet ikke var omfattet, således at man som ordregiver får nogle konkrete retningslinjer.

"Døde" perioder i et udbud og længden af udbudsprocessen

Udbudsprocesser har i forvejen mange minimumsfrister som betyder, at et helt gennemsnitligt standardudbud ofte ser ind i 8-15 måneder før det er gennemført. Med den foreslåede ordning, vil det føre til en betydelig forøgelse af perioden for gennemførelsen af de fleste udbud. Derudover vil forøgelsen være en "død" periode, hvor man som ordregiver er nødsaget til at læne sig tilbage og vente - på trods af stigende krav til at handle hurtigt, herunder henset til den geopolitiske situation.

Ordningen vil medføre, at man som ordregiver på en helt anden måde skal tilrettelægge og planlægge sine udbud samt udvide kontrakt- og udbudsmateriale med en overflod af bestemmelser om "hvis nu...".

Sund & Bælt foreslår, at sagsbehandlingstiden forkortes væsentligt.

Den geopolitiske situation og markedet betyder, at det er vanskeligt at få danske underentreprenører til at vedstå deres tilbud i mere end blot nogle dage. De store entreprenører synes mere villige til at vedstå deres tilbud i 20 arbejdsdage, som er standarden efter AB18 og ABR18.

Med lovforslaget vil man som ordregiver være nødsaget til at bede om vedståelser på 7-9 måneder. Sund & Bælt frygter for den fremtidige konkurrencesituation, hvis der kræves lange vedståelsesfrister, ligesom ukonditionsmæssige tilbud bliver en realitet.

Dertil kommer, at – i tilfælde af at vindende tilbudsgiver ikke får tilladelse fra Erhvervsstyrelsen – vil ordregivers reaktionsmulighed med at kunne gå til tilbudsgiver nr. 2 kun være til stede, hvis tilbudsgiver nr. 2 fortsat vedstår deres tilbud. Denne mulighed synes begrænset, hvis man skal ud i fase 1 og 2 på hhv. 45 og 125 dage.

Endelig ønskes en overvejelse af, hvorvidt det kan være en fremgangsmåde, at indhentning af dokumentation for ESPD, jf. udbudslovens § 151 kan ske samtidig med en ansøgning om tilladelse til Erhvervsstyrelsen. Derved kan man som ordregiver igangsætte to frister på samme tid. Sund & Bælt oplever, at de udenlandske tilbudsgiver bruger lang tid på at indhente dokumentation og også ofte længere tid end de 18 dage. Hvis disse frister/procedurer kan igangsættes samtidig, vil dette væsentligt lette perioden for gennemførelsen af udbud. Det bemærkes i den forbindelse, at kontrakten i udbudsprocessen på dette tidspunkt er færdig med undtagelse af indsættelse af navn. Et eksempel på den færdige kontrakt – hvis virksomheden opnår tilladelse – vil eventuelt kunne fremsendes sammen med ansøgningen til Erhvervsstyrelsen. Dette giver selvsagt kun mening, hvis sagsbehandlingstiden på de 45 dage kortes ned. Sund & Bælt foreslår en sagsbehandlingstid på 15 dage, således at den pågældende virksomhed samlet set kan få 18 dage fra ordregivers anmodning til fremsendelse af dokumentation og – i fald der gives - tilladelse fra Erhvervsstyrelsen.

Hvis virksomheden først må ansøge om tilladelse efter tildelingsbeslutning, ønskes en præcisering af, hvilke kontraktforberedende arbejder man som ordregiver kan foretage sig, mens man venter på tilladelse.

Godkendelse af deltagere i et udbud

Af lovforslaget fremgår, at hvis der er tvingende samfundsmæssige hensyn, er der mulighed for at fremrykke tidspunktet for ansøgning om tilladelse.

Det foreslås, at denne bestemmelse udvides til at gælde alle udbudsforretninger "når dette er nødvendigt for, at proceduren gennemføres korrekt", jf. samme hensyn fra udbudslovens § 151, stk. 2 eller hvor ordregivere anvender proceduren udbud med forhandling og anser det for hensigtsmæssigt.

Udbud med forhandling er en særdeles ressourcekrævende proces for ordregiver og tilbudsgiver og konsekvenser ved manglende tilladelse synes uoverskuelige. En ordregiver kan i en sådan situation være nødsaget til at starte forfra på udbuddet med 1½ års forsinkelse til følge. Ofte er ordregivere nødsaget til at betale tilbudsbergningsvederlag for at sikre en god konkurrence om en kontrakt, hvilket foruden de tidsmæssige og ressourcemæssige aspekter, også vil være en realitet.

Bagatelgrænse

Det foreslås, at der indsættes en bagatelgrænse for hvornår en kontrakt er omfattet af loven. Det kunne f.eks. være en grænse, der lægger sig op ad tærskelværdierne for EU udbud efter udbudsloven og/eller forsyningsvirksomhedsdirektivet. En sådan bestemmelse kan eventuelt suppleres med, at hvor en kontrakt påtænkes indgået med en virksomhed uden for EU/EFTA, vil kontrakten være omfattet, uanset værdien.

-oOo-

Såfremt Erhvervsstyrelsen har uddybende spørgsmål til ovenstående, er Erhvervsstyrelsen velkommen til at kontakte undertegnede.

Venlig hilsen

Sund & Bælt Holding A/S

Kristina Lochmann
Seniorkonsulent
Ledelsessekretariatet

**TELE
INDUSTRIEN**

teleselskabernes
branchesamarbejde

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk

Erhvervsstyrelsen

FDI-screening@erst.dk; viosha@erst.dk; birhan@erst.dk

29. marts 2023

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og klagenævnsløven

Teleindustrien har modtaget høring over udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven m.v. og skal hermed fremkomme med følgende bemærkninger.

Det bør som princip sikres, at der ikke dobbeltlovgives om forhold, der allerede er omfattet af lovgivning med samme formål. Det, som allerede er omfattet i eksisterende lovgivning med samme formål bør specifikt undtages fra den kommende revision af investeringscreeningsloven – på alle de sektorområder, hvor det er relevant.

Det fremgår af den gældende lovs § 1, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse, hvis der i anden lovgivning er fastsat regler om screening af og eventuelt indgreb over for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det er uklart om dette princip er videreført i det nye lovforslag i forhold til den foreslåede udvidelse af godkendelsesordningen.

Teleindustrien skal på den baggrund opfordre til, at det i bemærkningerne til forslaget præciseres, at dette princip også gælder for den foreslåede godkendelsesordning.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør
Teleindustrien

Erhvervsstyrelsen
og
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud

Indledning

Transportministeriet har den 10. marts 2023 anmodet Metroselskabet om høringssvar vedrørende det forslag til lov om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud ("lovforslagsudkastet"), som Erhvervsstyrelsen den 8. marts 2023 har sendt i høring, inklusive et estimat over de økonomiske omkostninger, som lovforslagsudkastet kan medføre for Metroselskabet.

Metroselskabets høringssvar fremgår af dette brev.

Den påtænkte lovændring skal varetage en vanskelig balance mellem på den ene side hensynet til at styrke kontrollen med, hvem der får tildelt offentlige kontrakter om kritisk infrastruktur – og dermed hensynet til den nationale sikkerhed og orden – og på den anden side hensynet til, at offentlige myndigheder og virksomheder med ansvar for anlæg og drift af kritisk infrastruktur kan varetage denne opgave på en effektiv og samtidig omkostningsbevidst måde.

En ubalanceret varetagelse af disse hensyn kan ultimativt medføre en forringelse af den offentlige opgavevaretagelse inden for kritisk infrastruktur og kan derfor være til skade for den nationale sikkerhed og orden.

Som det fremgår nedenfor, er det Metroselskabets vurdering, at lovforslagsudkastet i sin nuværende form ikke rammer den "rigtige balance" men derimod på en række væsentlige punkter skaber en ubalanceret og u hensigtsmæssig retstilstand der vil forringe Metroselskabets opgavevaretagelse og medføre uoverskuelige økonomiske konsekvenser for selskabet.

Inden gennemgangen af de bestemmelser i lovforslagsudkastet, der afstedkommer de mest kritiske udfordringer for Metroselskabet vil selskabet gerne understrege, at det naturligvis anerkender lovgivers hensigt om at beskytte samfundsvigtige funktioner, og at Metroselskabet derfor gerne indgår i en konstruktiv dialog om, hvordan Metroselskabet selv kan løfte en sådan ny kontrolopgave på betryggende vis.

Metroselskabet I/S
Metrovej 5
DK-2300 København S
m.dk

T +45 3311 1700
E m@m.dk

2023-03-29

Metroselskabet har således stor erfaring med løbende at sikre compliance på en række områder, hvor Metroselskabet og selskabets bestyrelse er ansvarlig for, at selskabet via egne procedurer og forretningsgange (som løbende bliver efterprøvet af selskabets revisorer) efterlever statslig fastsat regulering.

På den måde kan der opnås en fornuftig balance mellem helt legitime og berettigede krav fra lovgivers side (og en efterlevelse af disse) samtidig med opretholdelsen af en hensigtsmæssig opgavevaretagelse i de offentligt ejede selskaber.

Et emne, der f.eks. kunne uddybes yderligere, og som kunne være genstand for dialog og analyse, er muligheden for at inddrage digitale værktøjer. Metroselskabet benytter i dag et digitalt værktøj, der på globalt plan "mapper" selskaber og som bidrager til at sikre compliance i forhold til sanktionspakker. En analyse af, om offentlige virksomheders brug af digitale værktøjer kan sikre en mere proportional løsning end den, der er lagt op til i lovforslagsudkastet, synes mere operationelt og relevant.

Metroselskabet vil med dette høringssvar gerne opfordre til dialog om, hvilke indholdsmæssige krav og vurderinger man fra statslig side ønsker skal indarbejdes i selskabets løbende arbejde med at anlægge og drive samfundsvigtig infrastruktur. For en god ordens skyld skal det nævnes, at Metroselskabets bemærkninger og anbefalinger er baseret på en forudsætning om, at bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagsudkastets § 9 a, stk. 2, udnyttes af Erhvervsministeren til at udbrede reglerens anvendelsesområde til virksomheder, der udøver samfundsvigtige funktioner inden for metro- og letbaner, jf. anvendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 3, litra 3 c, og dermed Metroselskabet og Hovedstadens Letbane.

Forsinkelser af udbudsprocessen (§§ 9a-9c og 14 a)

Lovforslagsudkastets § 9 a, stk. 1, introducerer et krav om forudgående tilladelse, før en aftalepart endeligt må indgå en offentlig kontrakt med en ordregiver (således som dette begreb er defineret i lovforslagsudkastets § 4, nr. 9) vedrørende kritisk infrastruktur ("godkendelseskravet"). Kravet suppleres af lovforslagsudkastets § 9 b, hvorefter en ordregiver ikke må indgå endelig offentlig kontrakt med en aftalepart, før aftaleparten har fået tilladelse til aftaleindgåelsen efter lovforslagsudkastets § 14 c.

Som følge af den meget brede definition af begrebet "*kritisk infrastruktur*" i anvendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 3 og den nye definition på begrebet "*offentlig kontrakt*" i lovforslagsudkastets § 4, nr. 10 – hvorefter en "*offentlig kontrakt*" (uanset kontraktens værdi) omfatter "*enhver anlægs-, leverandør-, drifts-, service- eller koncessionsaftale*" med en ordregiver – vil kravet (formentlig) omfatte alle kontrakter, som Metroselskabet indgår med relation til anlæg og drift af metroen og letbanen.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagsudkastets § 9 a, stk. 1, at i situationer, hvor en offentlig kontrakt er sendt i udbud – hvilket for Metroselskabets vedkommende – målt på økonomisk værdi – omfatter 90-95 pct. af

de kontrakter, selskabet indgår – kan en aftalepart først ansøge om tilladelse til aftaleindgåelsen, når aftaleparten er udpeget som vinder af udbuddet.

Selvom der med lovforslagsudkastet introduceres en "slanket" godkendelsesprocedure i to faser og med reducerede sagsbehandlingstider, jf. lovforslagsudkastets § 14 a, vil godkendelseskravet uundgåeligt afstedkomme forsinkelser i udbud med deraf følgende omkostninger og tab. Den samlede sagsbehandlingstid for de to faser (på 45 og 125 dage for hhv. fase 1 og 2) er meget lang, og der er (i lighed med, hvad der gælder for fristerne i investeringscreeningslovens § 8) ingen konsekvenser af Erhvervsstyrelsens overskridelse af fristerne. Da fristerne regnes fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen har modtaget en "fuldstændig" ansøgning (fase 1) eller "fuldstændige" supplerende oplysninger (fase 2), kan der potentielt være behov for at indregne en forsinkelse på 170 dage eller mere (inklusive standstill-perioden på 10 dage, som i forvejen gælder ved udbud af offentlige kontrakter over tærskelværdien, jf. § 3, stk. 1, i lov om Klagenævnet for Udbud) fra perioden mellem kontrakttildelingen og den endelige aftaleindgåelse. Forsinkelser i denne størrelsesorden vil for langt de fleste af de kontrakter, som Metroselskabet indgår, være ganske invaliderende for afviklingen af udbudsprocessen og medføre risiko for tab på grund af refleksforsinkelse, jf. nedenfor.

Eventuelle forsinkelser kan ikke afbødes, selvom godkendelseskravet "flages" i udbudsmaterialet i form af et mindstekrav, og man vil som ordregiver være nødt til at indsætte krav i udbudsmaterialet om, at tilbudsgiverne skal vedstå deres tilbud i hele den periode, som godkendelsesprocessen potentielt tager (dvs. 170 dage eller mere). Dette vil for kontrakter af den størrelse og karakter, som Metroselskabet udbyder uundgåeligt påvirke prissætningen af kontrakterne meget væsentligt gennem tilbudsgivernes indregning af risikotillæg, ligesom det (navnlig i et marked som nu med stærkt stigende priser) vil skabe risiko for forbehold i tilbuddene og/eller en u hensigtsmæssig indskrænkning af konkurrencen gennem et reduceret tilbudsgiverfelt. Dette er ganske kritisk på områderne for kritisk infrastruktur, herunder vedrørende anlæg og drift af metro og letbaner, hvor konkurrencesituationen i forvejen er præget af, at feltet af potentielle tilbudsgivere er relativt begrænset som følge af ydelsernes specialiserede karakter.

Hertil kommer de udfordringer, som sådanne forsinkelser potentielt kan give i forhold til refleksforsinkelse – og dermed tab – vedrørende andre kontrakter, som vedrører realiseringen af samme projekt. Der er i udbuddene af de anlægsprojekter, som Metroselskabet gennemfører, behov for meget nøje tidsmæssig koordinering og styring af udbuddene for at sikre, at kontrakterne efterfølgende kan udføres under hensyntagen til de indbyrdes tidsmæssige bindinger. Dette – for Metroselskabet meget væsentlige – styrings- og koordineringsbehov kan vanskeligt tilgodeses med introduktionen af godkendelseskravet i dets nuværende form.

Lovforslagsudkastets § 9 c reparerer i et vist omfang på de ovenfor skitserede problemer ved at give den relevante ressortmyndighed mulighed for at anmode Erhvervsministeren om at underlægge alle deltagere i et udbud krav om forudgående godkendelse – dvs. forud for tildelingen af kontrakten til den vindende tilbudsgiver ("*tidlig screening*") – hvis der foreligger "*tvingende samfundsmæssige hensyn*". Efter Metroselskabets opfattelse er der dog behov for en mere operationel løsning, hvor man som ordregiver i højere grad har "hånd i hanke med"

i hvilke tilfælde og hvornår i udbudsprocessen tidlig screening kan gennemføres, så man herved har bedre mulighed for at styre uden om forsinkelser (og dermed tab).

For at minimere de ovenfor skitserede forsinkelser og konsekvenserne heraf anbefaler Metroselskabet, at (1) sagsbehandlingstiderne i lovforslagsudkastets § 14 a, stk. 2 og 4, for Erhvervsstyrelsens sagsbehandlinger af ansøgninger i fase 1 og (navnlig) 2 reduceres, og at (2) muligheden for tidlig screening i lovforslagsudkastets § 9 c ændres, således at ordregiver altid har ret til tidlig screening uden forudgående anmodning fra den relevante ressortmyndighed; eventuelt således at retten til tidlig screening forbeholdes projekter over en vis økonomisk værdi.

Forsinkelser i udførelsesperioden (§§ 14 b og 14 c)

Lovforslagsudkastets § 14 b, stk. 3, tillægger Erhvervsstyrelsen en diskretionær ret til at kræve oplysninger om navn- og kontaktoplysninger for aftalepartens underleverandører, når de kendes på ansøgningstidspunktet og *"i særlige tilfælde, [...] hvor styrelsen har indledt en fase 2 screening"* oplysninger om underleverandører længere nede i kæden af leverandører – dvs. en ret til at udstrække godkendelseskravet til disse underleverandører.

Det fremgår videre af lovforslagsudkastets § 14 c, stk. 3, at Erhvervsstyrelsen i situationer, hvor underleverandører *ikke* kendes på ansøgningstidspunktet (som det oftest vil være tilfældet), i tilladelsen kan stille krav om, at underleverandører, der tilføjes efter, at tilladelsen er udstedt, skal godkendes af Erhvervsstyrelsen, inden de pågældende underleverandører må levere ydelser i henhold til kontrakten. Efter lovforslagsudkastets § 14 c, stk. 6, nr. 5, kan Erhvervsstyrelsen desuden ændre eller tilbagekalde tilladelsen til aftaleindgåelsen, hvis aftaleparten og ordregiver ikke overholder pligten til at søge om godkendelse af underleverandører, der tilføjes i udførelsesperioden, jf. § 14 c, stk. 3.

Disse bestemmelser vil få vidtgående konsekvenser for udførelsen af offentlige kontrakter om kritisk infrastruktur og afspejler en begrænset forståelse for, hvornår underleverandørkonstellationerne fastlægges i forbindelse med indgåelsen af offentlige kontrakter om (mega)projekter inden for kritisk infrastruktur og – ikke mindst – behovet for løbende at tilknytte og/eller udskifte underleverandører undervejs i udførelsesperioden. Da der er tale om projekter, der typisk strækker sig over en længere årrække 9+ år, og hvor underleverandørernes ydelser (også når der er tale om centrale underleverandørydelser) ofte først skal leveres længe efter kontraktindgåelsen mellem aftaleparten og ordregiver, er det sædvanligt, at en ikke uvæsentlig del af underleverandørerne ikke er udpeget på tidspunktet for aftalepartens afgivelse af tilbud; endsi på det (eventuelt) tidligere tidspunkt, hvor der skal indgives ansøgning om tilladelse til aftaleindgåelsen. Hertil kommer, at forhold, som hverken aftaleparten (eller ordregiver) er herre over, kan gøre det nødvendigt at udskifte en underleverandør undervejs i udførelsesperioden – fx som følge af en underleverandørs konkurs eller ved afbrydelse af samarbejdet på grund af misligholdelse eller ved introduktion af nyere f.eks. CO2 besparende teknologi. Det er desuden karakteristisk for projekterne, at der er knyttet en hel "underskov" af underleverandører typisk mellem 120 -150 til de kontrakter, der indgår i realiseringen heraf, hvorfor der i praksis vil blive tale om screening af et meget stort

antal underleverandører (med heraf følgende store administrative byrder for både Metroselskabet og Erhvervsstyrelsen).

Metroselskabets eksisterende kontrakter opererer med et udgangspunkt om, at underleverandører skal godkendes af selskabet inden for 5-10 arbejdsdage på mindre kontrakter og 15 arbejdsdage på større kontrakter efter aftalepartens anmodning herom, jf. nedenfor, hvilket afspejler behovet for hurtigt at kunne igangsætte levering af ydelser til et projekt.

Et krav om efterfølgende godkendelse af underleverandører, der tilknyttes og/eller udskiftes undervejs i udførelsesperioden som forudsætning for, at de må levere ydelser til projektet vil afstedkomme forsinkelser og tab, herunder i form af refleksforsinkelse af andre arbejder, der – i projekter af den størrelse og karakter, som Metroselskabet udbyder – vurderes at blive helt uoverskuelige. I det omfang, godkendelsesprocessen for godkendelse af underleverandører på én kontrakt, forsinkelser udførelsen af en eller flere andre kontrakter, vil Metroselskabet – efter almindelige entrepriseretlige regler – være ansvarlig for disse forsinkelser.

Det forhold, at lovforslagsudkastets specielle bemærkninger til § 14 c (hvilket i sig selv er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt) reserverer godkendelseskravet for underleverandører til underleverandører af "*centrale delleverancer*" (som ikke er nærmere defineret) afbøder kun i begrænset omfang kravets potentielle skadevirkninger.

Kravet om efterfølgende godkendelse af underleverandører vil ligefrem virke kontraproduktivt i forhold til at sikre den offentlige sikkerhed og orden, da de heraf følgende forsinkelser af projekter tilsvarende vil udskyde tidspunktet for, hvornår de samfundskritiske ydelser, som projekterne vedrører, kan stilles til rådighed for borgerne.

Endelig er kravet om efterfølgende godkendelse af underleverandører (delvist) unødvendigt og overflødigt, da det er sædvanligt, at offentlige kontrakter – navnlig inden for anlæg og byggeri – indeholder kontraktbestemmelser, der tillægger ordregiver en ret til forudgående godkendelse af underleverandører, der tilknyttes eller udskiftes i udførelsesperioden. Sådanne kontraktbestemmelser reflekterer forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 88, stk. 5 (og udbudslovens § 177, stk. 2), der forpligter ordregiver til at indsætte en bestemmelse i kontrakten, der pålægger entreprenøren – senest når gennemførelsen af kontrakten påbegyndes – at oplyse navn og kontaktoplysninger mv. for de underentreprenører, som benyttes i forbindelse med udførelsen af kontrakten, hvis de kendes på det tidspunkt. Med EU's vedtagelse af den femte sanktionspakke (forordning (EU) 2022/576 af 8. april 2022) er ordregiver desuden pålagt at sikre, at (bl.a.) offentlige kontrakter omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet (og udbudsloven) ikke tildes russiske virksomheder eller statsborgere, herunder virksomheder som ultimativt ejes med mere end 50 pct. af russiske virksomheder eller statsborgere. Forbuddet omfatter også underleverandører og virksomheder, som en aftalepart baserer sig på til brug for ansøgningen om prækvalifikation / afgivelsen af tilbud, hvis deres bidrag til kontraktens opfyldelse udgør 10 pct. eller mere.

Metroselskabet anbefaler, at kravet om efterfølgende godkendelse af underleverandører i lovforslagsudkastets § 14 c, stk. 3, opgives, alternativt at kravet

overvejes nærmere og justeres, fx således, at ordregiver og/eller aftaleparten – som det kendes fra låneaftaler i den finansielle sektor – pålægges at have en risikomæssig tilgang til at aftalepartens aftaleindgåelse med underleverandører ikke udgør en trussel mod den nationale sikkerhed og orden i henhold til investeringscreeningsloven. Der findes sandsynligvis it-tjenester på markedet, der vil kunne understøtte et sådant krav, og som bruges til screening for overholdelse af bl.a. EU's og FN's sanktioner. Mere specifikke og operationelle kriterier efterlyses for at opnå en realistisk implementering af lovforslaget.

-oOo-

Metroselskabet stiller sig, som nævnt indledningsvist, gerne til rådighed for en nærmere drøftelse af selskabets vurdering af konsekvenserne af foreslåede lovændring.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Carsten Riis'.

Carsten Riis

Administrerende direktør, Metroselskabet

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence-og Forbrugerstyrelsen
FDI-screening@erst.dk, m.fl.

Dok. ansvarlig: MEH
Sekretær:
Sagsnr.: s2023-345
Doknr: d2023-11673-3.0
29-03-2023

Høringsvar om udvidet screeningsordning af offentlig kritisk infrastruktur

Green Power Denmark takker for høringen over forslag til ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævn for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576, som er sendt i offentlig høring i perioden 8.-29 marts 2023. Green Power Denmark forholder sig i det følgende til ændringen af investeringscreeningsloven.

Erhvervsministeriet foreslår ændringen af investeringscreeningsloven med det formål at gennemføre en ny, national screeningsordning, der skal skærpe kontrollen med, hvem der driver, servicerer og leverer til kritisk infrastruktur, i lyset af den skærpede sikkerhedstrussel mod Danmark. Ordningen skal i første omgang alene gælde på energiområdet og specifikt for offentligt ejet energiinfrastruktur. Som noget nyt vil screeningskravet gælde for alle kontraktparter, der indgår kontrakter med offentlige ordregivere om kritisk infrastruktur også danske og deres underleverandører uanset disses hjemland. Green Power Denmark kan ud fra lovforslaget konkludere, at screeningsordningen vil omfatte en bred vifte af foreningens medlemmer enten som kontraktpart eller underleverandør.

Green Power Denmark vil understrege, at vi fuldt ud deler opfattelsen af, at der er et specifikt behov for at skærpe sikkerhed omkring den kritiske infrastruktur i Danmark. Indførelsen af en tilladelsesordning for alle kontraktparter, der indgår kontrakter med offentlige ordregivere om kritisk infrastruktur, er et meget omfattende forslag, der kan få vidtrækkende konsekvenser for den grønne omstilling, danske virksomheder og dansk økonomi. Green Power Denmark stiller sig tvivlende overfor for, om lovforslaget i sin nuværende form er proportionalt med formålet om at styrke sikkerheden om den kritiske infrastruktur.

Dette meget indgribende lovforslag sendes i høring med en kun tre-ugers høringsfrist, mod de sædvanlige 4-uger, hvilket er kritisabelt. Dette giver ikke aktørerne en rimelig mulighed for at kunne forholde sig til lovforslaget og dets potentielt meget vidtgående konsekvenser.

Lovforslaget skal efter planen fremsættes i april og træde i kraft hurtigst muligt efter vedtagelsen bl.a. med det formål, at være gældende ved det kommende udbud af energi-øen i Nordsøen og de kommende statslige havvindsudbud. Green Power Denmark antager, at screeningsordningen derfor træder i kraft i løbet af forårmånederne.

Der er tale om en dansk særordning, som indføres med særdeles kort varsel. Det virker i Green Power Denmarks optik som om, at lovforslaget fremsættes forhastet og på et halvfærdigt grundlag, der efterlader en række uafklarede spørgsmål om afgrænsning af lovforslagets anvendelsesområde og de konkrete oplysnings- og dokumentationskrav, virksomhederne vil blive stillet. Det er ikke hensigtsmæssigt og gør det meget vanskeligt at vurdere lovforslagets reelle konsekvenser. Herunder om Danmark med lovforslaget vil blive et mindre attraktivt investeringsland og danske virksomheder mindre attraktive som samarbejdspartner, hvilket er uheldigt i en global konkurrencesituation inden for

grøn omstilling. Af samme grund undrer Green Power Denmark sig over, på hvilket grundlag de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet er vurderet. På baggrund af lovforslagets formuleringer om at omfatte alle leverandører til kritisk infrastruktur på energiområdet, virker de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet urealistisk lavt vurderet.

Det er uklart, hvor bredt principperne skal fortolkes i praksis. Hvis der er tale om et lovindgreb, der har til hensigt at sikre en fuld beskyttelse fra fremmede magter mod den kritiske danske infrastruktur, så er det vores overbevisning, at dette vil kræve et omfattende livtag med hele forsyningskæden af nøglekomponenter som bruges i den grønne omstilling. Der er en risiko for at inverterer, vindmøller, solceller og en lang række nøglekomponenter vil kunne falde under en sådan betragtning om en risiko for den national sikkerhed. Er der tale om andet end blot ledninger og kabler, så vil der potentielt kunne foreligge en risiko, hvis dette princip tages ud til dets yderste fortolkning.

Regeringens 70-procent målsætning for 2030 kræver massive investeringer i de kommende år ligesom, der i resten af verden kan forventes et massivt investeringsbehov. Der er bred enighed om, at det kræver hastighed og lettelse af byrder for aktørerne, hvis vi skal nå 2030-målene. Lovforslaget går i stik modsat retning med indførelse af en ny administrativ tung og langvarig proces.

Green Power Denmark anerkender, at den foreslåede to-fasescreening og en mulig tidlig screening ved udbud, er et forsøg på at minimere byrderne mest muligt, men det er usikkert, om det er en virksom model i forhold til det eksisterende leverandørmarked. Med godkendelsesordningen vil aftaleparterne skulle operere med urealistisk lange vedståelsesfrister for at deltage i udbud af dansk infrastruktur. Det er ikke normalt at kræve eller acceptere vedståelsesfrister på 9-12 måneder. Tværtimod er der en stigende tendens til, at selv meget kortere vedståelsesfrister på 2-3 måneder kan være problematiske på grund af en uforudsigelig prisudvikling og stigende efterspørgsel i leverandørkæderne indenfor den grønne sektor. Det er sandsynligt, at lange vedståelsesfrister, som vil være nødvendige at stille krav om for at kunne tage højde for længden af styrelsens 2-fasede godkendelsesordning, vil føre til, at færre leverandører vil afgive tilbud, og at de leverandører, der afgiver tilbud, vil påtage sig en stor risiko eller betale en høj pris for at sikre bindende priser og vilkår fra deres underleverandører.

Forslagets beskrivelse af at også underleverandører, udskiftning af underleverandører og i visse tilfælde også underleverandørernes leverandører er omfattede af godkendelsesordningen, vil være et indgribende vilkår i leverandørens muligheder for selv at tilrettelægge en løsningsmodel og opfylde kontrakten, herunder ved at kunne reagere rettidigt, hvis en eksisterende leverandør af forskellige årsager viser sig ikke kan levere efter aftalen. At skulle vente i potentielt mange måneder hver gang Erhvervsstyrelsen skal godkende udskiftning af en underleverandør på et projekt, kan medføre uoverskuelige afledte forsinkelser på eksekveringen af et kompliceret projekt, hvor de indgående aftaler er indbyrdes afhængige i forhold til leverancer og tidsplan.

Disse risici vil i første led blive betalt af udbyderne af de danske infrastrukturprojekter, og vil medføre en generel fordyrelse og forsinkelse af den grønne omstilling i Danmark.

Green Power Denmark deler ønsket om at styrke kontrollen med forsyningskæderne og at beskytte vores energisektor, men en forudsætning herfor er også, at der reelt findes alternativer. Dette vil ikke være tilfældet for en lang række komponenter som bruges i den grønne omstilling. Green Power Denmark har afdækket, at Europa alene kun kan levere omkring 1GW solceller om året, hvilket kun lige akkurat vil kunne dække den danske efterspørgsel forudsat, at ingen andre europæiske lande opkøber produktionen. Det forholder sig givetvis også sådan for en lang række komponenter, som vil skulle bruges i de kommende energier og for at firdoble den vedvarende energi på land. En forudsætning for lovgivningen bør derfor være, at man starter med en screening for, hvorvidt der på markedet findes tilstrækkelige alternativer, der vil kunne leveres indenfor en tidshorisont, der muliggør at en hurtig udbygning af den vedvarende energi. Er dette ikke tilfældet, så bør der være undtagelser og fokus i stedet rettes på at opbygge egne og europæiske forsyningskæder.

Det er desuden særligt kritisk at disse krav indføres i et marked, hvor der generelt er konkurrence om og i nogle situationer direkte mangel på komponenter. For transformatorstationer er der f.eks. lige nu ventetider på op til 18 måneder. Det er svært at forestille sig, at opstillere som allerede har placeret deres ordre, vil kunne skifte til andre

alternative uden at dette vil give en tilsvarende stor forsinkelse af projekterne. Det kan true Danmarks ønsker om at være frontløber i den grønne omstilling, målet om 70% reduktion i 2030, samt firdoblingen af den vedvarende energi på land.

Det er ifølge lovforslaget hensigten, at erhvervsministeren efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren, forsvarsministeren, indenrigs- og sundhedsministeren og transportministeren ved bekendtgørelse, skal fastsætte regler for hvilke offentlige kontrakter, der skal omfattes af tilladelsesordningen.

Hvis de nærmere regler for hvilke offentlige kontrakter, der omfattes af tilladelsesordningen, samt ordningens kriterier først fastsættes ved bekendtgørelse efter forhandling blandt udvalgte ressortministre vil loven medføre en stor usikkerhed for branchens aktører og store risici for gennemførelsen af de kommende store havvindsprojekter. Green Power Denmark er derfor stærkt bekymret for, at det får alvorlige konsekvenser for hastigheden i udbygningen af VE- og netinfrastrukturen i Danmark, hvis loven vedtages i sin nuværende form.

Et så omfattende lovforslag med så vidt rækkende konsekvenser for både danske virksomheder og den grønne omstilling, bør ikke fremsættes forhastet og uden grundig forudgående inddragelse af sektoren. Green Power Denmark vil derfor opfordre ministeren til at genoverveje lovens planlagte fremsættelse i april og henvise udarbejdelsen af lovforslaget til den nationale energikrisestab (NEKST), der med inddragelse af relevante aktører i branchen bl.a. kan fastsætte en nærmere afgrænsningen af lovforslagets anvendelsesområde, tilladelsesordningens oplysnings- og dokumentationskrav samt undersøge, hvorvidt der i markedet findes tilstrækkelige alternativer, der kan leve op til tilladelsesordningen. Hvis ministeren ikke ser sig i stand til at udskyde lovens fremsættelse i april ud fra den betragtning, at det vil forsinke det kommende udbud af energiøen i Nordsøen, opfordres ministeren i stedet for til at afgrænse lovens anvendelsesområde mest muligt.

Green Power Denmark står fuldt til rådighed med bidrag til det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Jan Hylleberg
Viceadm. direktør

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, berhan@erst.dk,
kaal@erst.dk, skms@kfst.dk

29. marts 2023
Dok. Id: DMS14-822611802-14

Høringssvar til Investerings screeningsloven

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 8. marts 2023 sendt udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud i høring. Ved lovforslaget indføres krav om forudgående tilladelse fra Erhvervsstyrelsen til indgåelse af offentlige kontrakter vedrørende kritisk energiinfrastruktur.

Ørsted takker for muligheden for at kommentere det omfattende lovforslag og har de nedenfor anførte generelle og specifikke bemærkninger til lovforslagets del om ændring af investerings screeningsloven.

1. *Generelle bemærkninger*

Det er i lyset af geopolitiske forskydninger, øget stormagtskonkurrence og klimaforandringer afgørende at accelerere den grønne omstilling i Danmark. Ørsted er enig i, at denne omstilling skal foregå på en måde, så integriteten af den etablerede infrastruktur sikres. Men det er altafgørende, at integriteten sikres ved transparente og proportionale midler, så hastigheden af udbygningen ikke kompromitteres. Ørsted vurderer, at det fremsatte lovforslag negativt vil påvirke processen og vilkårene for indgåelse og effektivering af et meget stort antal aftaler, som er væsentlige for en accelereret grøn omstilling i Danmark og udbygning af dansk infrastruktur. Der er stor sandsynlighed for, at det vil vanskeliggøre den nødvendige udbygning af den danske infrastruktur og gøre det mindre attraktivt for leverandører at tilbyde ydelser til danske infrastrukturprojekter, set i forhold til projekter i andre lande. Dette risikerer som minimum at fordyre projekterne, men i værste fald kan det også umuliggøre dem. Det er nødvendigt, at Erhvervsministeriet genovervejer, hvordan integriteten af dansk infrastruktur kan sikres ved et mindre indgribende og proportionalt tiltag.

Ørsted vurderer endvidere, at lovforslaget negativt vil påvirke Ørsteds konkurrenceevne overfor andre privatejede virksomheder. Ørsted konkurrerer med privatejede udviklere af infrastruktur, herunder om tildeling af koncessioner til at opføre og drive danske

havvindmølleparker. I denne sammenhæng vil Ørsted være en "aftalepart" i lovforslagets forstand. Ørsted vil imidlertid også som et delvist statsejet selskab blive omfattet af de foreslåede regler for "ordregivere". Det betyder blandt andet, at hvor en privatejet udvikler af havvindmølleparker alene skal anmelde centrale underleverandøraftaler, så vil Ørsted som ordregiver blive omfattet af de nye regler for så vidt angår alle aftaler, som Ørsted indgår vedrørende kritisk energiinfrastruktur. Det vil stille Ørsted væsentligt ringere i konkurrencen med for eksempel udenlandske og ikke-statsligt ejede danske udviklere af havvindmølleparker. Lovforslaget bør ligestille Ørsted med private aktører i denne henseende. Det er uklart for os, hvorfor en aftale indgået af Ørsted vedrørende opførelsen af en ny dansk havvindmøllepark udgør en større trussel mod dansk infrastruktur end en tilsvarende aftale indgået af en privat udvikler, og hvorfor der derfor for Ørsted er et større screeningsbehov. Det er ligeledes uklart, hvorfor privatejede virksomheder, der i dag ejer og driver dansk, kritisk infrastruktur, i modsætning til Ørsted slet ikke er omfattet af lovforslaget, og derfor hverken nu eller i fremtiden skal afvente godkendelse af aftaler, som de indgår vedrørende driften af dansk, kritisk infrastruktur. Sammenfattende mener Ørsted, at pligtsubjekterne, der omfattes af de nye regler, er arbitrært, at forslaget vil forvrænge konkurrencen mellem private aktører og danske helt eller delvist offentligt/statsligt ejede aktører om udbygning af dansk infrastruktur, og at denne vilkårlighed vil forringe delvist statsejede selskabers, som fx Ørsteds, markedsposition uden at bidrage til at sikre lovens formål.

Herudover mener Ørsted, at en så vidtgående anmeldelsesordning, som den på nuværende tidspunkt foreslået, ikke med rimelighed kan sættes i kraft, så længe der er betydelig usikkerhed forbundet med forståelsen af en lang række af de centrale begreber og processer i lovforslaget og konsekvenserne heraf.

I modsætning til screeningen af egentlige investeringer i danske virksomheder er der på dette område tale om dansk enegang i forhold til at inddrage alle offentlige aftaler for kritisk infrastruktur under de nationale investeringscreeningsregler. De danske regler er meget vidtgående og vil betyde, såfremt lovforslaget vedtages, at Danmark yderligere strammer, hvad der i forvejen er den mest vidtgående screeningsproces i EU. Det er vigtigt, at en ny proces for screening af aftaler indgået af aktører, der agerer på et kommercielt marked, er proportional og risikobaseret. I den forbindelse foreslås, at Erhvervsministeriets bekymring for indgåelse af aftaler vedrørende Energiøen genovervejes og håndteres på anden vis, end ved på ganske kort tid at indføre en omfattende tilladelsesordning for alt dansk infrastruktur, uden en tilbunds gående og rettidig dialog med de berørte aktører. Derfor er det Ørsteds klare anbefaling, at lovforslaget alene adresserer de konkrete bekymringer knyttet til Energiøen i Nordsøen, og at lovforslagets bestemmelser vedrørende energiområdet udgår i deres nuværende form, og afventer den nødvendige dialog med de berørte aktører.

2. Specifikke bemærkninger

Dok. Id. DMS14-822611802-14

Til lovforslagets § 1, nr. 2

Koncerninterne aftaler

Af lovforslaget fremgår, at der efter § 2 indsættes en ny § 2 a. Af § 2 a. stk. 1 nr. 1 fremgår, at loven finder anvendelse på en aftalepart, der indgår en offentlig kontrakt med en ordregiver efter kapitel 2 a. Af § 2 a, stk. 2 fremgår, at der kan fastsættes nærmere regler om aftaleparter, der er undtaget efter fra stk. 1, nr. 1.

Det foreslås, at det tydeliggøres, at aftaler mellem ordregivere, herunder *koncerninterne aftaler*, der indgås af en ordregiver med en anden enhed, der er kontrolleret af samme enhed eller en anden statslig enhed eller statsligt selskab, er undtaget for bestemmelsens anvendelsesområde.

Ørsted har noteret, at det er hensigten, at bemyndigelsesbestemmelsen vil blive anvendt til at undtage konkrete kontrakter eller områder, for eksempel kontrakter inden for staten. Ørsted finder, at dette er væsentligt for afgrænsning af lovens anvendelsesområde, og at det derfor bør være afklaret og fastlagt i lovforslaget, inden ændringen træder i kraft og ikke udskydes til et senere tidspunkt, da rettidig indgåelse af koncerninterne aftaler har væsentlig operationel betydning for ordregivere, der som Ørsted indgår i selskabsretlige koncerner ejet af staten.

Til lovforslagets § 1, nr. 3

Selskaber, der er helt eller delvist ejet af staten

Af lovforslaget fremgår, at der indsættes tre nye definitioner. Den ene af disse definerer hvilke ordregivere, der er omfattet af den nye ansøgningsordning for offentlige kontrakter. Denne definition er foreslået indsat som § 4, nr. 9. Der fremgår heraf en opstilling af ordregivere, der svarer til definitionen af ordregivere i udbudslovens § 24, nr. 28. Lovforslaget indeholder imidlertid en tilføjelse om, at "*statslige selskaber*" også er omfattet af lovforslagets ordregiverbegreb.

I bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3 fremgår det, "*... at statslige selskaber, uanset om selskaberne er helt eller delvist statsejet, anses for ordregivere efter investeringsscreeningsloven. Statslige selskaber vil dermed blive anset for ordregiver efter investeringsscreeningsloven, når disse indgår kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur i Danmark med en aftalepart efter loven.*" (vores understregning)

Ifølge forarbejderne til lovforslaget anses et selskab for at være et *statsligt selskab*, hvis dette er helt eller delvist statsejet. Ørsted foreslår, at delvist statsejede selskaber som Ørsted, der opererer på kommercielle vilkår i konkurrence med andre private aktører, undtages fra definitionen i lovforslaget af ordregivere med henblik på at sikre, at danske virksomheder med tilknytning til den danske stat, ikke stilles dårlige i konkurrencen med andre virksomheder om udviklingen af dansk infrastruktur. Ørsted foreslår, at det alene er selskaber, som er 100% ejet af den danske stat, som omfattes af lovforslagets definition af "ordregiver".

I fald det fastholdes, at delvist statsejede selskaber som Ørsted skal være omfattet af definitionen af "ordregiver", foreslås det, at privatejede virksomheder, som driver samme type af virksomhed som Ørsted, tilsvarende omfattes af definitionen.

Når Ørsted har budt på en havvindmøllepark i Danmark og vundet, vil Ørsted ikke kun være "aftalepart", men også "ordregiver" i henhold til de i lovforslaget anvendte definitioner (jf. dog Ørsteds forslag til ændring heraf lige ovenfor). Konsekvensen heraf vil være, at Ørsted skal anmelde et betydeligt større antal kontrakter end en privatejet aktør, der vinder udbuddet/projektet. Det kan næppe have været lovgivers intention. Derfor foreslår Ørsted under alle omstændigheder, at det i lovforslaget fastlægges, at når offentligt og privatejede virksomheder bliver omfattet af loven som "aftalepart", så er de ikke samtidig forpligtet til også at agere som "ordregiver" i forhold til det samme projekt, eksempelvis en tildelt koncession.

Dok. Id: DMS14-822611802-14

Det vil være hensigtsmæssigt at indarbejde en klar definition af *alle de omfattede ordregivere* direkte i investeringsscreeningslovens § 4.

Til lovforslagets § 1, nr. 6 **Territorial afgrænsning**

Af lovforslaget fremgår, at der indsættes en ny § 9 a, stk. 1, ifølge hvilken en aftalepart, der har til hensigt at indgå en offentlig kontrakt vedrørende kritisk infrastruktur med en ordregiver, på forhånd skal ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til at indgå kontrakten.

Det foreslås, at lovens *territoriale afgrænsning* tydeliggøres, således at det fremgår direkte af lovens ordlyd, at bestemmelsen alene finder anvendelse for kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur beliggende i Danmark.

Aftaler vedrørende kritisk infrastruktur

Lovforslaget og forarbejderne indeholder ingen nærmere beskrivelse af, hvornår en aftale *vedrører* kritisk infrastruktur, og hvornår den ikke vedrører kritisk infrastruktur. Der er behov for, at dette beskrives i bemærkningerne til bestemmelsen, således at det er tydeligt, hvornår kravet om forudgående anmeldelse og godkendelse finder anvendelse.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at lovforslaget som foreslået i bemærkningerne træder i kraft, uden at det er afklaret, hvornår en kontrakt *vedrører* kritisk infrastruktur. Ørsted antager, at ordregivere vil indgå flere typer aftaler, som ikke vil vedrøre kritisk infrastruktur, fordi de ikke i lovens forstand giver mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller en sikkerhedstruende indsigt heri. Navnlig for så vidt angår aftaler, der har karakter af back-office ydelser, er en afklaring i lovforslaget nødvendig. Som eksempler kan nævnes aftaler om: kantinedrift, rengøring, gartneri, forsikringsydelser, reklame, marketing og events, kontorartikler, personalerekruttering, firmabiler, revisorydelser, opvarmning af og elektricitet og vand til kontorbygninger, rejsebureauaktiviteter og pensionsordninger. Erhvervsstyrelsen kan søge yderligere inspiration i light-regimet under EU-udbudsreglerne. Det er uklart, i hvilken udstrækning sådanne aftaler efter Erhvervsstyrelsens opfattelse giver mulighed for at påvirke etableringen, driften eller en sikkerhedstruende indsigt i kritisk infrastruktur. Det er heller ikke beskrevet, hvad der skal forstås ved, at en aftalepart via aftalen opnår en "*sikkerhedstruende indsigt*", og om det i den henseende er tilstrækkeligt, at en gartner eller ekstern konsulent har adgangskort til en kontorbygning eller et anlæg.

Det foreslås, at det i selve loven eller i en bekendtgørelse i medfør af §9a, stk. 2, der offentliggøres samtidig med lovforslaget, præciseres, at ovennævnte aftaletyper ikke anses for at vedrøre kritisk infrastruktur. I forhold til aftaler som advokatydelse og konsulentaftaler foreslås det, at de ligeledes undtages for lovens anvendelsesområde

eventuelt med opstilling af visse betingelser i forhold til adgangen til teknisk materiale, fysisk adgang til driftsbygninger for den kritiske infrastruktur eller IT-adgang til driftssystemet/kontrolsystemet for den kritiske infrastruktur. Det foreslås endvidere, at der udarbejdes lister over de typer aftaler, Erhvervsstyrelsen anser for at vedrøre kritisk infrastruktur.

Dok. Id: DMS14-822611802-14

Det foreslås, at energisektoren, herunder Ørsted, forud for fremsættelsen af lovforslaget inddrages aktivt i afgrænsningen af lovens anvendelsesområde. Såfremt afgrænsningen ikke kan nås forud for offentliggørelse af udbuddet af Energiøen i Nordsøen, foreslås det, at Erhvervsstyrelsen i første omgang alene iværksætter et proportionalt tiltag, der omfatter Energiøen i Nordsøen, indtil denne og øvrige afgørende afgrænsninger er klar.

I lyset af lovforslagets omfang og praktiske konsekvenser samt usikkerheden og de mange tvivlspørgsmål i forhold til lovens anvendelsesområde, ser Ørsted et *øget behov for præscreening*, og finder det derfor uhensigtsmæssigt, at muligheden for præscreening i lovforslaget overvejes fjernet.

De minimis-regel

Det foreslås, at der indsættes en *de minimis-regel* i lovforslaget, hvorefter offentlige kontrakter med en værdi under en i loven fastsat tærskelværdi undtages kravet om anmeldelse.

Forslaget skal ses i lyset af, at Ørsted forventer en meget omfattende mængde anmeldelser efter den foreslåede ordning, at en meget stor andel heraf ikke vil have betydning for Danmarks sikkerhed, og at kun et fåtal af de offentlige kontrakter, der kan have betydning for Danmarks sikkerhed, vil blive indgået med leverandører eller vedrøre centrale leverancer fra lande, som Erhvervsstyrelsen måtte betragte som fjendtlige. Ørsted er blandt andet bekymret for, at en overvældende mængde anmeldelser af aftaler uden betydning for lovens formål vil have negativ indvirkning på sagsbehandlingstiden forbundet med Erhvervsstyrelsens godkendelsesordning.

Til illustration af omfanget af nogle af de aftaler, som Ørsted forventer kunne være omfattet af lovforslaget i dets nuværende form, kan oplyses, at Ørsted i forbindelse med opførelsen af en havvindmøllepark, som Ørsted normalt gennemfører ved multi-contracting, indgår 50-100 kontrakter med leverandører, og at der i forbindelse med driften af en havvindmøllepark indgås yderligere 50-100 kontrakter årligt. Tilsvarende kan Ørsted oplyse, at der hvert år indgås 170-220 leverandørkontrakter til brug for Ørsteds danske aktiviteter indenfor el- og varmeproduktion på Ørsted kraftværker. Hertil kommer, at Ørsted indgår en lang række (ramme-)aftaler til brug for selskaber i koncernen i ind- og udland, herunder (ramme-)aftaler om levering af IT og andre backoffice-ydelser, jf. eksemplificeringen i vores kommentarer til lovforslagets § 1, nr. 6 ovenfor. Det har ikke været muligt inden for høringsfristen at fastlægge omfanget af potentielt anmeldelsespligtige underleverandøraftaler knyttet til disse kontrakter, men Ørsted formoder, at der, afhængigt af hvordan begrebet centrale underleverandører defineres, vil være 3-10 centrale underleverandører til hver af disse kontrakter.

Brugen af tærskelværdier er kendt i anden lovgivning, herunder i konkurrencelovens bestemmelser om fx fusionskontrol og i forsyningsvirksomhedsdirektivet, hvorfra der kunne søges inspiration.

Konkret foreslår Ørsted, at der med inspiration i enten Konkurrencelovens § 12, stk. 1 nr. 2 eller i tærskelværdien fra Forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 15, litra b) for bygge- og anlægskontrakter, fastsættes en tærskelværdi på enten MDKK 100 eller MDKK 40. Anvendelse af den samme tærskelværdi baseret på kontraktens værdi sikrer transparens og ensartethed, når de minimis-reglen skal anvendes i praksis.

Dok. Id: DMS14-822611802-14

Betingede aftaler

Af lovforslaget fremgår, at der indsættes en ny § 9 b, hvorefter en ordregiver ikke må indgå endelig offentlig kontrakt med en aftalepart, før aftaleparten har opnået tilladelse efter § 14 c. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår ligeledes, at Erhvervsstyrelsen anser en *betinget aftale eller hensigtserklæring* mellem parterne for tilstrækkelig dokumentation til, at der kan ske anmeldelse.

Ørsted foreslår, at det i forarbejderne til bestemmelsen uddybes, på hvilke vilkår en betinget aftale kan indgås i forbindelse med, at der sker anmeldelse. På blandt andet offshore området bliver det grundet stigende efterspørgsel stadig mere vanskeligt at sikre de relevante underleverandøraftaler og få de deltagende leverandører til at acceptere lange vedståelsesfrister. I mange aftaler er det herudover nødvendigt af hensyn til sammenhængen med andre aftaler på samme projekt, at den valgte leverandør igangsætter dele af arbejdet under kontrakten straks efter tildeling/aftaleindgåelse. Det er Ørsteds forventning, at disse udfordringer vil stige i takt med, at EU-landene arbejder mod 2030-målene for CO2 udledning.

Den planlagte udbygning af dansk energiinfrastruktur vil skulle konkurrere med mange andre projekter, europæisk og globalt, om begrænset leverandørkapacitet på nichemarkeder. Det vil derfor have stor operationel betydning for vindparkudviklere og ejere af kraftvarmeværker som Ørsted, hvis det er muligt at indgå betingede aftaler, hvorved ordregiver, imens den vindende leverandørs tilladelsesansøgning behandles af Erhvervsstyrelsen, som led i aftalen, kan reservere eksempelvis produktionskapacitet eller afgive ordre med lang produktionstid hos leverandøren, forudsat leverandøren ikke herved får adgang til eller mulighed for at påvirke den kritiske infrastruktur eller en sikkerhedstruende indsigt heri. Et andet relevant eksempel herpå er store projekter indenfor IT, hvor de indledende projektfaser ofte kun består i, at den vindende leverandør opbygger eller klargør relevant IT- infrastruktur til ordregiver, eller afprøver løsninger i et sand-box miljø. I sådanne indledende IT-projektfaser vil leverandøren ofte heller ikke få adgang til eller mulighed for at påvirke kritisk infrastruktur eller en sikkerhedstruende indsigt heri.

Aftaler, der er nødvendige for opretholdelsen af kritisk infrastruktur mv.

Det er problematisk, at der ikke i udkastet er taget højde for de situationer, hvor øjeblikkelig indgåelse af kontrakt er nødvendig for at opretholde driften eller sikre den kritiske infrastruktur. Der kan også være "health and safety" grunde eller miljømæssige hensyn, som kræver øjeblikkelig indgåelse af en aftale. I disse situationer vil ordregiver også være forpligtet til at afvente, at Erhvervsstyrelsens tilladelse foreligger.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 9 b, stk. 2 om *indgåelse af aftaler uden forudgående tilladelse*, hvor dette er nødvendigt grundet tvingende årsager, som de der er nævnt ovenfor. De nærmere betingelser herfor bør ligeledes fremgå af bestemmelsen, herunder for eksempel, at aftalerne ikke må indgås for en længere periode, end hvad der er nødvendigt for at sikre den fortsatte drift.

Godkendelse af alle deltagere i et udbud

Af lovforslaget fremgår, at der indsættes en ny § 9 c, hvorefter der ved tvungende samfundsmæssige hensyn af Erhvervsstyrelsen kan kræves ansøgning fra og tilladelse til alle deltagerne i et udbud af en offentlig kontrakt.

Det foreslås, at bestemmelsens anvendelsesområde udvides, således at ordregiver får kompetence til selv at kunne beslutte, at alle deltagere ved et udbud med forhandling efter forsyningsvirksomhedsdirektivet eller udbudsdirektivet, og for indkøb undtaget for udbud, hvor der afholdes runder af forhandlinger med et felt af deltagere i tilbudsfasen, skal ansøge Erhvervsstyrelsen om forudgående tilladelse til at kunne indgå kontrakten.

Dette skyldes, at udbud med forhandling er en tidskrævende proces for både ordregiver og tilbudsgiver, hvor det vil kunne føre til væsentlige og uforudsete forsinkelser, hvis tilbudsgiver ikke får tilladelse til at indgå kontrakten. Dette hensyn gælder ikke udelukkende Energigøen eller fremtidige havvindmølleparker. Ørsted indgår i vid udstrækning i både opførelse af infrastruktur samt vedligeholdelse af infrastruktur ved indgåelse af adskillige enkeltstående aftaler (dvs. ikke som turnkey). Alle disse kontrakter skal være på plads i den rette sekvens for at opførelsen eller vedligeholdelsen kan gennemføres. Den indbyrdes afhængighed medfører, at det vil kunne have vidtrækkende konsekvenser, såfremt en eller flere aftaler forsinkes.

I tillæg til ovenstående foreslås det, at Erhvervsstyrelsen for andre typer udbud på anmodning fra ordregiver kan bestemme, at alle deltagere ved et udbud af en offentlig kontrakt vedrørende kritisk infrastruktur skal ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til at indgå kontrakten.

Det foreslås, at processen for forudgående godkendelse af alle tilbudsgivere i en udbudsproces uddybes i vejledninger, idet Ørsted forudser, at behovet for denne adgang vil have et vist omfang. Ørsted ser derfor også et behov for, at der er taget højde for denne type af sagsbehandling hos Erhvervsstyrelsen, således at projekterne kan gennemføres til tiden.

Til lovforslagets § 1, nr. 9

Konsekvenser af sagsbehandlingsfrister

Af lovforslaget fremgår, at der indsættes en ny § 14 a, som beskriver en faseopdelt sagsbehandling på op til 45 (kalender-)dages sagsbehandling i fase 1 og op til 125 (kalender-)dages sagsbehandling i fase 2 fra indlevering af henholdsvis fuldstændig ansøgning og supplerende oplysninger.

Ørsted anser de 45 dage for sagsbehandlingen i fase 1 for en meget lang periode og foreslår, at perioden forkortes væsentligt, mere specifikt til 15 kalenderdage, så de nye regler ikke bliver en hindring for gennemførelsen af danske infrastrukturprojekter. Ørsted foreslår tilsvarende, at sagsbehandlingstiden for fase 2 forkortes væsentligt, således at den samlede sagsbehandlingstid aldrig kan udgøre mere end 30 kalenderdage.

Ørsted vurderer herudover, at snævre rammer for at eksekvere de indledende faser af en kontrakt under en betinget kontrakt vil være yderst problematisk, og at der vil være en reel risiko for, at det ikke er muligt at sikre leverandørernes accept af de nødvendige forlængede vedståelsesfrister. Det bemærkes, at vedståelsesfrister ikke beregnes fra tildeling af kontrakt, men allerede fra indlevering af endeligt tilbud. Ordregiver skal således bruge tid på at foretage endelig vurdering af alle tilbud, udarbejde

tildelingsbreve og evalueringsrapporter. I langt de fleste indkøbsprocesser er der herudover også en intern godkendelsesproces, som forudsætter, at management hos ordregiver tager stilling til, om kontrakten kan tildeles. Denne proces tager tid og skal ved fastlæggelse af de nødvendige vedståelsesfrister i udbudsmaterialet lægges oveni de minimum 170 dage, som Erhvervsstyrelsen i værste fald mener kan være nødvendige for dens godkendelse af leverandøren.

Det er som indledningsvist nævnt vigtigt, at en ny proces for omfattende screening er proportional og risikobaseret. Der er ikke noget, der forhindrer Erhvervsstyrelsen i blandt andet at tage en mere operationel tilgang til, at dele af offentlige kontrakter godt kan igangsættes under en betinget aftale under forudsætning af, at de dele af kontrakten, der igangsættes, ikke giver leverandøren mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller en sikkerhedstruende indsigt heri. Se også vores kommentarer til lovforslagets § 9 b, hvor det foreslås, at det i bemærkningerne til lovforslaget uddybes, hvilke dele af en aftale, som parterne kan eksekvere, imens parterne afventer Erhvervsstyrelsens godkendelse.

Den samlede sagsbehandlingstid på 170 dage betyder, at det i alle omfattede kontrakter bliver nødvendigt for ordregiver at indsætte vedståelsesfrister på minimum 8-9 måneder fra indlevering af endeligt tilbud. En sådan vedståelsesfrist vil i langt de fleste kontrakttyper blive anset for usædvanlig lang og vil ikke være markedskonform.

Ørsted er særdeles bekymret for, i hvilken udstrækning et sådant vilkår helt vil afholde leverandører fra at byde på danske kontrakter, der er nødvendige for at udbygge og drive vores infrastruktur. Dette skal ses i sammenhæng med, at Ørsted gennem længere tid har oplevet, at leverandører ikke har den fornødne produktionskapacitet og derfor "falder fra" i Ørsteds udbudsprocesser. Hertil kommer, at den geopolitiske situation konkret betyder, at leverandører ikke ønsker at (eller er i en situation, hvor de kan) tage prisrisikoen for udviklingen i markedet. Endvidere er det Ørsteds erfaring, at leverandørerne ikke ønsker at prissætte denne risiko ved et tillæg til prisen, og derfor konkret fravælger at acceptere Ørsteds krav om vedståelsesfrister. Såfremt en eller flere leverandører i et EU-udbud ikke accepterer den krævede vedståelsesfrist, vil der herudover være tale om et forbehold, som ikke kan kapitaliseres, hvilket vil gøre tilbuddet ukonditionsmæssigt, og indebærer en pligt til at afvise leverandørens tilbud med deraf ringere konkurrence om kontrakten. Ørsted ser en risiko for, at danske infrastrukturprojekter må afvise tilbud, der ellers er de mest økonomisk fordelagtige for staten, fordi ordregiver er forpligtet til at afvise alle tilbud med forbehold for den i medfør af lovforslaget nødvendige, lange vedståelsesfrist. I den udstrækning det er muligt at formå leverandører til at afgive tilbud med sådanne usædvanlige vedståelsesfrister, vil det utvivlsomt indebære, at leverandørerne tilføjer en risikopræmie til de af dem tilbudte priser.

Ordregivers reaktionsmuligheder ved manglende tilladelse

Det fremgår af lovforslaget, at ordregiver kan kræve dokumentation for, at der er opnået endelig tilladelse til at indgå kontrakten, og at ordregiver kan tilbagekalde tildelingsbeslutningen, hvis dokumentationen ikke kan fremlægges.

At tilbagekaldelse af tildelingsbeslutningen er en mulighed forudsætter naturligvis, at den næstbedste tilbudsgiver stadig vedstår sit tilbud, og at vedståelsesfristen kan rumme endnu en sagsbehandling hos Erhvervsstyrelsen. Dvs. at tilbudsgiverne skal have accepteret en særdeles lang vedståelsesfrist, som går langt ud over Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingstid for godkendelse af den første leverandør.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvornår ordregiver kan kræve dokumentationen for tilladelse fra den vindende tilbudsgiver. Det foreslås, at ordregiver, såfremt Erhvervsstyrelsen ikke har givet tilladelse indenfor 60 dage fra meddelelse om tildelingsbeslutningen, har mulighed for a) at tilbagekalde tildelingsbeslutningen og tildele kontrakten til det økonomisk næstmest fordelagtige tilbud eller b) genoptage udbudsprocessen, således at alle tilbudsgiverne får mulighed for at tilrette deres tilbud. Det foreslås ligeledes, at ordregiver har mulighed for a) og b), såfremt Erhvervsstyrelsen i fase 2 fremsætter krav om, at ansøger afgiver tilsagn om afbødende foranstaltninger.

Hvilke afbødende foranstaltninger, der kan blive tale om, er ikke nærmere specificeret i lovforslaget og vil blive fastsat konkret. Ordregiver bør imidlertid, når disse er kendt, have mulighed for at foretage en vurdering af, om vilkåret har betydning for vurderingen af den vindende tilbudsgivers tilbud. Såfremt Erhvervsstyrelsen eksempelvis kræver udskiftning af en central underleverandør eller andre ændringer af løsningen, som indgik i ordregivers evaluering af tilbuddet, bør ordregiver ikke kunne tvinges til at indgå kontrakt på de ændrede vilkår, da den ændrede løsning ikke nødvendigvis er hverken udbudsretlig lovlig eller kommercielt attraktiv for ordregiver.

Definitionen af centrale underleverandører/delleverancer

Af lovforslagets § 14 b, stk. 3 fremgår, at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om oplysninger om underleverandører, der forventes at blive anvendt på leverancer til udførelsen af kontrakten, når disse kendes på ansøgningstidspunktet. Af bemærkningerne fremgår, at ansøgninger skal indeholde oplysninger om, hvorvidt ansøgeren gør brug af underleverandører, samt hvilke underleverandører der i givet fald vil blive anvendt på *centrale opgaver*.

Det er ikke i lovforslagets bemærkninger beskrevet, hvad der skal forstås ved centrale delleverancer. En leverance kan således anses for central i forskellige henseender; fordi den er tidskritisk, fordi den er en mangelvare, fordi den udgør en stor del af kontraktens volumen eller af mange andre årsager. Ofte anvender en leverandør mange underleverandører, særligt på komplekse kontrakter. Af bemærkninger til lovforslaget synes det at kunne udledes, at det er ansøger selv, der skal vurdere, hvilke af potentielt mange underleverancer, der er centrale for Erhvervsstyrelsens vurdering. For at sikre transparens omkring ansøgningernes indhold og omfang, og for at sikre, at så mange ansøgninger som muligt er fuldstændige ved indgivelse og derfor ikke unødigt forlænger fase 1, foreslås det, at det i bemærkningerne beskrives, hvilke parametre ansøger skal lægge vægt på, når ansøger vurderer, om en leverance fra en underleverandør er "central" set i forhold til godkendelsesordningens formål.

Om underleverandører

Af lovforslagets § 14 c og bemærkningerne hertil fremgår, at underleverandører på centrale delleverancer også er omfattet af tilladelseskravet. Underleverandører, der tilføjes eller udskiftes efter tilladelsen, forudsætter også screening og tilladelse, førend denne kan påbegynde arbejdet under kontrakten.

Ørsted finder det sandsynligt, at krav om accept af tunge og langvarige processer for forudgående godkendelse hos Erhvervsstyrelsen af underleverandører eller udskiftning af disse i kontraktens løbetid vil have negativ betydning for de økonomiske risikotillæg, som leverandører lader indgå i kontraktprisen, når de afgiver tilbud til ordregiver.

Hertil kommer, at en udskiftning af en central underleverandør sjældent vil finde sted, medmindre det er absolut nødvendigt, at udskiftningen sker hurtigt, eksempelvis ved en nødlidende kontrakt. I sådanne tilfælde vil ordregiver være nødsaget til at foretage udskiftningen hurtigst muligt for at undgå forsinkelse af kontrakten og negativ påvirkning af andre indbyrdes afhængige kontrakter, der er nødvendige for at overholde ordregivers andre forpligtelser overfor aftaleparter og myndigheder og fuldføre projektet til tiden.

Til lovforslagets § 3 Ikrafttræden

Af lovforslagets § 3, stk. 2 fremgår, at de nye bestemmelser finder anvendelse på udbud, som er iværksat efter lovens ikrafttrædelse.

Til *tidspunktet for ikrafttræden* bemærkes det, at der er behov for en tilbundsående dialog med de omfattede aktører, inden lovforslaget fremsættes. Ørsted har med bekymring noteret sig den meget korte frist for afgivelse af høringssvar, og også den korte periode, som Erhvervsstyrelsen har til rådighed til at behandle udkastet til lovforslaget på baggrund af høringssvar, inden det efter lovprogrammet planlægges fremsat.

Herudover er der i lyset af det meget omfattende lovforslag behov for væsentligt længere tid end få måneder fra lovforslagets offentliggørelse til ikrafttræden til at sikre, at en så kompleks proces implementeres korrekt og mest muligt hensigtsmæssigt i indkøbsprocesser og kontrakter på tværs af ordregivers organisationer.

Det er ikke i lovforslaget eller bemærkninger hertil specificeret, at de nye bestemmelser om offentlige kontrakter alene finder anvendelse for offentlige kontrakter, der er omfattet af regler om udbudspligt. I det der i lovforslaget er anlagt en bred fortolkning af omfattede offentlige aftaler og ordregivere, vil en del kontrakter omfattet af de nye bestemmelser i investeringscreeningsloven ikke være omfattet af udbudsregler, hvorfor der for nogle af disse vil blive indgået kontrakter uden en forudgående udbudsproces. Dette følger eksempelvis af, at aftaler, der indgås med det formål at udøve forsyningsvirksomhed med elproduktion i Danmark i 2022, blev undtaget for forsyningsvirksomhedsdirektivets anvendelsesområde.

Såfremt Erhvervsstyrelsen ønsker, at også indgåelse af kontrakter, der ikke er omfattet af udbudsregler, skal være omfattet af de nye bestemmelser i investeringscreeningsloven, foreslås det, at det i § 3 beskrives, hvornår loven skal træde i kraft for sådanne kontrakter.

Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Af lovforslagets § 14 b, stk. 7 fremgår, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling af gebyr for administration af reglerne om tilladelse eller anmeldelse efter loven. Hertil kommer, at lovens nye regler om godkendelse af offentlige kontrakter er tiltænkt at skulle anvendes på minimum alt kritisk infrastruktur og ikke kun kritisk infrastruktur indenfor energisektoren.

Det er vores vurdering, at de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget for de omfattede ordregivere og leverandører er fastsat alt for lavt. De økonomiske og administrative konsekvenser for ordregivere, som skal efterleve de nye regler, er end ikke nævnt i lovforslaget, på trods af at de vil være direkte aftaleparter i de omfattede aftaler, og at konsekvenserne som ovenfor beskrevet vil være betydelige.

Herudover er der ikke taget højde for, at krav om leverandørens vedståelse af endeligt tilbud i op til 9 måneder fra tildeling til Erhvervsstyrelsens godkendelse i de mange berørte indkøbsprocesser kan få afgørende negativ betydning for, om det fortsat er attraktivt at afgive tilbud på projekter, som er nødvendige for udbygningen af dansk kritisk infrastruktur og den grønne omstilling i Danmark.

Dok. Id: DMS14-822611802-14

-oo0oo-

Såfremt Erhvervsstyrelsen har uddybende spørgsmål til Ørstedes høringssvar og forslagene heri, så er Erhvervsstyrelsen meget velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen
Ørsted

Pernille Hollerup
Head of Financial Reg., Competition & Tender Law

pholl@orsted.com
Tlf. +4599552052

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

The Danish electrical, mechanical and industrial contractors' association

Erhvervsstyrelsen
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Phone +45 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 40878030
Email: eau@teknig.dk

Date: 24. marts 2023

Høring vedrørende udkast til lovforslag om investeringscreeningsloven

Page 1/2

TEKNIQ Arbejdsgiverne har fået udkast til lov om investeringsscreeningsloven i høring og har i den forbindelse følgende bemærkninger.

TEKNIQ Arbejdsgiverne opfordrer til at begrebet kritisk infrastruktur defineres nærmere således at det også bliver operationelt muligt at omkranse hvilke kompetencer og kapaciteter der skal til for at producere, installere og servicere den kritiske infrastruktur.

I definitionen af kritisk infrastruktur opfordrer TEKNIQ Arbejdsgiverne til at man tager udgangspunkt i den terminologi som Atlantsammenslutningen anvender. Her defineres kritisk infrastruktur som værende

"...de fysiske og virtuelle systemer og kapaciteter, der er så centrale for Danmark, at deres manglende evne eller ødelæggelse vil have en ødelæggende virkning på folkesundheden eller vores sikkerhed – den være sig fysisk eller økonomisk."

TEKNIQ Arbejdsgiverne ønsker i den sammenhæng at understrege behovet for, at der i definitionen af kritisk infrastruktur inkluderes en anerkendelse af behovet for at understøtte de virksomheder og sektorer, der dels producerer komponenter og dels installerer disse kritiske anlæg. Uden kompetencerne og kapaciteterne til at producere, installere og servicere kritisk infrastruktur vil der ikke kunne opnås strategisk autonomi.

Af mere specifikke bemærkninger har TEKNIQ Arbejdsgiverne følgende kommentarer

TEKNIQ Arbejdsgiverne opfordrer til at der i §9 tilføjes et afsnit der nærmere beskriver, hvornår virksomheder, der har til hensigt at indgå en offentlige kontrakt skal leve op til gældende kriterier.

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

The Danish electrical, mechanical and industrial contractors' association

Endeligt bemærker TEKNIQ Arbejdsgiverne, at der i bemærkningerne til lovforslaget er fremhævet, at der foreslås en faseopdelt sagsbehandling, der har til hensigt at reducere administrative byrder. TEKNIQ Arbejdsgiverne hilser en lettere og hurtigere proces velkommen og opfordrer til at man i den forbindelse søger inspiration og synergieffekter fra øvrige godkendelsesprocedurer der anvendes i forbindelse med offentlige udbud.

I forhold til de to øvrige dele af høringen, der vedrører klagenævnet for Udbud samt håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter, har TEKNIQ Arbejdsgiverne ikke yderligere kommentarer.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed såfremt ovenstående skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Phone +45 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 40878030
Email: eau@teknig.dk

Date: 24. marts 2023

Page 2/2

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Erhvervsstyrelsen

29. marts 2023

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og klagenævnsloven

Dansk Erhverv har modtaget Erhvervsstyrelsens og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høring over udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576.

I den anledning har Dansk Erhverv følgende bemærkninger:

Ændring af investeringsscreeningsloven

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter princippet om screening af tredjelandes virksomheders bud på offentlige opgaver, hvor disse udgør en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden i Danmark. Dansk Erhverv anerkender således, at der er behov for at værne om sikkerhedsinteresser i forbindelse med bl.a. forsvarsvirksomheder, større infrastrukturprojekter eller kritisk infrastruktur.

Imidlertid mener Dansk Erhverv, at regeringen med lovforslaget går for langt og indfører vidtgående og dårligt afgrænsede regler i stedet for at sikre en målrettet indsats ift. reelle trusler mod national sikkerhed og offentlig orden.

Det er kritisabelt, at et så vidtrækkende lovforslag fremsættes forhastet, med for kort høringsfrist og uden ordentlig inddragelse af de tusinder af virksomheder, som lovforslaget vil berøre. Derfor opfordrer Dansk Erhverv regeringen til at udskyde lovens planlagte fremsættelse i april og i stedet invitere branchen til grundig dialog om bl.a. lovforslagets anvendelsesområde, tilladelsesordningens oplysnings- og dokumentationskrav samt undersøge, hvorvidt der i markedet findes tilstrækkelige alternativer, der kan leve op til tilladelsesordningen.

Der er i Dansk Erhvervs optik reel fare for at de foreslåede procedurer for offentlige udbud kan medføre unødvendige administrative byrder, hvilket kan betyde alvorlige forsinkelser i udbygningen af vedvarende energi i Danmark. Samtidig vil screeningsloven betyde danske særregler, som vil gøre Danmark mindre attraktiv for grønne investeringer. Hertil kommer de mange andre sektorområder som loven på sigt også vil komme til at gælde for.

I det hele taget bør det som princip sikres, at der ikke dobbeltlovgives om forhold der allerede er omfattet af lovgivning med samme formål. Det, som allerede er omfattet i eksisterende lovgivning med samme formål bør specifikt undtages fra den kommende revision af investeringsscreeningloven – på alle de sektorområder, hvor det er relevant.

Eksempelvis er det uklart om teleområdet er undtaget i lyset af den allerede gældende "Lov om Leverandørsikkerhed i den kritiske teleinfrastruktur". Det fremgår af den gældende lovs § 1, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse hvis der i anden lovgivning er fastsat regler om screening af og eventuelt indgreb over for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det bør derfor fremgå af bemærkningerne til forslaget, at dette princip også gælder for den foreslåede godkendelsesordning, og således ikke vil finde anvendelse på teleområdet.

I et bredere perspektiv bør der være øget fokus på forvridende konkurrence fra tredjelande. Dansk Erhverv vil derfor gerne opfordre til, at regeringen - frem for at introducere nye, disproportionale instrumenter – bruger de eksisterende instrumenter mere aktivt for at forhindre en skæv spillebane for danske virksomheder. Her tænkes der både på de klassiske handelsdefensive instrumenter, de nye regler om forvridende statsstøtte og instrumentet for internationale offentlige udbud m.fl. Det er afgørende at danske og europæiske virksomheder ikke udkonkurreres på baggrund af forvridende statsstøtte.

Dansk Erhverv støtter formålet med en faseopdeling af investeringscreeningerne - således at de administrative byrder kan lettes i de tilfælde, hvor der ikke er grund til tro at der er sikkerhedsmæssige udfordringer. Der noteres dog at tidsfristerne for behandlingerne af screeningerne er for lange til realistisk at kunne overholdes ift. almindelige leverandør-, drifts- og serviceaftaler og desuden vil forsinke andre typer kontrakter betydeligt. Formålet med opdelingen (som beskrevet) er at sikre et lettere regime for de tilfælde, hvor der ikke synes at være problemer. 45 dage i det lettere (fase 1) regime er alt for meget i forhold til det meget brede anvendelsesområde.

Formålet med loven bør indsnævres til national sikkerhed og offentlig orden ligesom den oprindelige EU-forordning. Hos Dansk Erhverv går vi ind for, at et lille land som Danmark med en åben økonomi frit handler med tredjelande og i det indre marked – og byder på deres offentlige udbud ligesom de kan byde på vores. Hvis der skal ske indskrænkninger af det princip, så skal det være på et klart prædefineret grundlag – og udelukkende i tilfælde, hvor der er en klar sikkerhedsmæssig trussel, en trussel mod den offentlige orden eller andre forhold der går der uomgængeligt at gribe ind fra statens side.

Specifikke bemærkninger

§ 2. stk. 2.

Dansk Erhverv er bekymret over den meget vide beføjelse, der her tildeles Erhvervsministeren. Erhvervsministeren kan alene ved forhandling med sine egne regeringskolleger beslutte anvendelsesområdet for den reviderede lov. Dette skaber en høj grad af juridisk usikkerhed om noget så afgørende som anvendelsesområdet, hvilket kan påvirke investeringslysten i Danmark negativt. Sådanne beslutninger bør bero på en politisk beslutning i Folketinget snarere end blandt den til enhver tid siddende regerings ministre.

§ 4. stk. 10.

Definitionen af offentlig kontrakt, som efter reglerne kan underlægges screening, hvis der er tale om kritisk infrastruktur, er meget bred og omfatter også leverandør-, drifts- og serviceaftaler. Det

er ikke alene for "Statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber" men bør ifølge Erhvervsministeriet "medtage helt eller delvist stats-ejede virksomheder". Det virker ret bredt som definition.

§ 9 a. stk. 2.

Erhvervsministeren kan efter forhandling med sine kolleger i regeringen beslutte et andet anvendelsesområde og en anden definition af kritisk infrastruktur. Da der ikke er en nærmere fastlagt definition af hvad der udgør en sikkerhedsrisiko, er her potentielt tale om et meget stort antal leverandør-, service- og driftsaftaler som ville skulle afvente screening og godkendelse fra Erhvervsministeriet før de kan indgås – i mindst 45 dage. Det virker helt disproportionalt i sammenhængen. Anvendelsesområdet og fokus for screeningerne bør indskrænkes til det som man konkret ønsker at forhindre/sikre. Beslutningen om sådanne helt principielle afgrænsninger bør træffes i Folketinget.

§ 9 c og § 9 d.

Erhvervsministeren kan beslutte at alle deltagere i et offentligt udbud skal godkendes af Erhvervsstyrelsen forud for udvælgelsen af den som kontrakten indgås med. Det virker igen disproportionalt og som et spild af ressourcer for de virksomheder som ikke bliver tildelt opgaven.

§ 14 a

Tidsfristerne for behandlinger i fase 1 og 2 er lange ift. det meget bredt definerede anvendelsesområde – henholdsvis 45 og 125 dage fra Erhvervsstyrelsen har oplyst ansøgeren om at anmeldelsen er fuldstændig. Det vil i praksis sige at perioden formentligt i en del tilfælde vil være længere endnu – hvis der eksempelvis er behov for supplerende oplysninger (og sagen skal forelægges Erhvervsministeren eller underleverandører også skal screenes).

§ 14 b

Som det også gælder for investeringsscreeningerne (der ikke er offentlige udbud) så skal de oplysninger, der gives, revisorpåtegnes. Det giver nogen mening ift. til større fusioner og opkøb af virksomheder, men næppe for alle kontrakter i den kritiske infrastruktursektor. Der savnes en klar afgrænsning af anvendelsesområdet og en tydeligere definition af kritiske infrastruktur.

§ 14 b stk. 3

Når en virksomhed ansøger om tilladelse skal man (hvis muligt og ellers senere) opgive kontaktoplysningerne til underleverandører og i visse tilfælde for underleverandører længere nede i leverandørkæden. Det er ikke klart i hvilke tilfælde disse også skal screenes – og om dette vil sætte fristerne i bero i den mellemliggende periode. Det tolkes således at den ansøgende virksomhed ikke vil være ansvarlig for screeningen (eller oplysninger til screeningen) af underleverandøren udover kontaktoplysninger, men det er ikke klart om denne proces yderligere vil forlænge de allerede ret lange forsinkelser. Det fremgår dog i §14 stk. 3 at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om at underleverandøren skal godkendes inden denne må begynde at levere sine ydelser. I de tilfælde vil der så antageligvis være forsinkelser i leveringen på grund af den ekstra screening – hvis tidsfrist antages at løbe de samme 45-125 dage som det gælder for de øvrige screeninger. Det virker som nogle meget lange forsinkelser for de fleste typer offentlige opgaver der kommer i udbud.

Ændring af lov om Klagenævn for Udbud

Dansk Erhverv bakker op om alle relevante tiltag, der skal virke til at bremse eller standse Ruslands uberettigede aggression over for Ukraine. Det er i den forbindelse bl.a. afgørende, at der skabes klare rammer for, hvilke restriktioner der gælder, og at disse restriktioner er let håndterbare for både myndigheder og private virksomheder.

I forlængelse heraf kan Dansk Erhverv tilslutte sig behovet for at skabe klarhed over Klagenævnet for Udbuds kompetence til at håndhæve EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som angår offentlige kontrakter.

Herudover bakker Dansk Erhverv op om, at der fastsættes en bemyndigelsesbestemmelse i klagenævnetslov, at erhvervsministeren kan fastsætte regler med henblik på administration af EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som er udstedt i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde i forhold til offentlige kontrakter, herunder håndhævelsen af disse regler.

I den forbindelse bakker Dansk Erhverv endvidere op om, at der med udkastet til ny bekendtgørelse, der forventes udstedt i forlængelse af den foreslåede § 25 c i klagenævnetslov, er lagt til op til at udpege Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som national kompetent myndighed for håndhævelse af Rådets forordning 2202/576.

Dansk Erhverv kan således overordnet tilslutte sig de ændringer, som der er lagt op til at foretage af klagenævnetslov og udkastet til en ny bekendtgørelse, der forventes udstedt i medfør af den foreslåede § 25 c i klagenævnetslov.

Særligt for så vidt angår den foreslåede bekendtgørelse bemærker Dansk Erhverv, at det i forhold til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sanktionsmuligheder, jf. bekendtgørelsens § 9, dog fremstår uklart, om der her også er hjemmel til, at styrelsen også kan indbringe relevante kontrakter, der allerede var indgået forud for det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt. I den forbindelse anbefaler Dansk Erhverv, at bekendtgørelsens sanktionsbestemmelse gøres så klar og letanvendelig som muligt, således at der ikke opstår tvivl om, hvilke sanktionsmuligheder, som er tilgængelige for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Med venlig hilsen

Ulrich Bang
Underdirektør for klima, energi og miljø

Lasse Hamilton Heidemann
EU- og International Chef

Morten Jung
Markedschef

Att.: Erhvervsstyrelsen og
Konkurrence- & Forbrugerstyrelsen

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt via e-mail til følgende modtagere:
FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk,
birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og
skms@kfst.dk

Hørings svar til forslag til lov om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud (Udvidet screening af offentlig kritisk infrastruktur m.v. og præcisering af Klagenævnet for Udbuds kompetence og indførelse af bemyndigelsesbestemmelse vedrørende administration af EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande vedrørende offentlige kontrakter)

Dansk Industri (DI) har modtaget ovennævnte lovforslag i høring og takker herfor. Indledningsvist skal det bemærkes, at vi støtter intentionerne om at sikre kritisk dansk infrastruktur mod utilsigtet udenlandsk kontrol.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, er formålet med forslaget at styrke kontrollen med, hvem der får tildelt en kontrakt af myndighederne m.v. til at opføre, drive og servicere kritisk infrastruktur, herunder hvilke underleverandører der anvendes i denne sammenhæng. Der lægges op til en markant udvidelse af lovens anvendelsesområde, idet den udvides til at omfatte enhver, herunder fysiske og juridiske personer, der indgår en kontrakt med en offentlig ordregiver om kritisk infrastruktur. Dette indebærer, at danske og europæiske virksomheder fremover vil være omfattet af kravet om screening på samme måde som virksomheder hjemmehørende i tredjelande, også selv om disse ikke har til hensigt at benytte underleverandører mv. fra tredjelande. Derudover sker der en markant udvidelse af anvendelsesområdet for investeringsscreeningsloven til at gælde alle offentlige kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur, uden at der samtidig gælder et væsentlighedskriterium eller andre kvalifikationskrav.

DI repræsenterer både en lang række af de ordregivere, der omfattes af lovforslaget, og en bred kreds af leverandører og underleverandører, der leverer eller kan levere ydelser til de berørte ordregivere. DI finder den korte høringsperiode på tre uger – og en tilsvarende kort periode for lovgiver at forholde sig til indholdet af høringssvarene, inden lovforslaget efter planen skal fremsættes - for et så kompliceret og indgribende lovforslag stærk bekymrende og u hensigtsmæssig, særlig i lyset af de vidtgående og uproportionale økonomiske og administrative konsekvenser forslaget vil have for såvel ordregiver- som tilbudsgiversiden. Det er helt afgørende, at der foretages en reel og retvisende analyse af de økonomiske og administrative konsekvenser for ordregiver- som tilbudsgiversiden, hvis lovforslaget skal fremsættes i Folketinget. Samtidig er der behov for at sikre virksomhedernes retssikkerhed på en række punkter. DI kan derfor ikke støtte lovforslaget i sin nuværende form.

Det giver endvidere anledning til undren, at man fra dansk side lægger op til så markante skærper af lovgivningen på området i forhold til de lande, som vi normalt sammenligner os med, da dette ikke bidrager til et level playing field. Så vidt vi er bekendt, er der således ingen andre EU-lande der stiller lignende, vidtgående krav i forbindelse med offentlige udbud. Den danske investeringsscreeningslov er i forvejen blandt de allermest stramme regelsæt, og med dette forslag strammes reglerne yderligere. DI skal derfor anbefale, at man fra politisk side i stedet søger at adressere de konkrete udfordringer i forhold til de kommende udbud af en energiø i Nordsøen eller lignende anlægsprojekter via målrettede og afgrænsede tiltag, fx gennem Lov om projektering og anlæg af en energiø i Nordsøen og anden lovgivning relateret til disse anlægsprojekter.

Set fra **ordregivers perspektiv** rejser forslaget en række udfordringer:

Der lægges op til, at ordregiver ikke må indgå endelige kontrakt med den vindende aftalepart, før aftaleparten (og dennes eventuelle underleverandører) har opnået tilladelse fra Erhvervsstyrelsen, og at der i særlige tilfælde kan være et behov for at screene alle deltagere i visse offentlige udbud på et tidligere tidspunkt i udbudsprocessen.

I praksis betyder dette at screeningsprocessen vil medføre en forsinkelse af udbudsprocessen før der må indgås endelig kontrakt på op til 45 dage (fra det tidspunkt hvor Erhvervsstyrelsen erklærer ansøgningen for fuldstændig), hvis ansøgningen afgøres i fase 1, og yderligere op til 125 dage (fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen erklærer virksomhedens supplerende oplysninger for fuldstændige), hvis Erhvervsstyrelsen indleder en fase 2 screening. Der er således tale om en meget væsentlig forsinkelse af udbudsprocessen, hvor den endelige tidshorisont er uklar.

Dette betyder, at ordregiver i sit udbudsmateriale bliver nødt til at kræve en markant længere vedståelsesfrist fra alle tilbudsgiverne end normalt, så alle tilbudsgiverne ikke frigøres fra deres tilbud, inden Erhvervsstyrelsens screeningsproces i værste fald er slut. Hvis ordregiver normalt kræver en vedståelsesfrist fra tilbudsgiverne på eksempelvis 30 dage, vil denne frist fremadrettet skulle hæves til minimum 170 dage (og den reelle vedståelsesfrist vil formentlig skulle være væsentlig længere i praksis), for at kunne tage højde for den potentielle tidsforløb i forhold til fase 1 og fase 2.

Dette må forventes at påvirke konkurrencen om de offentlige opgaver negativt, idet krav om en så lang vedståelsesfrist – særligt i den aktuelle volatile økonomiske og geopolitiske situation – kan få mange virksomheder til at afstå fra at give tilbud. Et reduceret konkurrencefelt vil - alt andet lige - kunne betyde højere priser, da der vil være mindre effektiv konkurrence om opgaverne. De virksomheder, der afgiver tilbud, vil utvivlsomt prissætte deres risiko ved at skulle vedstå deres tilbud overfor ordregiver i en usædvanlig lang periode og reflektere denne risiko i den tilbud pris. Dette vil kunne påvirke konkurrenceevnen for de omfattede ordregivere, der agerer kommercielt i et konkurrenceudsat marked. DI finder, at dette arbejder mod de politiske intentioner om at fremme danske virksomheders konkurrenceevne.

En væsentlig forlængelse af udbudsprocessen betyder ligeledes, at der vil gå længere tid før den valgte leverandør (og dennes eventuelle underleverandører) kan komme i gang med at løse den udbudte opgave. På større projekter vil tidspunktet for kontraktstart og

eksekvering på den enkelte kontrakt også nødvendigvis skulle være afstemt med tidsplanen for andre kontrakter under projektet. Dette kan forsinke realiseringen af politiske ønsker om at fremme bl.a. den grønne omstilling. Ordregivere sættes således i et urimeligt dilemma, at de på den ene side skal gennemføre og eksekvere indkøbsprocessen så hurtigt og smidigt som muligt, men på den anden side påføres en væsentlig forsinkelse af ukendt længde i denne proces på grund af kravet om screening. En forlængelse af udbudsprocessen for ordregivere indenfor forsyningsområdet vil også påvirke deres evne til at overholde operationelle forpligtigelser i og med implementeringen af færdigforhandlede aftaler.

Derudover indebærer lovforslaget, at forberedelsen af udbudsmaterialet også skal fremskyndes. Udbudsmaterialet skal som en konsekvens af lovforslaget afspejle en virkelighed, som ligger væsentligt længere ude i fremtiden, end det allerede er tilfældet i dag. Tidsperspektivet i den foreslåede proces vil derfor medføre en ringere kvalitet af udbudsmaterialet og et større behov for ændringer undervejs, som igen medfører en større udbudsretlig risiko for ordregiver, og i sidste ende en større risiko for aflyste udbud og/eller kontrakter, der er mindre optimale, grundet det længere tidsperspektiv. Dette vil også medføre større udgifter og ulemper for tilbudsgiverne på den anden side af bordet, da tilbudsgiverne skal allokere medarbejdere til en både længere og mere kompliceret proces.

Lovforslaget adresserer ikke, hvordan en markant forlængelse af udbudsprocessen hænger sammen med de udbudsretlige muligheder for at foretage hasteindkøb. Vigtigheden af at kunne foretage hasteindkøb var særligt relevant under Covid-krisen, hvilket er tydeliggjort af EU-Kommissionens meddelelse "Vejledning fra Europa-Kommissionen om anvendelse af rammen for offentlige udbud i forbindelse med covid-19-krisesituationen (2020/C 108 I/01)".

Lovforslaget tager ikke stilling til, om ordregiver kan indgå kontrakter, der er nødvendige for at opretholde driften af kritisk infrastruktur, uden en forudgående godkendelse fra Erhvervsstyrelsen. Det kan eksempelvis være tilfældet ved en aftaleparts konkurs eller væsentlige misligholdelse af en offentlig kontrakt.

Der er ikke nogen tærskelværdier i forhold til hvilke udbud, der omfattes af lovforslaget. Mange ordregivere indenfor forsyningsområdet, der potentielt vil blive omfattet, har flere tusinde kontrakter og aktive leverandører om året. Det er således meget administrativt omfattende, hvis der fremadrettet skal ske screening af alle disse leverandører, før der må indgås kontrakt.

I lyset af ovenstående er det meget bekymrende, at der i lovforslaget ikke er foretaget nogen form for saglig og realistisk analyse af de administrative og økonomiske konsekvenser, som det fremadrettet vil påføre ordregivere.

Set fra **tilbudsgivers perspektiv** rejser forslaget også en række udfordringer:

Det er DI's forståelse af reglerne, at der vil skulle ske screening af en lang række tilbudsgivere, som aldrig vil kunne anses for at udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden ud fra lovens afgørelseskriterier. Det er efter DI's

opfattelse grundlæggende problematisk at indføre en omfattende screeningsordning, hvor et meget stor flertal af de virksomheder, der pålægges administrative byrder reelt er helt uden for formålet med reglerne.

I udbud omfattet af lovforslaget lægges der op til, at en aftalepart og dennes eventuelle underleverandører ikke må indgå kontrakt med ordregiver før der er opnået tilladelse fra Erhvervsstyrelsen. Dette rejser et praktisk spørgsmål. Hvis den vindende tilbudsgiver ikke klarer screeningen, og derfor ikke kan tildeles kontrakten, må det antages, at kontrakten vil kunne tildeles den næstbedste tilbudsgiver. I den situation kan man risikere, at også den næstbedste tilbudsgiver (og eventuelle underleverandører) skal underlægges screeningskravet. I lovforslaget nævnes, at der i visse situationer kan være behov for at screene alle deltagere i visse offentlige udbud på et tidligere tidspunkt i udbudsprocessen. Modsætningsvist må der slutes, at der normalt skal ske en efterfølgende screening af den næstbedste tilbudsgiver. Såfremt dette er tilfældet, vil det påvirke længden af tilbudsgivernes vedståelsesfrister yderligere, og for mange tilbudsgivere vil længden af vedståelsesfristen være et kritisk parameter, når de beslutter sig for at deltage i en given udbudsproces eller ej. Det vil derfor som hovedregel ikke være realistisk, at ordregiver reelt vil kunne tildele til den næstbedste tilbudsgiver, såfremt den vindende tilbudsgiver ikke opnår Erhvervsstyrelsens tilladelse.

I forbindelse med offentlige udbud benytter mange tilbudsgivere sig af underleverandører. Virksomhederne har en helt naturligt egeninteresse i at sikre, deres underleverandører i hele forsyningskæden ikke udgør en sikkerhedsmæssig risiko. Af samme årsager laver virksomhederne i forvejen grundige due diligence gennemgang af alle væsentlige leverandører.

Der lægges op til, at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om, at oplysninger afgivet af aftaleparten og dennes underleverandører ledsages af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven. Krav om revisorerklæring vil påføre såvel aftaleparten som denne underleverandører ekstra omkostninger. Lovforslaget tager ikke stillingen til omfanget af disse ekstra transaktionsomkostninger. Der er ligeledes uklart, hvordan dette revisorkrav skal håndteres i forhold til en udenlandsk underleverandør .

Der er yderligere uklart af lovforslaget, hvordan processen er i forhold til screeningsprocessen af underleverandører. Såfremt underleverandørerne skal videregive oplysninger til leverandøren, der herefter skal videregive disse oplysninger til Erhvervsstyrelsen, rejser det udfordringer i forhold til håndtering af konkurrencefølsomme oplysninger og konkurrencereglerne. En underleverandør kan jo i andre situationer være en konkurrent til selve leverandøren, og udveksling af konkurrencefølsomme oplysninger mellem konkurrenter omfattes af konkurrencereglerne. En underleverandør vil derfor være tilbageholdende med at videregive sådanne følsomme oplysninger. Processen skal derfor tilrettelægges på en måde, der fjerner enhver konkurrenceretlig risiko.

Derudover har DI en række **yderligere bemærkninger** til lovudkastet:

I den bagvedliggende anvendelsesbekendtgørelse (bekendtgørelsen nr. 1491 af 25. juni 2021) fremgår, at kritisk infrastruktur er "infrastruktur, herunder faciliteter, systemer,

processer, netværk, teknologier, aktiver og serviceydelser, som er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner". DI finder det beklageligt, at udkastet til lovforslag ikke præciserer og tydeliggør begrebet "kritisk infrastruktur", som i praksis giver anledning til ekstremt stor usikkerhed i relation til både investeringer og kontrakter. Denne usikkerhed udgør allerede i dag et retssikkerhedsmæssigt problem for de berørte virksomheder, og dette problem bliver desværre større, idet der lægges op til en markant udvidelse af lovens anvendelsesområde. DI skal derfor henstille til, at lovgiver tydeliggør begrebet "kritisk infrastruktur" samt at der fremadrettet sikres mere transparens omkring Erhvervsstyrelsens afgørelser på området for at understøtte videndeling i forhold til såvel ordregivere, tilbudsgivere som rådgivere.

I forhold til screeningsprocessen lægges der op til en 2-faset tilgang. Fase 1 kan tage op til 45 dage fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen har oplyst ansøgeren, at ansøgningen er fuldstændig. Hvis Erhvervsstyrelsen beslutter at indlede en fase 2 screening, så skal Erhvervsstyrelsens træffe endelig afgørelse senest 125 dage efter ansøgningen er fuldstændig. I lovforslaget skal det tydeliggøres, hvilke konsekvenser det måtte få, hvis Erhvervsstyrelsen overskrider disse lovbundne tidsrammer. Derudover skal DI foreslå, at screeningsprocessen tilpasses den proces, der gælder i forhold til kontrollen af fusionssager indenfor konkurrenceretten, som er velkendt for markedsaktørerne. I den forbindelse bør det føre til automatisk godkendelse/tilladelse, hvis Erhvervsstyrelsen ikke indenfor fase 1 har meddelt ansøgeren om, at der er grundlag for at indlede fase 2. Endvidere bør fristerne beregnes fra det tidspunkt, hvor ansøgningen rent faktisk er fuldstændig (i stedet for det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen erklærer ansøgningen for fuldstændig). Det vil give en mere transparent og forudsigelig proces for ansøgerne. Samtidig bør fristerne i både fase 1 og fase 2 forkortes væsentligt, således at den samlede sagsbehandlingstid bliver på maksimalt 1-2 måneder.

Det skal desuden anføres, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at Erhvervsministeriet vil overveje, om der som følge af forslaget om faseopdelt sagsbehandling vil være behov for at opretholde muligheden for præscreening efter § 6 i anvendelsesbekendtgørelsens. DI har drøftet dette spørgsmål med advokatbranchen, som rådgiver investorer i forbindelse med investeringsscreeningssager. Der er udpræget tilfredshed med muligheden for at få foretaget en præscreening, hvorfor DI ikke kan støtte, at præscreeningen afskaffes.

Af udkastet til lovforslag fremgår endvidere, at Erhvervsministeriet påtænker at gennemføre en evaluering af investeringsscreeningsloven. DI støtter dette og indgår meget gerne i en drøftelse af, hvordan en sådan evaluering kan udformes. Evalueringen bør således have fokus på, om formålet med reglerne – beskyttelse af offentlig orden og national sikkerhed – har stået mål med de konsekvenser, som reglerne har haft på Danmarks mulighed for at tiltrække udenlandske investeringer og sikre effektive offentlige indkøb. Evalueringen bør således føre til klare anbefalinger om, hvorvidt og hvordan reglerne kan forbedres, så der sikres den rette balance.

For en god ordens skyld skal bemærkes, at der allerede den 10. marts 2021 i lovbemærkningerne punkt 2.2. til investeringsscreeningsloven (den nugældende) fremgik, at "Erhvervsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en rapport om erfaringerne med den nye lovgivning. Erhvervsministeriet vil derfor, hvis lovforslaget

vedtages, udarbejde en sådan rapport til Folketinget” og ”Evalueringen vil blive iværksat i 2023, således at resultaterne af Kommissionens evaluering af FDI-forordningen vil kunne indgå i og sammenholdes med den danske evaluering af loven.”. Det ville efter DI’s opfattelse have været nyttigt, at der var blevet foretaget denne lovede evaluering, før der blev fremsat nærværende ændringsforslag af investeringscreeningsloven.

DI står selvsagt til rådighed, hvis der skulle være opklarende spørgsmål til ovenstående eller behov for yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Emil Fannikke Kiær
Direktør

ENERGINET
Myndighedsenheden

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
29. marts 2023

Forfatter:
GEE/GEE

NOTAT

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL ÆNDRING AF INVESTERINGSSCREENINGSLOVEN

Energinet fremsender hermed bemærkninger til høringsudkast til ændring af investerings-screeningsloven. Lovændringen vil have væsentlig negativ indflydelse på Energinets lovfastsatte opgavevaretagelse hvorfor bemærkningerne fremsættes uanset, at Energinet ikke officielt er angivet som høringspart.

Energinet har stor forståelse for hensynene bag lovforslaget og er derfor enig i et øget behov for at beskytte særligt dansk kritisk infrastruktur. Energinet er imidlertid meget bekymrede for, at konsekvenserne af de tiltag som foreslås indført med lovændringen har en væsentlig og uproportional konsekvens i forhold til, at ændringerne i væsentlig grad kan sænke eksekveringshastigheden i den grønne omstilling og den heraf følgende nødvendige diversitet i energiforsyningen i Danmark og Europa.

Energinets kerneforretning er som transmissionssystemoperatør (TSO) i Danmark at udvikle, eje og drive kritisk infrastruktur indenfor el og gas.

Som led i Energinets lovfastsatte opgave med at sikre forsyningsikkerheden og bidrage til en klimaneutral energiforsyning indgik Energinet i 2022 ca. 1800-1900 kontrakter med ca. 550 unikke leverandører.

Stort set alle disse kontrakter vil, hvis lovændringen bliver en realitet med den gældende ordlyd, dermed blive omfattet af de nye bestemmelser, idet disse – som anført i lovforslaget - vil kunne give mulighed for at påvirke etablering af kritisk infrastruktur, driften af kritisk infrastruktur eller give en sikkerhedstruende indsigt i kritisk infrastruktur.

Energinet er som offentlig ordregiver underlagt forsyningsvirksomhedsdirektivet og udbudsloven. De heri fastlagte processer med indbyggede tidsfrister medfører i sig selv en forholdsvis omfattende og tidskrævende proces før en kontrakt endeligt kan underskrives.

Energinet er allerede i dag omfattet af den nugældende investeringscreeningslov, hvorfor særlige økonomiske aftaler, der falder indenfor lovens anvendelsesområde, er omfattet af screeningsforpligtelsen. De særlige økonomiske aftaler med leverandører udenfor DK, EU og

EFTA som er omfattet af den gældende lov, udgør imidlertid en lille del af Energinets samlede kontraktportefølje og er derfor håndteres inden for de gældende udbudsretlige rammer og tidsfrister.

Energinet har som nævnt stor forståelse for hensynet bag lovgivningen, men opfordrer til at der laves en evaluering af den nugældende lovgivning før en ny og mere omfattende screeningsforpligtelse indføres, som baseret på lovforslagets ordlyd vil omfatte mere end 90 % af Energinets kontraktportefølje. I den forbindelse opfordres samtidig til at erfaringer om særligt screeningsniveauet fra andre EU-lande inddrages og overvejes som alternativ til den skærpelse, den foreslåede ændring vil medføre.

Med lovændringen er der lagt op til at alle leverandører til alle kontrakter, dvs. også danske og EU/EFTA hjemmehørende leverandører og alle kontrakter uanset størrelse eller indhold som anført ovenfor skal forudgående godkendes. Denne omfattende udvidelse og proces udgør en væsentlig yderligere komplicering og væsentligt forlængelse af udbudsprocessen. Lovforslaget lægger således op til, at ordregiver ikke må indgå kontrakter med vindende tilbudsgivere, før tilbudsgiver (og dennes eventuelle underleverandører) er blevet screenet og har opnået tilladelse fra Erhvervsstyrelsen.

I praksis betyder dette at den foreslåede screeningsproces vil medføre en konsekvent forlængelse af udbudsprocessen på minimum 45 dage, hvis der er tale om ansøgning i fase 1 tilladelse, eller i værste fald minimum 125 dage, hvis Erhvervsstyrelsen indleder en fase 2 screening. Der er således tale om en meget væsentlig tidsmæssig forlængelse af udbudsprocessen. Det betyder samtidig, at Energinet i sit udbudsmateriale vil blive nødt til at kræve en betydelig længere vedståelsesfrist fra alle tilbudsgiverne end normalt i.e. helt op til 9 måneder for at kunne rumme både fase 1 og fase 2 screeninger.

En sådan væsentlig forlængelse af vedståelsesfristen vil efter Energinets vurdering have alvorlige konsekvenser for Energinets muligheder for i det hele taget at få leverandører til at afgive tilbud; grundet den aktuelle globale økonomiske situation med forsyningsvanskeligheder for råvarer, meget volatile priser m.v. har Energinet været nødsaget til at gå den "modsatte vej" og reducere vedståelsesfristen til tre måneder netop af hensyn til overhovedet at få leverandører til at deltage i Energinets udbud.

Sammenholdes dette yderligere med det globalt snævre leverandørfelt til Energinets kernekomponenter og kerneydelser og disse leverandørers mulighed for globalt altid at kunne finde alternative afsætningsmuligheder, herunder til TSO'er fra andre EU lande, der ligesom Energinet arbejder for at etablere og udbygge infrastrukturen til klimaneutrale forsyningskilder, vil et nationalt krav der medfører en væsentlig forlænget vedståelsesfrist forventeligt betyde væsentlig risiko for, at leverandørerne enten slet ikke ønsker at deltage i Energinets udbud (eller udbud af offentlige kontrakter i Danmark i det hele taget) eller at Energinet kommer sidst i produktionslinjen med deraf følgende væsentlige meromkostninger og forsinkelser.

Det bemærkes hertil at Energinet allerede er udfordret af, at de øvrige TSO'er i EU har lagt stort beslag på produktionskapaciteten for nødvendige kernekomponenter. En udfordring der vil blive væsentligt forstærket, hvis den i lovforslaget planlagte proces bliver en realitet.

Energinet vil dermed risikere ikke at kunne indkøbe vigtige kernekomponenter og indgå aftaler om kerneydelser, hvilket reelt umuliggør at Energinet kan sikre varetagelsen af sine lovfast-

satte opgaver med at sikre forsyningsikkerheden og bidrage til en klimaneutral energiforsyning. Det politisk fastsatte krav om eksekveringshastighed i disse opgaver og den politisk udtalte nationale sikkerhedsmæssige betydning af løsning af opgaverne vil dermed blive illusorisk.

Leverandører der, trods ovenstående, vælger at byde, vil skulle indregne nødvendige kapitalisering af den væsentlig øget risiko, der følger af en yderligere forlængelse af en op til 9 måneders vedståelsesfrist, som forventeligt medfører en markant forøgelse af tilbudspriserne. Dette vil foruden at forringe små og mellemstore virksomheders muligheder for at deltage i og vinde offentlige kontrakter, øge energiforbrugernes omkostninger til Energinets sikring af forsyningsikkerheden og nødvendige omstilling af energisystemerne.

Energinet forstår fuldt ud behovet for at have sikkerhedsmæssig fokus på fremtidige store og komplicerede energianlægsprojekter. Men netop derfor er det Energinets vurdering, at fokus i reguleringen specifikt bør målrettes de anlægsprojekter og de særlige behov, som er i sådanne projekter. Dette kan efter Energinets vurdering gøres proportionalt og balanceret, så reguleringen ikke har væsentlig afledte negative konsekvenser for andre dele af den nationale kritiske infrastruktur.

Energinet står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af vores bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Erhvervsstyrelsen

29. marts 2023

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og klagenævnetsloven

Dansk Erhverv har modtaget Erhvervsstyrelsens og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens høring over udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576.

I den anledning har Dansk Erhverv følgende bemærkninger:

Ændring af investeringsscreeningsloven

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter princippet om screening af tredjelands virksomheders bud på offentlige opgaver, hvor disse udgør en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden i Danmark. Dansk Erhverv anerkender således, at der er behov for at værne om sikkerhedsinteresser i forbindelse med bl.a. forsvarsvirksomheder, større infrastrukturprojekter eller kritisk infrastruktur.

Imidlertid mener Dansk Erhverv, at regeringen med lovforslaget går for langt og indfører vidtgående og dårligt afgrænsede regler i stedet for at sikre en målrettet indsats ift. reelle trusler mod national sikkerhed og offentlig orden.

Det er kritisabelt, at et så vidtrækkende lovforslag fremsættes forhastet, med for kort høringsfrist og uden ordentlig inddragelse af de tusinder af virksomheder, som lovforslaget vil berøre. Derfor opfordrer Dansk Erhverv regeringen til at udskyde lovens planlagte fremsættelse i april og i stedet invitere branchen til grundig dialog om bl.a. lovforslagets anvendelsesområde, tilladelsesordningens oplysnings- og dokumentationskrav samt undersøge, hvorvidt der i markedet findes tilstrækkelige alternativer, der kan leve op til tilladelsesordningen.

Der er i Dansk Erhvervs optik reel fare for at de foreslåede procedurer for offentlige udbud kan medføre unødvendige administrative byrder, hvilket kan betyde alvorlige forsinkelser i udbygningen af vedvarende energi i Danmark. Samtidig vil screeningsloven betyde danske særregler, som vil gøre Danmark mindre attraktiv for grønne investeringer. Hertil kommer de mange andre sektorområder som loven på sigt også vil komme til at gælde for.

I det hele taget bør det som princip sikres, at der ikke dobbeltlovgives om forhold der allerede er omfattet af lovgivning med samme formål. Det, som allerede er omfattet i eksisterende lovgivning med samme formål bør specifikt undtages fra den kommende revision af investeringsscreeningsloven – på alle de sektorområder, hvor det er relevant.

Eksempelvis er det uklart om teleområdet er undtaget i lyset af den allerede gældende "Lov om Leverandørsikkerhed i den kritiske teleinfrastruktur". Det fremgår af den gældende lovs § 1, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse hvis der i anden lovgivning er fastsat regler om screening af og eventuelt indgreb over for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det bør derfor fremgå af bemærkningerne til forslaget, at dette princip også gælder for den foreslåede godkendelsesordning, og således ikke vil finde anvendelse på teleområdet.

I et bredere perspektiv bør der være øget fokus på forvridende konkurrence fra tredjelande. Dansk Erhverv vil derfor gerne opfordre til, at regeringen - frem for at introducere nye, disproportional instrumenter – bruger de eksisterende instrumenter mere aktivt for at forhindre en skæv spillebane for danske virksomheder. Her tænkes der både på de klassiske handelsdefensive instrumenter, de nye regler om forvridende statsstøtte og instrumentet for internationale offentlige udbud m.fl. Det er afgørende at danske og europæiske virksomheder ikke udkonkurreres på baggrund af forvridende statsstøtte.

Dansk Erhverv støtter formålet med en faseopdeling af investeringsscreeningerne - således at de administrative byrder kan lattes i de tilfælde, hvor der ikke er grund til tro at der er sikkerhedsmæssige udfordringer. Der noteres dog at tidsfristerne for behandlingerne af screeningerne er for lange til realistisk at kunne overholdes ift. almindelige leverandør-, drifts- og serviceaftaler og desuden vil forsinke andre typer kontrakter betydeligt. Formålet med opdelingen (som beskrevet) er at sikre et lettere regime for de tilfælde, hvor der ikke synes at være problemer. 45 dage i det lettere (fase 1) regime er alt for meget i forhold til det meget brede anvendelsesområde.

Formålet med loven bør indsnævres til national sikkerhed og offentlig orden ligesom den oprindelige EU-forordning. Hos Dansk Erhverv går vi ind for, at et lille land som Danmark med en åben økonomi frit handler med tredjelande og i det indre marked – og byder på deres offentlige udbud ligesom de kan byde på vores. Hvis der skal ske indskrænkninger af det princip, så skal det være på et klart prædefineret grundlag – og udelukkende i tilfælde, hvor der er en klar sikkerhedsmæssig trussel, en trussel mod den offentlige orden eller andre forhold der går der uomgængeligt at gribe ind fra statens side.

Specifikke bemærkninger

§ 2. stk. 2.

Dansk Erhverv er bekymret over den meget vide beføjelse, der her tildeles Erhvervsministeren. Erhvervsministeren kan alene ved forhandling med sine egne regeringskolleger beslutte anvendelsesområdet for den reviderede lov. Dette skaber en høj grad af juridisk usikkerhed om noget så afgørende som anvendelsesområdet, hvilket kan påvirke investeringslysten i Danmark negativt. Sådanne beslutninger bør bero på en politisk beslutning i Folketinget snarere end blandt den til enhver tid siddende regerings ministre.

§ 4. stk. 10.

Definitionen af offentlig kontrakt, som efter reglerne kan underlægges screening, hvis der er tale om kritisk infrastruktur, er meget bred og omfatter også leverandør-, drifts- og serviceaftaler. Det

er ikke alene for "Statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber" men bør ifølge Erhvervsministeriet "medtage helt eller delvist statsjede virksomheder". Det virker ret bredt som definition.

§ 9 a. stk. 2.

Erhvervsministeren kan efter forhandling med sine kolleger i regeringen beslutte et andet anvendelsesområde og en anden definition af kritisk infrastruktur. Da der ikke er en nærmere fastlagt definition af hvad der udgør en sikkerhedsrisiko, er her potentielt tale om et meget stort antal leverandør-, service- og driftsaftaler som ville skulle afvente screening og godkendelse fra Erhvervsministeriet før de kan indgås – i mindst 45 dage. Det virker helt disproportionalt i sammenhængen. Anvendelsesområdet og fokus for screeningerne bør indskrænkes til det som man konkret ønsker at forhindre/sikre. Beslutningen om sådanne helt principielle afgrænsninger bør træffes i Folketinget.

§ 9 c og § 9 d.

Erhvervsministeren kan beslutte at alle deltagere i et offentligt udbud skal godkendes af Erhvervsstyrelsen forud for udvælgelsen af den som kontrakten indgås med. Det virker igen disproportionalt og som et spild af ressourcer for de virksomheder som ikke bliver tildelt opgaven.

§ 14 a

Tidsfristerne for behandlinger i fase 1 og 2 er lange ift. det meget bredt definerede anvendelsesområde – henholdsvis 45 og 125 dage fra Erhvervsstyrelsen har oplyst ansøgeren om at anmeldelsen er fuldstændig. Det vil i praksis sige at perioden formentligt i en del tilfælde vil være længere endnu – hvis der eksempelvis er behov for supplerende oplysninger (og sagen skal forelægges Erhvervsministeren eller underleverandører også skal screenes).

§ 14 b

Som det også gælder for investeringsscreeningerne (der ikke er offentlige udbud) så skal de oplysninger, der gives, revisorpåtegnes. Det giver nogen mening ift. til større fusioner og opkøb af virksomheder, men næppe for alle kontrakter i den kritiske infrastruktursektor. Der savnes en klar afgrænsning at anvendelsesområdet og en tydeligere definition af kritiske infrastruktur.

§ 14 b stk. 3

Når en virksomhed ansøger om tilladelse skal man (hvis muligt og ellers senere) opgive kontaktoplysningerne til underleverandører og i visse tilfælde for underleverandører længere nede i leverandørkæden. Det er ikke klart i hvilke tilfælde disse også skal screenes – og om dette vil sætte fristerne i bero i den mellemliggende periode. Det tolkes således at den ansøgende virksomhed ikke vil være ansvarlig for screeningen (eller oplysninger til screeningen) af underleverandøren udover kontaktoplysninger, men det er ikke klart om denne proces yderligere vil forlænge de allerede ret lange forsinkelser. Det fremgår dog i §14 stk. 3 at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om at underleverandøren skal godkendes inden denne må begynde at levere sine ydelser. I de tilfælde vil der så antageligvis være forsinkelser i leveringen på grund af den ekstra screening – hvis tidsfrist antages at løbe de samme 45-125 dage som det gælder for de øvrige screeninger. Det virker som nogle meget lange forsinkelser for de fleste typer offentlige opgaver der kommer i udbud.

Ændring af lov om Klagenævn for Udbud

Dansk Erhverv bakker op om alle relevante tiltag, der skal virke til at bremse eller standse Ruslands uberettigede aggression over for Ukraine. Det er i den forbindelse bl.a. afgørende, at der skabes klare rammer for, hvilke restriktioner der gælder, og at disse restriktioner er let håndterbare for både myndigheder og private virksomheder.

I forlængelse heraf kan Dansk Erhverv tilslutte sig behovet for at skabe klarhed over Klagenævnet for Udbuds kompetence til at håndhæve EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som angår offentlige kontrakter.

Herudover bakker Dansk Erhverv op om, at der fastsættes en bemyndigelsesbestemmelse i klagenævnsløven til, at erhvervsministeren kan fastsætte regler med henblik på administration af EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som er udstedt i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde i forhold til offentlige kontrakter, herunder håndhævelsen af disse regler.

I den forbindelse bakker Dansk Erhverv endvidere op om, at der med udkastet til ny bekendtgørelse, der forventes udstedt i forlængelse af den foreslåede § 25 c i klagenævnsløven, er lagt til op til at udpege Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som national kompetent myndighed for håndhævelse af Rådets forordning 2202/576.

Dansk Erhverv kan således overordnet tilslutte sig de ændringer, som der er lagt op til at foretage af klagenævnsløven og udkastet til en ny bekendtgørelse, der forventes udstedt i medfør af den foreslåede § 25 c i klagenævnsløven.

Særligt for så vidt angår den foreslåede bekendtgørelse bemærker Dansk Erhverv, at det i forhold til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sanktionsmuligheder, jf. bekendtgørelsens § 9, dog fremstår uklart, om der her også er hjemmel til, at styrelsen også kan indbringe relevante kontrakter, der allerede var indgået forud for det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt. I den forbindelse anbefaler Dansk Erhverv, at bekendtgørelsens sanktionsbestemmelse gøres så klar og letanvendelig som muligt, således at der ikke opstår tvivl om, hvilke sanktionsmuligheder, som er tilgængelige for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Med venlig hilsen

Ulrich Bang
Underdirektør for klima, energi og miljø

Lasse Hamilton Heidemann
EU- og International Chef

Morten Jung
Markedschef

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Staten og Kommunernes
Indkøbsservice A/S
Montagehallen
Pakkerivej 6
2500 Valby

FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk,
skms@kfst.dk

Telefon: 33 42 70 00

www.ski.dk

CVR: DK17472437

29. marts 2023

Vedr.: Høringssvar: Forslag til ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud mv.

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 8. marts 2023 anmodet SKI om bemærkninger til udkast til lovforslaget om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter.

SKI vil indledningsvist takke Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen for at inddrage og give SKI muligheden for at yde bidrag til lovarbejdet.

Derudover vil SKI gerne takke særligt Erhvervsstyrelsen for den gode og konstruktive dialog om den gældende investeringsscreeningslov og de deraf medførende screeninger. SKI står naturligvis også til rådighed fremadrettet.

Vi har med stor interesse læst udkastene til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven, lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter. SKI har dog ingen bemærkninger til udkastet til lov om Klagenævnet for Udbud eller bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter. Nærværende høringssvar vil derfor kun bidrage med bemærkninger til udkastet til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven.

Overordnet har SKI forståelse for baggrunden for og behovet for at indføre yderligere regler på området til trods for, at dette naturligt og forventeligt vil være et komplicerende og forsinkende element i relation til udbudsprocesser – ikke kun for SKI, men for en lang række ordregivere, som er og vil blive omfattet af loven.

Med respekt for netop de hensyn, der ligger bag den væsentlige forventelige udvidelse af lovens anvendelsesområde, har SKI alene enkelte – relativt konkrete – kommentarer, ønsker og forslag, der primært vedrører fortolkningsbidrag til lovbemærkningerne.

I oversigtsform vil SKI's bemærkninger til lovforslaget om ændring af investeringsscreeningsloven vedrøre følgende emner:

1. Den nye kortere faseopdelte sagsbehandlingsproces
2. Sagsbehandlingsprocessens relation til udbudslovens bestemmelser om indhentning af endelig dokumentation, tildeling og standstill

3. Ansøgningstidspunktet i forhold til forskellen imellem "offentlige kontrakter" og "særlige økonomiske aftaler"

Ad 1. Den nye kortere faseopdelte sagsbehandlingsproces

SKI betragter det som særdeles positivt for såvel ordregivere som tilbudsgivere, at der med lovforslaget foreslås et udgangspunkt om en væsentlig reduktion i sagsbehandlingstiden.

Desuden betragter SKI det som meget positivt, at der foreslås færre oplysnings- og dokumentationskrav i forbindelse med en ansøgning, og SKI ser frem til at følge, hvordan dette vil blive udmøntet i praksis.

Ad 2. Sagsbehandlingsprocessens relation til udbudslovens bestemmelser om indhentning af endelig dokumentation, tildeling og standstill

Til trods for at en væsentlig reduktion i sagsbehandlingstiden selvfølgelig er påskønnet, vil SKI dog alligevel give udtryk for en bekymring i relation til de praktiske udfordringer ved investeringsscreening i en konkret udbudsproces. De praktiske udfordringer relaterer sig primært til ansøgningstidspunktet og sagsbehandlingstiden ved investeringsscreening.

Som Erhvervsstyrelsen er bekendt med, arbejder offentlige ordregivere ofte i tidspressede udbudsprocesser, og selvom der naturligvis skal findes tid heri til investeringsscreeningsprocessen, og SKI har fuld forståelse derfor, vil det efter SKI's vurdering være hensigtsmæssigt, hvis screeningsprocessen tilrettelægges således, at den i videst muligt omfang spiller sammen med udbudsprocessens forløb.

Når ordregiver under en udbudsproces har modtaget ét eller flere tilbud, følger en evaluering af disse. Evalueringen har til formål at identificere dét eller de økonomisk mest fordelagtige tilbud, som vindere af udbudsprocessen.

Efter ordregiver har identificeret ét eller flere tilbud, som skal tildeles en rammeaftale (eller kontrakt), skal ordregiver indhente endelig dokumentation fra de relevante tilbudsgivere for, at disse ikke er omfattet af én eller flere udelukkelsesgrunde og for overholdelse af eventuelle mindstekrav til egnethed. Udbudsloven bestemmer i relation til udelukkelsesgrundene, at ordregiver skal fastsætte en "passende frist" (typisk min. 14 dage, men ofte længere, særligt hvis leverandørfeltet er udenlandsk) for tilbudsgiverne til at fremsende dokumentationen. Det er i praksis på dette tidspunkt, hvor ordregiver har identificeret de(n) vindende tilbudsgiver(e).

Efterfølgende, når de udvalgte tilbudsgivere har fremsendt relevant og tilstrækkelig dokumentation, kan ordregiver underrette samtlige tilbudsgivere om, hvilke tilbudsgivere der tildes en kontrakt, og hvilke der ikke tildes en kontrakt.

Fra dagen efter den samtidige underretning af samtlige tilbudsgivere, løber standstill-perioden på 10 kalenderdage. Ved standstill-periodens udløb indgås kontrakt.

Det følger af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, til § 1, nr. 6 (s. 58), at en ansøgning om tilladelse efter den foreslåede § 9 a, i de tilfælde hvor en offentlig kontrakt er sendt i udbud, først skal ske "på det tidspunkt, hvor ordregiver har udpeget aftaleparten som vinder af udbuddet, men inden kontrakten endeligt indgås mellem aftaleparten og ordregiveren".

Ordlyden af bemærkningerne til § 1, nr. 6 vedrørende den forslåede § 9 a, stk. 1 og den forslåede § 9 b, og dette sammenholdt med hvornår i en udbudsproces, at en tilbudsgiver konkret bliver underrettet som værende vinder af et udbud, giver SKI den forståelse, at det er hensigten at tilbudsgiver først vil kunne ansøge om tilladelse til indgåelse af kontrakt, når denne formelt er blevet underrettet af ordregiver som værende vinder af udbuddet, i forbindelse med indtræden af ordregivers underretningspligt - altså på tidspunktet for den endelige tildeling. Ved at fastsætte ansøgningstidspunktet dertil, vil det de facto betyde en væsentlig forlængelse af standstill-perioden, til hvad der svarer til sagsbehandlingstiden hos Erhvervsstyrelsen, og en væsentlig ekstra tidsmæssig udstrækning af offentlige udbudsprocesser generelt.

Fastsættes ansøgningstidspunktet for investeringsscreening derimod til, hvad der i en udbudsproces svarer til tidspunktet for ordregivers indhentning af endelig dokumentation, vil ansøgningstidspunktet for screening være sammenfaldende med den periode, ordregiver efter gældende regler alligevel afventer leverandørerne, og der vil stadig først ske screening, når "ordregiver har udpeget de(n) vindende tilbudsgiver(e)". Det vil tilgodese et væsentligt proces- og effektivitetshensyn, hvis screeningen og indhentning af endelig dokumentation skete simultant, da ordregiver allerede på dette tidspunkt er nødt til at forholde sig til, hvorvidt en påtænkt tildelt tilbudsgiver i øvrigt skal eller ikke skal udelukkes fra deltagelse i udbuddet.

SKI vil på baggrund af ovenstående således appellere til, at fortolkningsbidragene i bemærkningerne til den forslåede § 9 a, stk. 1 angiver, at ansøgningstidspunktet skal forstås som det tidspunkt, hvor ordregiver i en udbudsproces indhenter endelig dokumentation fra de tilbudsgivere, som ordregiver påtænker at tildele kontrakten. SKI vil endvidere appellere til, at dette fortolkningsbidrag udvides til at også at omfatte særlige økonomiske aftaler efter de gældende bestemmelser i investeringsscreeningsloven.

Forslaget til ændringen af ansøgningstidspunktets forståelse vil ikke ændre udgangspunktet i, at såfremt en aftalepart har til hensigt at indgå en offentlig kontrakt vedrørende kritisk infrastruktur med en ordregiver, skal denne på forhånd ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til at indgå kontrakten. Det er derfor SKI's vurdering, at vores forslag kan rummes indenfor lovforslagets ordlyd, og at forslaget kun vil udgøre en tidsmæssige processuel ændring, som dog vil være betydelig i forhold til at sikre den optimale og mest effektive proces for ordregivere i Danmark.

Ad 3. Ansøgningstidspunktet ved rammeaftaler - forskellen imellem "offentlige aftaler" og "særlige økonomiske aftaler"

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, til § 1, nr. 6 (s. 58), at for så vidt angår rammeaftaler, der vedrører kritisk infrastruktur, vil den enkelte leverandør skulle ansøge om tilladelse til indgåelse af selve rammeaftalen, efter den forslåede § 9 a, stk. 1, og ikke i forbindelse med genåbningen af konkurrencen.

SKI har med glæde noteret sig, at der med de forslåede bestemmelser konkret er taget stilling til håndtering af screening på rammeaftaler, og at Erhvervsstyrelsen har varetaget et vigtigt effektivitetshensyn ved at fastlægge, at screening kan ske på rammeaftaleniveau.

Imidlertid har SKI noteret sig, at bemærkningerne vedrørende rammeaftaler er indsat i forbindelse med kapitel 2 a "om tilladelse til offentlige kontrakter", hvilket naturligt skaber den usikkerhed, om lovbemærkningen alene er tiltænkt processen ved offentlige kontrakter. Med andre ord skabes usikkerhed om, om der også kan ske screening på rammeaftaleniveau for "særlige økonomiske aftaler".

SKI skal derfor venligst opfordre Erhvervsstyrelsen til at tydeliggøre i lovbemærkningerne, at bemærkningerne vedrørende screening af rammeaftaler finder anvendelse generelt indenfor investeringsscreeningslovens anvendelsesområde.

En sådan tilpasning vil efter SKI's vurdering ikke kun sikre den optimale og mest effektive proces for håndtering af rammeaftaler – både for Erhvervsstyrelsen, ordregivere og tilbudsgivere – men vil også sikre en hensigtsmæssig ensrettet fremgangsmåde i anvendelsen af reglerne om investeringsscreening.

---oOo---

SKI takker endnu en gang for inddragelsen i høringen, og står naturligvis til rådighed, hvis der måtte være spørgsmål eller behov for uddybninger af ovenstående.

Med venlig hilsen

Peter Moesgaard Kring
Chef for Jura

Att. Erhvervsstyrelsen

Høring vedr. Forslag til Lov om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud

Indkøb & Jura

Jura

29. marts 2023

Indledning

Erhvervsstyrelsens offentliggjorte udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven medfører meget markante udvidelser af lovens nuværende anvendelsesområde, der generelt vil gøre det vanskeligt og indenfor enkelte brancher med meget korte tilbudsvedståelser umuligt for DSB at tildele leverandørkontrakter.

DSB

Telegade 2

2630 Høje-Taastrup

CVR 25 05 00 53

Mobil 24680815

hegf@dsb.dk

www.dsb.dk

Lovforslaget vil medføre, at mange offentlige kontrakter om kritisk infrastruktur vil kræve forudgående godkendelse hos Erhvervsstyrelsen uanset aftalepart og uanset om kontrakten medfører nogen form for kontrol. Dette er en meget markant udvidelse i forhold til investeringscreeningslovens nuværende regler om "særlige økonomiske aftaler", som alene omfatter et begrænset antal offentlige kontrakter, da det i dag blandt andet kræves, at aftalen giver en aftalepart uden for EU/EFTA "kontrol eller betydelig indflydelse" over ordregiveren. I praksis vil det betyde, at DSB skal forlænge alle udbud af kontrakter og konkurrenceudsættelser af mindre kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur med i hvert fald 45-170 dage. DSB har aftaler med langt over 1000 leverandører og indgik alene i 2022 næsten 500 kontrakter med leverandører. Hertil kommer et ukendt antal underleverandører. Lovforslaget vil derfor i praksis gøre det særdeles vanskeligt, og indenfor enkelte brancher med meget korte tilbudsvedståelser umuligt at drive en offentlig virksomhed på en effektiv måde.

Lovforslaget vil derfor have væsentlig indflydelse på DSB's drift, såfremt det offentliggjorte udkast vedtages i dens nuværende form og på sigt også vil omfatte kritisk infrastruktur inden for transportsektoren.

Lovforslaget forventes desuden at medføre væsentlige administrative og økonomiske byrder for både DSB og DSB's aftaleparter.

DSB's overordnede anbefalinger

DSB anerkender lovforslagets formål om at beskytte den nationale sikkerhed og offentlige orden. DSB er imidlertid af den opfattelse, at formålet med lovforslaget skal varetages med regulering, der er langt mindre indgribende i

ordregivers eksekvering af opgaver, herunder eksekveringshastigheden, og har færre administrative og økonomiske konsekvenser for både ordregivere og deres aftaleparter.

DSB opfordrer til, at Erhvervsministeren - på baggrund af en nærmere undersøgelse - begrænser anvendelsesområdet væsentligt i det fremsatte lovudkast og samtidig indfører en generel mulighed for, at Erhvervsstyrelsens screening kan omfatte alle deltagere i offentlige udbud, og at screeningen kan foregå parallelt med gennemførelsen af offentlige udbud. Tiltagene er nødvendige for at sikre ordregivers eksekvering af opgaver, herunder eksekveringshastigheden, og for at undgå at virksomheder, der leverer til offentlige ordregivere, pålægges risikoen for prisudviklinger som følge af, at den foreslåede screeningsproces i lovforslaget nødvendiggør en væsentlig forlængelse af tilbudsgivernes vedståelsesfrister for deres tilbud i offentlige kontrakter med deraf følgende negative virkninger for konkurrencen samt økonomien og kvaliteten i de udbudte kontrakter.

Offentlige kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur

I dag omfatter investeringscreeningsloven investeringer og særlige økonomiske aftaler, der giver den udenlandske aftalepart/den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse over den danske virksomhed eller enhed, omfattet af investeringscreeningsloven.

Med lovforslaget udvides anvendelsesområdet til at omfatte alle kontrakter uanset kontraktens værdi, og uanset hvem aftaleparten er. **Eneste kriterium er, at kontrakten vedrører kritisk infrastruktur.** Kriteriet om, at aftaleparten med aftalen opnår kontrol eller betydelig indflydelse over den offentlige ordregiver bortfalder således.

Såfremt transportsektoren på sigt omfattes af lovforslaget, vil DSB ikke kunne indgå en kontrakt, der vedrører kritisk infrastruktur, uden at DSB har sikret sig, at Erhvervsstyrelsen har godkendt aftaleparten.

I 2022 indgik DSB 472 leverandørkontrakter med 303 forskellige aftaleparter. Tallene er ekskl. koncerninterne aftaler. DSB har endnu ikke foretaget en vurdering af, hvor mange af kontrakterne, der vedrører kritisk infrastruktur, og som fremadrettet vil være omfattet af det udvidede anvendelsesområde, såfremt kontrakterne skal fornyes, og transportsektoren omfattes af lovforslaget.

På grund af de meget store konsekvenser for ordregivere og deres aftaleparter ved at lade loven gælde for "**alle offentlige kontrakter, der vedrører kritisk infrastruktur**" og usikkerheden ved først at afgrænse anvendelsesområdet ved en senere bekendtgørelse, opfordrer DSB Erhvervsministeren til at afgrænse anvendelsesområdet allerede i lovudkastet. DSB finder det særdeles relevant at afgrænse anvendelsesområdet for så vidt angår kontraktværdi, aftaleparter

samt hvornår en offentlig kontrakt "vedrører" kritisk infrastruktur, se mere nedenfor. Derudover er det oplagt at afgrænse anvendelsesområdet, således at lovudkastet ikke omfatter fx offentlige kontrakter i form af koncerninterne aftaler og aftaler mellem ordregivende myndigheder.

Kritisk infrastruktur

Det fremgår af lovforslaget, at der udelukkende skal lægges vægt på, om aftalen vedrører kritisk infrastruktur. I lovforslaget nævnes, at offentlige kontrakter vil vedrøre kritisk infrastruktur, hvis kontrakterne giver mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller giver en sikkerhedstruende indsigt i den kritiske infrastruktur.

DSB opfordrer Erhvervsministeren til først og fremmest at indføre et væsentlighedskriterium, således at det alene vil være kontrakter, der giver mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur i et ikke ubetydeligt eller i et væsentligt omfang. DSB opfordrer desuden Erhvervsministeren til at indføre andre kvalifikationskrav og at eksemplificere, hvad der skal forstås ved "sikkerhedstruende indsigt" inden for de sektorer og områder som omfattes af lovforslaget for at undgå unødvendige ansøgninger og administrative byrder og omkostninger for alle aftaleparter. Og ikke mindst for at undgå unødvendig påvirkning af ordregivers eksekvering af opgaver, herunder eksekveringshastigheden.

Aftaleparter

Den foreslåede ordning indebærer en markant udvidelse af kravet om forhåndstilladelse, da det ikke længere er et krav, at aftaleparten er en aktør kontrolleret uden for EU/EFTA. Den foreslåede ordning vil således omfatte alle aftaleparter, herunder også virksomheder fra EU og rent danske selskaber, og både fysiske og juridiske personer. Derudover omfattes aftaleparternes underleverandører også af lovforslaget.

DSB opfordrer til, at Erhvervsministeren undersøger – henset til formålet med det offentliggjorte udkast – mulighederne for at begrænse kravet om forhåndstilladelse til aftaleparter, der er kontrolleret uden for EU/EFTA, og/eller aftaleparter, der anvender underleverandører, der er kontrolleret uden for EU/EFTA.

Underleverandører

Lovforslaget indebærer også, at screeningen omfatter underleverandører, som aftaleparten har til hensigt at benytte sig af ved opfyldelsen af kontrakten. I tilfælde af, at Erhvervsstyrelsen indleder en fase 2 screening kan Erhvervsstyrelsen også kræve oplysninger for underleverandører længere nede i kæden. Hvis underleverandører ikke kendes på ansøgningstidspunktet, kan Erhvervsstyrelsen stille krav om, at underleverandører, der er tilføjet efter, at tilladelsen er udstedt, skal godkendes af Erhvervsstyrelsen inden underleverandøren må påbegynde at levere sine ydelser. I lovforslaget er

angivet, at Erhvervsstyrelsen ikke forventer at stille krav om godkendelse af alle nye underleverandører, der tilføjes efter, at tilladelsen er udstedt, men alene kræve godkendelse af underleverandører på væsentlige delleverancer m.v.

Forslaget indebærer, at samme kontrakt kan risikere at skulle igennem hos Erhvervsstyrelsen af flere omgange, hvis både den direkte aftalepart og underleverandører samt skift af disse skal godkendes af Erhvervsstyrelsen. Det har betydning både for varigheden af det konkrete udbud, men rækker også langt ind i kontraktforholdet. Aftaleparternes afventning af efterfølgende godkendelse af underleverandører fra Erhvervsstyrelsen kan således påvirke opfyldelsen af kontrakten, herunder tidsplanen for eksekvering af kontrakten.

DSB opfordrer Erhvervsministeren til i lovudkastet nærmere at afgrænse hvilke underleverandører, der omfattes af screeningen.

Screeningsprocessen

I lovudkastet foreslås en 2-delt screeningsproces, hvor fristen for Erhvervsstyrelsens behandling af sager i fase 1 fastsættes til 45 dage og for fase 2 til 125 dage. Fristen i fase 1 regnes fra Erhvervsstyrelsens meddelelse til ansøger om, at ansøgningen er fuldstændig og fristen i fase 2 regnes fra Erhvervsstyrelsens meddelelse om, at supplerende oplysninger er fuldstændige. Dvs. alene sagsbehandlingen hos Erhvervsstyrelsen kan tage op til 170 dage og mere, da fristerne først regnes fra, at Erhvervsstyrelsen har alle nødvendige/supplerende oplysninger.

Det er ifølge lovforslaget et krav, at godkendelsen skal foreligge inden kontraktunderskrivelsen. Ansøgningen om godkendelsen vil dog som udgangspunkt først kunne ske, når der er udpeget en konkret aftalepart for den pågældende aftale. Erhvervsstyrelsen opfordrer til, at ordregivere tilrettelægger tidsfristerne således, at der kan afsættes tid til opnåelse af en tilladelse.

DSB bemærker, at Erhvervsstyrelsens frister vil forlænge indkøbs- og udbudsprocesserne markant. Hertil kommer, at den endelige tidshorisont er uklar. Ordregivere vil tilrettelægge i hvert fald udbudsprocesserne ud fra et worst case scenario, da tilbudsgiver og dennes underleverandører jo netop ikke kendes fra start. DSB har endnu ikke forholdt sig til, hvilken forlængelse, der skal indbygges i indkøb- og udbudsprocesserne, men ca. 6 måneder er ikke urealistisk – og tager ikke engang højde for, at screeningsprocessen kan risikere at skulle foretages af flere omgange, fx hvis underleverandører skal godkendes efterfølgende eller løbende. Dette skaber i sig selv vanskeligheder for DSB's eksekverings hastighed i forhold til at kunne løse sine opgaver.

Derudover indebærer lovforslaget, at forberedelsen af indkøb og udbud også skal fremskyndes i samme udstrækning, dvs. at tilbuds- og udbudsmaterialet skal afspejle en virkelighed, som ligger væsentligt længere ude i fremtiden, end det allerede er tilfældet i dag. Tidsperspektivet i den foreslåede proces vil derfor

medføre en ringere kvalitet af udbudsmaterialet og et større behov for ændringer undervejs, som igen medfører en større udbudsretlig risiko for ordregiver, og i sidste ende en større risiko for aflyste udbud og/eller kontrakter, der er mindre optimale, grundet det lange tidsperspektiv. Dette vil også medføre større udgifter og ulemper for tilbudsgiverne på den anden side af bordet, da tilbudsgiverne skal allokere medarbejdere til en både længere og mere kompliceret proces.

DSB bemærker dog, at den helt store udfordring ligger i, at det vil være nødvendigt at forlænge tilbudsgivernes vedståelsesfrist med den forventede varighed af screeningsprocessen. Dette vil medføre store udgifter for tilbudsgiverne, der nu vil skulle vedstå (og dermed prissikre) deres tilbud i en meget længere periode end i dag, hvilket DSB vurderer slet ikke er realistisk inden for en række brancher (også selvom indeksering af tilbudspriserne tillades). Eksempelvis kæmper DSB allerede i dag med at få tilbudsgivere inden for bygge- og anlæg til at acceptere vedståelsesfrister på få måneder.

Dette vil givetvis resultere i, at en del tilbudsgiverne vil afstå fra at byde på offentlige opgaver. For de tilbudsgivere, der vælger stadig at byde, vil det være naturligt at overvælte en del af risikoen på ordregiver. Det er meget vanskeligt at se, at den af Erhvervsstyrelsen foreslåede ordning ikke vil medføre både mindre konkurrence og ringere løsninger udover de direkte administrative og økonomiske konsekvenser for både ordregivere og tilbudsgivere.

DSB anbefaler derfor, at screeningsprocessen kan foregå parallelt med udbudsprocesserne og ikke skal afvente, at der er fundet en vinder af udbuddet.

Screening af alle deltagere i et udbud

Lovforslaget indeholder i lovslagets § 9 c en mulighed for, at erhvervsministeren efter anmodning fra den relevante ressortmyndighed kan bestemme, at alle deltagere ved et udbud af en offentlig kontrakt skal ansøge om tilladelse til at indgå kontrakten forudsat at der foreligger tvingende samfundsmæssige hensyn.

Lovforslaget synes at bygge på en forudsætning om, at de store projekter og programmer, der gennemføres inden for de berørte sektorer i Danmark gennemføres ved et enkelt udbud. Dette er imidlertid langt fra tilfældet. Eksempelvis kan det nævnes, at Programmet "Fremtidens S-bane", som DSB er i gang med at gennemføre, forudsætter flere store udbudspakker, hvor hver udbudspakke kan bestå af udbud af adskillige kontrakter, der skal udbydes fortløbende over en årrække. Muligheden for screening af alle deltagere sideløbende med at udbuddene gennemføres bør derfor som minimum udstrækkes til også at gælde sådanne projekter. Det er vanskeligt at se, at sådanne projekter kan gennemføres, hvis ikke parallel screening af deltagere for alle udbud i sådanne projekter som minimum bliver en mulighed.

Aftaler, der er nødvendige for at opretholde driften af den kritiske infrastruktur

Det fremgår ikke af lovforslaget eller af bemærkningerne hertil, om ordregiver kan indgå offentlige kontrakter, der er nødvendige for at opretholde driften af den kritiske infrastruktur, uden at aftaleparten på forhånd er godkendt af Erhvervsstyrelsen. Ordregiver kan have behov for at indgå kontrakter her-og-nu for at sikre driften af den kritiske infrastruktur uden at skulle afvente Erhvervsstyrelsens godkendelser af aftaleparter. Et eksempel herpå er tiltag som indførelse af transportøransvar for at begrænse tilstrømning af immigranter, hvor DSB har behov for indgå kontrakter her-og-nu. Det kan også være en aftalepart, der går konkurs eller væsentligt misligholder en kontrakt om kritisk infrastruktur, og hvor en ny aftalepart her-og-nu er påkrævet for at opretholde driften af den kritiske infrastruktur.

Derudover er der en række togdele og komponenter, der alene kan leveres af bestemte leverandører af tekniske og sikkerhedsmæssige årsager, og som også er nødvendige for at opretholde driften af kritisk infrastruktur. Såfremt disse aftaleparter ikke kan godkendes af Erhvervsstyrelsen, har DSB vanskeligt ved at se, at DSB kan opretholde driften af den kritiske infrastruktur.

DSB opfordrer derfor Erhvervsministeren til også her at begrænse lovforslagets anvendelsesområde og sikre, at ordregiverne fortsat kan opretholde driften af den kritiske infrastruktur.

Bagatelgrænse

Som lovforslaget er udformet, skal alle aftaleparter og underleverandører uanset kontraktværdien af de offentlige kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur godkendes af Erhvervsstyrelsen. DSB kan derfor ikke indgå en kontrakt til få tusinde kroner, uden at aftaleparten på forhånd er godkendt af Erhvervsstyrelsen. Dette vil i høj grad vanskeliggøre en effektiv drift af den kritiske infrastruktur.

DSB opfordrer til, at Erhvervsministeren som minimum indfører en bagatelgrænse på de offentlige kontrakters kontraktværdi, eksempelvis svarende til tærskelværdierne i det udbudsretlige regelsæt, som de forskellige ordregivere er underlagt.

Heike Milling Thyssen/
Underdirektør, Chef for Jura

Helene Fertin/
Chefkonsulent, Jura

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 København

*Sendt pr. e-mail til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk,
kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk*

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2023-012259

29. marts 2023

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af investeringscreeningsloven og af lov om Klagenævnet for Udbud

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for konkurrenceret og fagudvalg for selskabs- og finansieringsret.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater har naturligvis forståelse for, at der under den nuværende sikkerhedspolitiske situation kan være et behov for at styrke kontrollen med den danske infrastruktur.

Danske Advokater er dog samtidig af den opfattelse, at lovforslaget på flere punkter er mere vidtrækkende, end hvad de bagvedliggende formål tilsiger. Lovforslaget bør efter Danske Advokaters opfattelse i flere henseender justeres eller præciseres med henblik på dels at undgå et stort antal overflødige ansøgninger, dels at forbedre retssikkerheden for de (mange) aktører, såvel offentlige som private, der kan blive omfattet eller berørt af reglerne om screening på baggrund af det foreliggende lovforslag.

De danske advokatvirksomheder, der bistår klienter med håndtering af FDI-relaterede forhold, oplever således, at der allerede med den eksisterende lovgivning er en høj grad af usikkerhed forbundet med lovens nærmere anvendelsesområde. Danske Advokater vurderer, at denne usikkerhed ikke imødekommes på tilstrækkelig vis af det foreliggende lovforslag, og at den tværtimod kun udvides til at ramme yderligere aktører, herunder særligt ordregivere og deltagere i offentlige udbud af kontrakter om kritisk infrastruktur.

Danske Advokaters vil særligt fremhæve følgende tre bemærkninger:

1. Danske Advokater foreslår, at der sikres mere klarhed i forhold til, hvornår en kontrakt nærmere "vedrører kritisk infrastruktur" og således er underlagt et krav om forudgående tilladelse. Dette kan være ved en nærmere fastlæggelse af retningslinjer eller kriterier i forhold til vurderingen, ved at Erhvervsstyrelsen publicerer (eventuelt i anonymiseret form) sine afgørelser i relation til ansøgninger og/eller ved en (udvidet) mulighed for præ-screening af offentlige kontrakter. Allerede i den eksisterende lovgivning er det for mange kontrakter inden for de berørte sektorer særdeles vanskeligt at udelukke, at kontrakten "vedrører kritisk infrastruktur", og Danske Advokater forudser, at udvidelsen af anvendelsesområdet som foreslået i lovforslaget vil føre til et unødigt stort antal ansøgninger om tilladelse og dermed unødigt ressourceforbrug hos såvel Erhvervsstyrelsen, private virksomheder, offentlige ordregivere og deltagere i offentlige udbudsprocedurer.
2. Danske Advokater vurderer, at der er behov for nærmere klarhed i forhold til udstrækningen af forpligtelsen til at afvente Erhvervsstyrelsens godkendelse, forinden der kan indgås "endelig offentlig kontrakt". Det ses ikke med lovforslaget at være nærmere defineret, hvornår en offentlig kontrakt er "endelig", herunder om der i et eller andet omfang kan indgås betingede kontrakter. Det er desuden uklart, om der er tale om en fuldstændig standstill-forpligtelse, der afskærer enhver indledende dialog mv. med den vindende tilbudsgiver om kontrakten, eller om der vil være mulighed for at iværksætte visse forberedeshandlinger i relation til kontrakten, så længe aftaleparten ikke får relevant indflydelse på den kritiske infrastruktur, forinden Erhvervsstyrelsens godkendelse foreligger.
3. I forhold til det foreslåede sagsbehandlingsregime foreslås ordningen tilpasset, så den i højere grad ligner den ordningen, der kendes (og er velafprøvet) inden for fusionskontrolområdet. Den nuværende foreslåede ordning med faseopdelt sagsbehandling mangler gennemsigtighed over reelle sagsbehandlingstider for behandling af ansøgninger/anmeldelser ved Erhvervsstyrelsen og mangler konsekvenser for styrelsens manglende overholdelse af frister. Danske Advokater foreslår, at det ligesom inden for fusionsområdet bør føre til en automatisk tilladelse eller godkendelse, hvis Erhvervsstyrelsen ikke inden for fase 1 (45 kalenderdage) har meddelt, at der er grundlag for at indlede fase 2. Hvis fase 2 indledes, bør fristen (125 kalenderdage) regnes fra meddelelsen af indledning af fase 2. Endvidere bør der fastsættes klare regler for fristforlængelser i tilfælde af tilsagn, f.eks. tilsvarende konkurrencelovens regler.

Generelle bemærkninger

Anvendelsesområdet for nyt kapitel 2 a om screening af det offentliges aftaleparter

Lovforslagets § 1, nr. 6, indebærer, at der i investeringsscreeningsloven indsættes et nyt kapitel 2 a, som stiller krav om forudgående tilladelse for enhver aftalepart, der har til hensigt at indgå en offentlig kontrakt vedrørende kritisk infrastruktur med en ordregiver.

Som lovforslaget foreligger, vil ordningen (på sigt) komme til potentielt at omfatte et meget bredt spektrum af kontrakter, der indgås af det offentlige. Der er således tale om en meget markant udvidelse set i forhold til de eksisterende regler, der kan give anledning til store praktiske udfordringer for offentlige ordregiveres tilrettelæggelse og gennemførelse af indkøbs- og udbudsprocedurer (inden for de relevante sektorer).

"Vedrørende kritisk infrastruktur"

Lovforslaget indeholder ikke nogen nærmere afgrænsning af, hvilke kontrakter der vil være omfattet af ordningen. Dette ses i henhold til lovbemærkningerne også at være tiltænkt, idet der dog er indeholdt en bemyndigelsesbestemmelse til at undtage visse kontrakter mv. Fra lovens eventuelle ikrafttrædelse vil enhver kontrakt uanset art og omfang imidlertid være omfattet, alene forudsat at kontrakten "vedrører kritisk infrastruktur". Det gælder dermed også for kontrakter under tærskelværdierne for udbud.

Det følger af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, at en kontrakt vil "vedrøre" kritisk infrastruktur, hvis *"kontrakten giver mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller give en sikkerhedstruende indsigt i den kritiske infrastruktur"*.

Lovforslaget indebærer ikke nogen ændring i definitionen af kritisk infrastruktur, der dermed fortsat vil følge af Anvendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1491 af 25. juni 2021). Infrastruktur vurderes ifølge Anvendelsesbekendtgørelsens § 11 at være kritisk, hvis den er nødvendig for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner inden for 11 nærmere definerede sektorer. Mange, formentlig langt størstedelen, af "ordregivere" omfattet af den foreslåede ordning i kapitel 2 a vil have aktiviteter inden for kritisk infrastruktur, jf. Anvendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 3.

De danske advokatvirksomheder, der bistår klienter med FDI-relaterede forhold, oplever, at der allerede i dag er en betydelig uklarhed i forhold til lovens anvendelsesområde, herunder hvornår der foreligger kritisk infrastruktur omfattet af reguleringen. Dette beror på den særdeles brede og vage definition af begrebet, på den sparsomme vejledning herom i Anvendelsesbekendtgørelsen og på den omstændighed, at Erhvervsstyrelsen ikke offentliggør sine afgørelser i medfør af loven.

Den manglende klarhed omkring anvendelsesområdet udgør efter Danske Advokaters opfattelse et betydeligt retssikkerhedsmæssigt problem, som med lovforslaget alene vil blive udvidet til i langt større udstrækning også at gælde for såvel offentlige ordregivere som de virksomheder, der deltager i de offentlige udbud, og som kan føre til væsentlige udfordringer i forhold til den praktiske gennemførelse af offentlige udbud, jf. nedenfor.

Under de eksisterende regler falder mange udbudskontrakter uden for reguleringen, allerede fordi der ikke er tale om en "særlig økonomisk aftale". Selv hvor regelsættet kan være relevant, aktualiseres screeningsforpligtelsen i praksis sjældent, fordi den vindende tilbudsgiver som oftest er fra EU/EFTA. Med de foreslåede ændringer vil det eneste kriterie i forhold til offentlige kontrakter fremover imidlertid som anført være, om kontrakten vedrører kritisk infrastruktur.

Det øger i betydelig grad det allerede bestående behov for klarhed omkring, hvornår en kontrakt vedrører kritisk infrastruktur.

Det vil uden nærmere retningslinjer eller praksis herom være en særdeles vanskelig opgave at vurdere, hvor meget der skal til, for at en given kontrakt giver mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller i øvrigt giver en

sikkerhedstruende indsigt heri. Selv i forhold til kontrakter, som ikke umiddelbart vil være forbundet med de sikkerhedskompromitterende risici, som reglerne skal værne imod, vil det kunne være vanskeligt helt at udelukke, at kontrakten desuagtet kan være omfattet af kravet om screening.

Som et eksempel på vanskeligheden ved vurderingen kan nævnes, at regionernes udbud som regel vil vedrøre en af de funktioner, der i Anvendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 3, nr. 5, er defineret som kritiske samfundsfunktioner. Det vil kunne være særdeles vanskeligt i forhold til den enkelte kontrakt at vurdere, om leverandøren under den pågældende kontrakt får en sådan grad af indflydelse på eller en sådan kritisk indsigt i relation til disse funktioner, som indebærer, at kontrakten som sådan "vedrører kritisk infrastruktur". I den forbindelse bemærkes, at selv om sundhedssektoren ikke fra lovens ikrafttrædelse vil være omfattet, så forventes den på sigt at blive omfattet.

I og med at en manglende forhåndstilladelse kan have vidtgående konsekvenser for den pågældende kontrakt, vil det som rådgiver i mange tilfælde være nødvendigt ud fra et forsigtighedsprincip at anbefale en klient at ansøge om (eller stille krav om) forudgående tilladelse til at indgå en kontrakt, hvis der er blot rimelig tvivl om, hvorvidt den pågældende kontrakt kan være omfattet.

Som konkrete forslag til at bidrage til mere klarhed om, hvornår en kontrakt vedrører kritisk infrastruktur, kan Danske Advokater foreslå følgende:

- Der bør allerede med lovforslaget eller ved en samtidig ændring af Anvendelsesbekendtgørelsen fastlægges nærmere retningslinjer for vurderingen af, hvornår kontrakten vedrører kritisk infrastruktur, herunder i lyset af kontraktens art og omfang (værdi) samt graden af påvirkning af kritisk infrastruktur.
- Hvis ikke sådanne nærmere retningslinjer sikres i forbindelse med lovens ikrafttrædelse, bør de i stedet tænkes ind i forhold til den bekendtgørelse, der forventes at foreligge i løbet af år 2023 vedrørende bl.a. den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet for de øvrige sektorer (end energisektoren).
- Erhvervsstyrelsen bør – om nødvendigt i anonymiseret form - offentliggøre sine afgørelser vedrørende screeninger i medfør af loven. Dette med henblik på at sikre, at der opnås mere klarhed omkring de parametre, som Erhvervsstyrelsen inddrager i forbindelse med sine vurderinger af screeninger, herunder (men ikke udelukkende) i forhold til om kontrakten vedrører kritisk infrastruktur.
- Der bør fremadrettet være (bedre) mulighed for, at ordregiver kan anmode Erhvervsstyrelsen om en præ-screening af selve kontrakten, jf. det særskilte punkt herom nedenfor.
- Erhvervsstyrelsen kunne f.eks. overveje en negativ afgrænsning ved at opliste undtagne kontrakter inden for bestemte CPV-koder. Når offentlige ordregivere afholder udbud, er de forpligtede til at angive en CPV-kode for indkøbet. Således kunne det f.eks. angives direkte, at kontrakter omfattet af CPV-kode 90900000 om rengørings- og sanitetstjenester og alle underliggende CPV-koder ikke opfylder kriteriet om, at kontrakten er "*vedrørende kritisk infrastruktur*". Tilsvarende kunne andre CPV-koder undtages ved, at det angives direkte i f.eks. en bekendtgørelse, at de ikke opfylder kriteriet om at være "*vedrørende kritisk infrastruktur*". En anden mulighed er, at Erhvervsstyrelsen laver en positiv afgrænsning af CPV-koder, som altid vil anses for at være "*vedrørende kritisk infrastruktur*".

- Der kunne også laves en "negativliste" over konkrete kontrakter/leverancer, som aldrig vil kunne anses for at give "mulighed for at påvirke etableringen eller driften af kritisk infrastruktur eller give en sikkerhedstruende indsigt i den kritiske infrastruktur". Det kunne f.eks. omfatte standardsoftware, aftaler i overensstemmelse med nærmere oplyste standardaftaler mv. Denne mulighed kan evt. kombineres med at Erhvervsstyrelsen anvender adgangen efter Anvendelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 1, til at undtage standardaftaler, og at denne mulighed udvides således, at også bestemte former for offentlige kontrakter er undtaget.

Danske/europæiske virksomheder

Lovforslaget indebærer, at danske og europæiske (EU/EFTA) virksomheder vil være omfattet af kravet om screening på samme måde som virksomheder hjemmehørende i tredjelande. Dette er i sagens natur en markant ændring i forhold til de gældende regler om særlige økonomiske aftaler, hvor rent danske/europæiske virksomheder falder uden for reguleringen.

Danske Advokater anerkender, at der kan være et behov for screening også af danske/europæiske virksomheder, i det omfang de anvender underleverandører hjemmehørende i tredjelande til opfyldelse af en kontrakt om kritisk infrastruktur. Dette er således foreneligt med formålet med loven om at beskytte dansk kritisk infrastruktur særligt over for fremmede magter. I lovforslaget, side 11-12, begrundes udvidelsen af anvendelsesområde i forhold til danske/europæiske virksomheder da også netop med behovet for at screene i forhold til også danske og europæiske virksomheders brug af underleverandører fra tredjelande i relation til kontrakter vedrørende kritisk infrastruktur.

Det kan imidlertid af samme grund virke uforholdsmæssigt vidtgående, at også danske/europæiske virksomheder, der ingen hensigt har om at benytte underleverandører mv. fra tredjelande, skal være underlagt et krav om forudgående screening. Kontraktindgåelse med sådanne virksomheder vil som klart udgangspunkt være ubetænkelig.

Det foreslås derfor, at danske/europæiske virksomheder kan undtages fra kravet om forudgående screening, i det omfang de på forhånd kan erklære, at der til opfyldelse af den pågældende kontrakt ikke vil blive anvendt underleverandører eller produkter hidrørende fra tredjelande. Dette kan eventuelt kombineres med en mulighed for i undtagelsestilfælde at pålægge at ansøge om tilladelse også for sådanne tilfælde.

Betydning for gennemførelse af udbud

Det er væsentligt at have sig for øje, at den ordning, der er foreslået i udkastet til lovforslaget, vil føre til en betragtelig forøgelse af den samlede tidshorisont for gennemførelsen af en lang række offentlige udbud og vil stille en række krav til ordregiveres tilrettelæggelse af udbudsprocessen.

For kontrakter, der udbydes efter en sædvanlig procedure for offentlige udbud, som i dag ofte vil kunne gennemføres på få måneder, vil der potentielt være tale om noget nær en fordobling af den samlede udbudstidsplan, hvis vel at bemærke sagsbehandlingen kan holde sig inden for fase 1.

I den forbindelse bemærkes i øvrigt, at fristen på 45 dage for sagsbehandlingen i den simple procedure (fase 1) først vil løbe, fra Erhvervsstyrelsen har meddelt, at ansøgningen er fuldstændig, hvilket er uhensigtsmæssigt, jf. bemærkningerne vedrørende ændringerne af sagsbehandlingsreglerne nedenfor.

Screening af alle deltagere i udbud

Det følger af udkastet til lovforslag, at samtlige deltagere i udbudsprocesser efter omstændighederne kan blive omfattet af et krav om screening, jf. den foreslåede § 9 c, stk. 1:

Hvis der foreligger tvingende samfundsmæssige hensyn, kan erhvervsministeren efter anmodning fra den relevante ressortmyndighed bestemme, at alle deltagere ved et udbud af en offentlig kontrakt vedrørende kritisk infrastruktur skal ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til at indgå kontrakten.

Det forekommer dog særdeles uklart, hvordan denne bestemmelse påtænkes anvendt i praksis. Ud over for visse statslige udbud vil hverken Erhvervsministeriet eller øvrige ministerier således sædvanligvis være bekendt med, hvilke offentlige kontrakter der er på vej til at blive udbudt. Derfor vil det i hvert fald i de fleste tilfælde ikke være muligt at oplyse den pågældende ordregiver om et eventuelt behov for screening af alle deltagere, forinden udbuddet er offentliggjort. Ordregiver vil derfor som regel ikke ved sin tilrettelæggelse af udbudsprocessen have taget højde for et sådant eventuelt påbud. Hvis bestemmelsen skal forstås på den måde, at den fremrykkede screening alene vil ske i tilfælde, hvor det er ordregiver selv, der anmoder den relevante ressortminister herom, bør dette tydeliggøres i lovforslaget og/eller de tilhørende lovbemærkninger.

Det forekommer desuden uklart, hvilken betydning et eventuelt påbud om alle deltageres ansøgning forudsættes at have for udbudsprocessen, herunder om denne skal afvente Erhvervsstyrelsens godkendelse af alle deltagere, før den kan fortsætte. Det vil i sagens natur give anledning til væsentlige udfordringer i forhold til den praktiske tilrettelæggelse og gennemførelse af sådanne udbudsprocesser.

Akutte indkøbsbehov

Et særligt aspekt, der ikke ses at være taget højde for med lovforslaget, er ordregiveres akutte behov. I relation til akutte behov giver fx udbudslovens § 60, stk. 5, mulighed for at forkorte tilbudsfristen helt ned til 10 dage fra opfordringen til at afgive tilbud, hvis det på grund af et "akut behov" ikke er muligt for ordregiver at overholde de sædvanlige minimumsfrister (hasteprocedure). Udbudslovens § 80, stk. 5, indeholder desuden mulighed for, at en ordregiver i særlige tilfælde kan tildele kontrakt direkte (dvs. uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse), "hvis tvingende grunde som følge af begivenheder, som ordregiveren ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at overholde fristerne for offentlige udbud, begrænsede udbud eller udbud med forhandling". Begge proceduretyper blev eksempelvis bragt hyppigt i anvendelse under Covid 19-pandemien, herunder inden for sundhedssektoren.

Hvor betingelserne for at gennemføre et udbud efter hasteproceduren, jf. udbudslovens § 60, stk. 5, eller for at foretage en direkte tildeling efter udbudslovens § 80, stk. 5, er opfyldt, så vil ordregiver tilsvarende ikke kunne afvente en forudgående screening med en sagsbehandlingstid som den i investeringsscreeningsloven forudsatte.

Lovforslaget bør derfor facilitere, at ordregiver kan foretage de akutte indkøb, der måtte være nødvendige i henhold til ovennævnte bestemmelser, uden et krav om forudgående tilladelse hertil. Det bør således være muligt i sådanne særlige tilfælde at få godkendt aftaleparten efterfølgende. Alternativt kan en løsning være at have en særlig "fast track"-procedure for sådanne helt særlige tilfælde, hvor ordregiver har sikkerhed for, at der vil kunne ske en passende og hurtig behandling af ansøgningen. En sådan ordning kunne eventuelt gøre brug af foreløbige godkendelser.

Udstrækning af forpligtelsen

Det fremgår af den foreslåede § 9 b, at en ordregiver ikke må indgå "endelig offentlig kontrakt" [vores fremhævning], før tilladelsen foreligger.

Det er Danske Advokaters forståelse, at standstill-forpligtelsen, må skulle forstås i overensstemmelse med gennemførelsesforbuddet efter fusionskontrolreglerne således, at der er mulighed for at iværksætte visse forberedelseshandlinger i relation til kontrakten, så længe aftaleparten ikke får relevant indflydelse på den kritiske infrastruktur, forinden Erhvervsstyrelsens godkendelse foreligger. Med henblik på at skabe klarhed herover, bør denne retstilstand præciseres i forarbejderne.

Pligtsubjekt ift. ansøgning om tilladelse

Udkastet til lovforslag indebærer (på linje med den nuværende regulering), at det vil være aftaleparten, der vil forestå og være ansvarlig for at håndtere ansøgningsprocessen over for Erhvervsstyrelsen.

Efter Danske Advokaters opfattelse er der imidlertid meget, der kan tale for, at ansøgningsforpligtelsen i forhold til de omfattede offentlige kontrakter i stedet placeres hos ordregiver.

Ordregiver må således forventes mere smidigt at kunne tilrettelægge og håndtere ansøgningsprocessen som et led i udbuds-/indkøbsprocessens afvikling. Ordregiver vil (i hvert fald med tiden) blive vant til at stå for ansøgningsprocessen, hvilket også vil kunne lette sagsbehandlingen hos Erhvervsstyrelsen.

Dertil kommer, at man ved at pålægge aftaleparten ansvaret for at håndtere processen risikerer at skade konkurrencesituationen i forbindelse med offentlige udbud, herunder særligt i forhold til mindre aktørers deltagelse i udbud. Sådanne tilbudsgivere, der ikke måtte være vant til at håndtere ansøgningsprocesser, kan nemmere komme i klemme ved at skulle håndtere en sådan uvant proces. Det kan eksempelvis være, at de ikke får afleveret fyldestgørende oplysninger, hvilket risikerer at forsinke hele udbudsprocessen (yderligere). Der er derudover en risiko for, at navnlig mindre aktører, der ikke er trygge ved at have hovedansvaret for håndteringen af ansøgningsprocessen, eller som ikke kan overskue, hvilket ressourceforbrug det nærmere er forbundet med, helt vil afholde sig fra at deltage i de pågældende udbud mv. Dette vil hovedsageligt ramme mindre markedsaktører (SMV'er mv.), som der ellers sædvanligvis er et politisk ønske om at understøtte bl.a. i forbindelse med offentlige udbud.

Med aftaleparten som ansøger vil der desuden være en risiko for, at ordregiver indirekte pålægges (unødige) transaktionsomkostninger, idet ordregiver via højere tilbudspriser må ventes at komme til at betale for tilbudsgivers håndtering af en ansøgningsproces, som ordregiver ofte vil kunne have håndteret mere smidigt selv.

Eftersom screeningen retter sig mod aftaleparten, vil der naturligvis være behov for, at aftaleparten bidrager med alle relevante oplysninger og dokumentation mv. til brug for ansøgningsprocessen. Aftaleparten vil dog have en naturlig interesse i at bidrage hertil, da det vil være en forudsætning for at kunne indgå kontrakten. Ordregiver vil desuden i udbudsmaterialet kunne stille krav til, hvordan aftaleparten nærmere skal bistå i forbindelse med ansøgningsprocessen.

Endvidere kan det forhold, at det er aftaleparten, som skal forestå ansøgningen, rejse udfordringer i forhold til håndtering af konkurrencefølsomme oplysninger i tilfælde af, at aftaleparten gør brug af underleverandører, som er konkurrenter til aftaleparten.

Danske Advokater foreslår derfor, at det overvejes nærmere, om ansøgningsforpligtelsen mere hensigtsmæssigt kan placeres hos ordregiver.

Præ-screening af offentlige kontrakter

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget,¹ at Erhvervsministeriet vil overveje, om muligheden for præ-screening bør opretholdes fremover:

"Herudover vil Erhvervsministeriet overveje, om der som følge af forslaget om faseopdelt sagsbehandling vil være behov for at opretholde muligheden for præscreening efter § 6 i anvendelsesbekendtgørelsens. [sic]"

Danske Advokater vurderer, at der netop i forhold til offentlige kontrakter henset til de i øvrigt foreslåede ændringer af loven fremadrettet kun vil være et større behov for præ-screening for ordregivere.

Som nærmere omtalt ovenfor kan det således i praksis give anledning til væsentlig usikkerhed, om en offentlig kontrakt "vedrører kritisk infrastruktur" og dermed er omfattet af kravet om forudgående tilladelse, ligesom det har væsentlig betydning for ordregivers tilrettelæggelse af udbudsprocessen mv.

En mulighed for præ-screening af offentlige kontrakter vil således kunne være et væsentligt værktøj for ordregivere til at opnå sikkerhed om, hvorvidt en potentielt omfattende screeningsproces skal indtænkes i udbudsprocessen og tidsplanen mv.

Danske Advokater foreslår på den baggrund, at muligheden for præ-screening bevares og endda udvides, således at der er en vid adgang til præ-screening af offentlige kontrakter, der påtænkes udbudt.

Konsekvenserne af en efterfølgende kontrolændring over "aftaleparten"

Det foreslås i lovforslagsudkastets § 14 c, stk. 5, at den nuværende ordning, hvorefter kontrolændringer hos den tidligere godkendte enhed vil medføre en pligt til en ny ansøgning, vil blive overført til tilladelser til at indgå offentlige kontrakter.

I de tilfælde, hvor aftaleparten er en dansk enhed, og hvor kontrolskiftet derfor også kræver Erhvervsstyrelsens tilladelse efter reglerne om udenlandske investeringer, er det ikke klart, om der vil skulle indgives forskellige ansøgninger – én for selve investeringen og én (eller flere) for de enkelte offentlige kontrakter. Det bør præciseres i forarbejderne, om der kan indgives én samlet ansøgning, som omfatter både selve investeringen og eventuelle offentlige kontrakter.

Det bør desuden præciseres i enten ordlyden af § 14 c, stk. 5, eller i forarbejderne, om den pågældende tilladelse skal være opnået, før der sker et kontrolskifte over aftaleparten.

¹ Lovforslagsudkastets side 32.

Behandlingen af delkontrakter indgået ved samme udbud

Det fremgår klart af lovforslagsudkastets bemærkninger, at rammeaftaler vil blive anset for én kontrakt,² således at hver enkelt kontrakt, der indgås på rammeaftalen, ikke skal godkendes individuelt af Erhvervsstyrelsen.

Omvendt fremgår det ikke af forarbejderne, hvordan det forholder sig ved fælles udbud med indgåelse af flere kontrakter. Det kan f.eks. være den situation, at flere kommuner gennemfører et fælles udbud, som munder ud i indgåelse af kontrakter med hver enkelt kommune. Det bør angives klart i forarbejderne, om aftaleparten i denne situation kan indgive en samlet ansøgning, som gælder for alle aftalerne, eller om der skal indgives ansøgninger for hver enkelt aftale.

Faseopdelt sagsbehandling mv. - lovforslagets § 1, nr. 5, 7 og 9

Det er angivet i betragtning 15 i FDI-forordningen (for. 2019/452), at "*De væsentlige elementer i regelsættet for medlemsstaternes screening af udenlandske direkte investeringer bør fastlægges, således at investorerne, Kommissionen og de øvrige medlemsstater kan få indblik i, hvordan sådanne investeringer vil kunne blive screenet. Disse elementer bør som minimum omfatte tidsfrister for screeningen og muligheden for, at udenlandske investorer kan klage over screeningafgørelserne.*" [vores fremhævnings]. Videre er det et direkte krav efter FDI-forordningens artikel 3, stk. 2, at EU's medlemsstaters "*Regler og procedurer vedrørende screeningsmekanismer, herunder relevante tidsfrister, skal være gennemsigtige (...)*" og efter artikel 3, stk. 3 er det et krav, at EU's medlemsstater under deres screeningsmekanismer anvender tidsfrister.

Investeringscreeningsloven som vedtaget ses ikke at overholde disse minimumskrav i FDI-forordningen, da der ingen frist er fastsat for (i) Erhvervsstyrelsens yderligere undersøgelser, (ii) fristforlængelse i tilfælde af tilsagn eller (iii) for Erhvervsministeriets sagsbehandling.

Lovudkastet indebærer, at den nuværende sagsbehandlingsproces for ansøgninger om tilladelse efter investeringscreeningslovens §§ 5 eller 7, såvel som anmeldelser efter investeringscreeningslovens § 12, ophæves og erstattes med en ny faseopdelt sagsbehandlingsproces som gælder ens for både ansøgninger om tilladelser og anmeldelser.

Det fremgår af den foreslåede § 14 a, at Erhvervsstyrelsen senest 45 kalenderdage efter modtagelse af en fuldstændig ansøgning/anmeldelse meddeler ansøgeren/anmelderen, om ansøgningen/anmeldelsen kan tillades eller godkendes efter screening i fase 1, eller om Erhvervsstyrelsen har besluttet at indlede en nærmere undersøgelse af ansøgningen/anmeldelsen i en fase 2 screening.

Ved indledningen af en fase 2 screening skal ansøger/anmelder efter anmodning fremsende supplerende materiale til Erhvervsstyrelsen. Senest 125 kalenderdage efter at Erhvervsstyrelsen har oplyst ansøger/anmelder, at de supplerende oplysninger er fuldstændige, meddeler Erhvervsstyrelsen, om ansøgningen/anmeldelsen kan tillades eller godkendes, om der er behov for, at ansøger/anmelder afgiver tilsagn om afbødende foranstaltninger, herunder reviderede tilsagn om vilkår efter § 16, stk. 1, eller om ansøgningen/anmeldelsen skal forelægges for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, 2. pkt.

² Lovforslagsudkastet, side 58.

Danske Advokater er positivt indstillet over for muligheden for, at flere sager potentielt kan afsluttes i fase 1 med mindre bebyrdende dokumentationskrav og samtidig afsluttes hurtigere.

Dog synes den foreslåede sagsbehandlingsproces fortsat ikke at overholde minimumskravene i FDI-forordningen, da der ingen frist er fastsat for (i) Erhvervsstyrelsens yderligere undersøgelser, (ii) fristforlængelse i tilfælde af tilsagn eller (iii) for Erhvervsministeriets sagsbehandling.

Det bemærkes, at der ingen retsvirkning er knyttet op på Erhvervsstyrelsens manglende overholdelse af fristerne hverken i fase 1 eller fase 2. Det er uhensigtsmæssigt, at en lovbunden frist kan overskrides, uden at det indebærer nogen konsekvenser.

Derudover bemærker Danske Advokater, at det under de nugældende sagsbehandlingsregler for frivillige anmeldelser under § 13, stk. 4, kan betragtes som en afgørelse om godkendelse af investeringen, hvis Erhvervsstyrelsen ikke inden for 60 hverdage efter tidspunktet for anmeldelsen har givet den udenlandske investor underretning efter § 12, stk. 1, medmindre Erhvervsstyrelsen har givet meddelelse om, at anmeldelsen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag efter § 12, stk. 3, eller den udenlandske investor har anmodet om en længere frist efter § 12, stk. 2. Dette betyder de facto, at lovforslaget forringer retstilstanden for frivillige anmeldelser, idet konsekvensen for Erhvervsstyrelsens overskridelse af de foreslåede frister for sagsbehandlingen er fjernet.

Danske Advokater foreslår, at det ligesom inden for fusionsområdet bør føre til en automatisk tilladelse eller godkendelse, hvis Erhvervsstyrelsen ikke inden for fase 1 (45 kalenderdage) har meddelt, at der er grundlag for at indlede fase 2. Endvidere bør der fastsættes klare regler for fristforlængelser i tilfælde af tilsagn, f.eks. tilsvarende konkurrencelovens regler.

Af den gældende investeringscreeningslovs § 8, stk. 1, fremgår det, at

"Senest 60 hverdage efter modtagelsen af en fuldstændig ansøgning om tilladelse efter §§ 5 eller 7 meddeler Erhvervsstyrelsen, om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan tillades efter § 9, stk. 1 eller 2, eller skal forelægges for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1. Fristen i 1. pkt. kan forlænges til 90 hverdage, hvis ansøgningen kræver nærmere undersøgelse, eller hvis den udenlandske investor afgiver tilsagn om afbødende foranstaltninger, herunder reviderede tilsagn, efter § 16. Fristen kan forlænges yderligere efter anmodning fra den udenlandske investor." (vores fremhævning)

Det følger således af lovens ordlyd, at fristen for Erhvervsstyrelsens behandling af ansøgningen løber fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen har modtaget den fulde dokumentation fra ansøgeren. På trods heraf er det Erhvervsstyrelsens praksis, at fristen først løber fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen har erklæret ansøgningen for fuldstændig, hvilket efter praksis kan ske på et betydeligt senere tidspunkt end fremsendelsen.

Dette er uhensigtsmæssigt, da den enkelte ansøger eller anmelder ikke har kontrol over eller indflydelse på, hvor lang tid der forløber fra fremsendelsen af den fuldstændige anmeldelse til Erhvervsstyrelsens erklæring om, at anmeldelsen er fuldstændig. Sagsbehandlingstiderne vil således de facto være længere end de foreslåede 45 og 125 dage.

I flere situationer har danske advokatvirksomheder, der bistår klienter med håndtering af FDI-relaterede forhold, oplevet at indsende en ansøgning/anmeldelse til Erhvervsstyrelsen på dag 1 for derefter at modtage en mail på dag 7 om at: "Erhvervsstyrelsen skal hermed bekræfte modtagelsen af en fuldstændig ansøgning indsendt på vegne af [investor] og går fra d.d. i gang med at behandle ansøgningen, jf. fristerne i investeringsscreeningslovens § 8, stk. 1.". Dermed regner Erhvervsstyrelsen ikke fristerne fra det tidspunkt hvor Erhvervsstyrelsen reelt har haft en fuldstændig ansøgning/anmeldelse i hænde hvilket er uhensigtsmæssigt og unødigt forlænger sagsbehandlingstiden.

Lovforslagsudkastet synes at rette op på uoverensstemmelsen mellem lovens ordlyd og den administrative praksis ved i den foreslåede § 14 a, at angive følgende:

"Stk. 2. Senest 45 dage efter at Erhvervsstyrelsen har oplyst ansøger eller anmelder om, at en ansøgning eller anmeldelse efter stk. 1 er fuldstændig, meddeler Erhvervsstyrelsen, om ansøgningen eller anmeldelsen kan tillades eller godkendes efter screening i fase 1, jf. § 14 c. stk. 1, eller om Erhvervsstyrelsen har besluttet at indlede en nærmere undersøgelse af ansøgningen eller anmeldelsen i en fase 2 screening, jf. stk. 3.

[...]

Stk. 4. Senest 125 dage efter at Erhvervsstyrelsen har oplyst ansøger eller anmelder, at de supplerende op-lysninger efter stk. 3, er fuldstændige, meddeler Erhvervsstyrelsen, om ansøgningen eller anmeldelsen kan tillades eller godkendes, om der er behov for, at ansøger eller anmelder afgiver tilsagn om afbødende foranstaltninger, herunder reviderede tilsagn om vilkår efter § 16, stk. 1, eller om ansøgningen eller anmeldelsen skal forelægges for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1" (vores fremhævninger)

Danske Advokater foreslår, at fristerne skal løbe fra Erhvervsstyrelsens modtagelse af fuldstændigt materiale og ikke fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen meddeler, at materialet er fyldestgørende. Derudover foreslår vi, at der ligesom efter konkurrencereglerne, jf. bekendtgørelsen om anmeldelse af fusioner, indsættes en frist for Erhvervsstyrelsen på 10 dage til at erklære ansøgningen for endelig. Ved evt. indledning af fase 2 bør fristen løbe fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen meddeler, at fasen indledes (forudsat investor overholder rimelige og af Erhvervsstyrelsen fastsatte frister for fremsendelse af supplerende dokumentation).

Hvis ovenstående ændringer af ordlyden på trods af ovenstående bemærkninger gennemføres, bør der under alle omstændigheder gennemføres en ændring i lovforslagsudkastets bemærkninger. Heraf fremgår nemlig, på trods af den foreslåede ordlyd, at tidsfristen regnes fra *modtagelsen* af den fuldstændigt oplyste ansøgning eller anmeldelse.³ Andre steder i lovbemærkningerne er det, i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd, angivet, at fristerne regnes fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen oplyser om fuldstændigheden.⁴

³ Lovforslagsudkastets side 30.

⁴ Lovforslagsudkastets side 65.

Lovens ikrafttræden - lovforslagets § 3

Det foreslås med lovudkastet, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, dog ikke for udbud iværksat inden lovens ikrafttræden som er underlagt de hidtil gældende regler. Idet de foreslåede ændringer af loven medfører, at ansøgninger/anmeldelser skal indsendes på en ny blanket end den nuværende offentliggjorte blanket, medfører det praktiske udfordringer for ansøgerne/anmelderne og dermed erhvervslivet. Der vil være situationer, hvor parter har udarbejdet en ansøgning/anmeldelse på baggrund af den nuværende blanket og ikke når at indsende den før ikrafttrædelsestidspunktet og derfor bliver nødt til at udfylde den nye blanket på ny.

Derudover undtager ikrafttrædelsestidspunktet alene udbud, som er iværksat inden lovens ikrafttræden, og ikke klassiske investeringer eller særlige økonomiske aftaler, og derfor vil samtlige ansøgninger/anmeldelser, som er indsendt forud for lovens ikrafttræden, være ugyldige og skal indsendes på ny på den nye blanket efter den nuværende foreslåede ordlyd. Det er naturligvis uhensigtsmæssigt, bebyrdende og ikke transparent for de parter, som har indsendt en ansøgning/anmeldelse forud for lovens ikrafttræden, at de ikke kan være sikre på at deres ansøgning/anmeldelse bliver behandlet på det grundlag, den er indsendt på.

Danske Advokater foreslår, at samtlige ansøgninger/anmeldelser indsendt i henhold til investeringsscreeningsloven forud for ændringslovens ikrafttræden vil være undtaget for ikrafttræden som foreslået i lovudkastets § 3, og at de i stedet behandles efter de nugældende regler.

For at parterne, som er omfattet af investeringsscreeningsloven både i nuværende udformning og som foreslået i ændringsloven, kan indrette sig efter reglerne, opfordrer Danske Advokater til, at Erhvervsstyrelsen hurtigst muligt og senest 14 dage forud for lovens ikrafttræden udsender den nye blanket, som skal benyttes til fase 1 screeninger.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Lovforslagets § 1, nr. 3, om definitioner

Omfattede ordregivere

Af lovforslagets § 1, nr. 3, fremgår blandt andet, at "ordregiver" ved investeringsscreeningslovens § 4, nr. 9, vil være defineret som "*statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber*".

I bemærkningerne til lovforslaget, side 53, anføres i relation hertil bl.a. følgende:

*"Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at enhver myndighed, statsligt selskab m.v., der indgår en kontrakt, der vedrører kritisk infrastruktur, er omfattet af loven. Den foreslåede definition lægger sig tæt op ad definitionen af ordregivere i udbudslovens § 24, nr. 28, idet den foreslåede definition i nr. 9 desuden fastsætter, at **statslige selskaber, uanset om selskaberne er helt eller delvist***

statsejet, anses for ordregivere efter investeringscreeningsloven.”
[vores fremhævning]

Danske Advokater forstår, at hensigten med definitionen er at indføre en bred definition, som sikrer, at "enhver myndighed, statsligt selskab m.v., der indgår en kontrakt, der vedrører kritisk infrastruktur, er omfattet af loven."

I det lys giver den foreslåede definition særligt anledning til to bemærkninger:

1. Hvad menes med "statslige selskaber"?
2. I hvilket omfang er private virksomheder uden noget offentligt ejerskab omfattet?

1. Statslige selskaber

Der findes Danske Advokater bekendt ikke nogen definition af "statslige selskaber". I selskabslovens § 5, nr. 33, findes dog en definition af "*Statslige aktieselskaber*". Det er Danske Advokaters forståelse, at "*Statslige selskaber*" dækker over noget andet end "*Statslige aktieselskaber*", da den definition ikke foreslås anvendt i investeringscreeningsloven.

Det følger af anmærkning 1 til Tabel 1.2 i *Statens selskaber 2018* fra juni 2018, at "*Statslige aktieselskaber er defineret som aktieselskaber med statslig ejerandel på over 50 pct.*" I *Statens selskaber 2018* er som Tabel 1.3 angivet "*Hovedtal for øvrige selskaber med statslig ejerandel for 2017*". I disse selskaber, som blandt andet omfatter Air Greenland A/S, Københavns Lufthavn A/S, Metroselskabet I/S, PostNord AB, SAS AB og Udviklingsselskabet By & Havn I/S, ejer staten altså mindre end halvdelen af ejerandelene, og de er derfor ikke omfattet af definitionen af "*Statslige aktieselskaber*".

Der findes 10 selvstændige offentlige virksomheder (SOV), som er en særlig selskabsform, men det er Danske Advokaters forståelse, at "*statslige selskaber*" er bredere end alene selvstændige offentlige virksomheder.

Det bør angives klart i forarbejderne, om det er intentionen, at "*statslige selskaber*" skal omfatte alle selskaber med blot et minimal statsligt ejerskab (således at f.eks. også Udviklingsselskabet By & Havn I/S, hvoraf staten alene ejer 5 pct., vil være omfattet).

2. Betydningen for private virksomheder uden noget offentligt ejerskab med særlige eller eksklusive rettigheder

Som angivet i ovenstående citat fra bemærkningerne i lovforslagsudkastet er det "*Hensigten med [definitionen af "ordregiver"] at sikre, at enhver myndighed, statsligt selskab m.v., der indgår en kontrakt, der vedrører kritisk infrastruktur, er omfattet af loven.*"

Danske Advokater noterer sig, at det videre fremgår af lovforslagsudkastet, at "*der kan fastsættes nærmere regler om at medtage andre ordregivere, end hvad der følger af lovforslagets § 4, nr. 9*".

Det bemærkes, at forsyningsvirksomhedsdirektivets definition af "ordregivende enheder", jf. artikel 4, stk. 1, omfatter

"1. Med henblik på dette direktiv er ordregivende enheder, der:

- a) er **ordregivende myndigheder** eller **offentlige virksomheder**, og som udøver en af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 8-14
- b) hvis de ikke er ordregivende myndigheder eller offentlige virksomheder, udøver en eller flere af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 8-14, og råder over **særlige eller eksklusive rettigheder**, der er meddelt af en kompetent myndighed i en medlemsstat." (Vores fremhævninger)

Det er Danske Advokaters forståelse af definitionen af "ordregiver" i lovforslagsudkastet, at alle de ordregivende enheder, som vil være omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet som "ordregivende myndigheder" og "offentlige virksomheder", også omfattes af "ordregiver" i lovforslagsudkastet, og at alle øvrige ordregivende enheder omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet ikke vil blive anset for ordregivere efter lovforslagsudkastet.

Den foreslåede definition af "ordregiver" i lovforslagsudkastet omfatter således ikke de private virksomheder, som alene omfattes af forsyningsvirksomhedsdirektivet, fordi de har "særlige eller eksklusive rettigheder", jf. forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra b, jf. artikel. 4, stk. 3.

Det afgørende i lovforslagsudkastets bemærkninger for så vidt angår definitionen af "ordregiver" synes således at være, at der er et element af offentligt (statsligt, regionalt eller kommunalt) ejerskab over den pågældende enhed, hvad enten der er tale om en myndighed, et offentligt organ eller et selskab.

De ordregivende enheder, som alene omfattes af forsyningsvirksomhedsdirektivet i kraft af artikel 4, stk. 1, litra b, jf. artikel. 4, stk. 3, vil netop ikke have noget offentligt ejerskab, men vil være private virksomheder, som har opnået en særlig eller eksklusiv rettighed. Disse selskaber vil have en særlig rettighed i forhold til en konkret forsyningsaktivitet, jf. forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 8-14. Disse selskaber vil derfor ofte være aktive inden for netop kritisk infrastruktur, og når hensigten med den foreslåede revision netop er "at sikre, at enhver myndighed, statsligt selskab m.v., der indgår en kontrakt, der vedrører kritisk infrastruktur, er omfattet af loven", bør det klart fremgå, at sådanne private selskaber ikke er omfattet af den foreslåede ordning om tilladelse til offentlige kontrakter, jf. lovforslagsudkastets foreslåede kapitel 2 a.

For at undgå tvivl bør det klart fremgå, at sådanne selskaber ikke vil være omfattet af "ordregiver", jf. den foreslåede § 4, nr. 9 og kapitel 2 a.

Af lovforslagets § 1, nr. 3, fremgår videre, at "offentlig kontrakt" ved investeringsscreeningslovens § 4, nr. 10, vil være defineret som "enhver anlægs-, leverandør-, drifts-, service- eller koncessionsaftale, der indgås med en ordregiver efter kapitel 2 a". I bemærkningerne til lovforslaget, side 53-54, anføres bl.a. følgende:

"Det bemærkes, at offentlige kontrakter er defineret i udbudslovens § 24, nr. 24, som "gensidigt bebyrdende kontrakter, der indgås skriftligt mellem en eller flere økonomiske aktører og en eller flere ordregivere, og som vedrører udførelse af bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser". Offentlige kontrakter, der indgås efter udbudsloven, vil dermed være omfattet af investeringsscreeningsloven, hvis aftalen vedrører kritisk infrastruktur. Det bemærkes dog, at den foreslåede definition af offentlige kontrakter i lovforslagets § 4, nr. 10, dækker over en bredere kategori af offentlige kontrakter, end kontrakter omfattet af udbudsloven f.eks. også koncessionsaftaler."

Hertil bemærkes, at det forekommer uklart, hvorfor definitionen af begrebet "offentlig kontrakt" skal afvige så væsentligt fra udbudslovens definition, som lovforslaget lægger op til. Selv om koncessionsaftaler også skal være omfattet, kunne dette blot anføres i forlængelse af den definition, der i øvrigt findes i udbudslovens § 24, nr. 24. "Offentlig kontrakt" kunne således blot defineres som "en koncessionsaftale eller en kontrakt, som vedrører udførelse af bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser, og som indgås med en ordregiver efter kapitel 2 a."

En så afvigende definition i de to respektive regelsæt, der ellers er forudsat at have et tæt samspil, kan give anledning til spørgsmål om, hvorvidt "anlægs-, leverandør-, drifts-, service-"aftaler dækker over andet end "kontrakter [...] som vedrører udførelse af bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser", jf. udbudslovens ordlyd. Det synes ikke umiddelbart at være tilfældet, jf. også bemærkningerne ovenfor, men en eventuel uklarhed herom synes unødvendig.

Sproglige forhold

Nedenfor er nævnt sproglige forhold, som bør korrigeres i lovforslagsudkastet forinden fremsættelse og i bekendtgørelsen forinden kundgørelse.

Det angives på side 65 i lovforslagsudkastet, at "For at gøre bestemmelserne i kapitel 3 a mere læsbare foreslås det at anvende "ansøger" og "anmelder" som samlebetegnelser." På trods heraf angives i bunden af side 65, at "Fristen på 45 dage regnes fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen erklærer og meddeler anmoder eller anmelder, at ansøgningen eller anmeldelsen er fuldstændig" (vores fremhævning). Anmoder bør retteligt ændres til "ansøger".

Øverst på side 67 i lovforslagsudkastet angives, at "Det bemærkes, at overskridelse af fristerne i stk. 2 og 3 vil være uden retsvirkning". Der bør retteligt henvises til stk. 2 og 4, da de pågældende frister fremgår af den foreslåede § 14 a, stk. 2 og 4.

I udkastet til *Bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576 af 8. april 2022 om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine* er i § 7 angivet, at "Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen underretter de øvrige medlemsstater og EU-Kommissionen om alle tilladelser, jf. § 3, stk. 2, senest to uger efter meddelelse af tilladelsen." Institutionen hedder retteligt Europa-Kommissionen,⁵ og EU-Kommissionen bør derfor rettes til "Europa-Kommissionen".

⁵ Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) artikel 13, stk. 1 og f.eks. også omtalen af "Europa-Kommissionen" i *Rådets forordning (EU) 2022/576 af 8. april 2022 om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine*.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar, og vi står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Nikoline Sneholt
Juridisk konsulent
nsn@danskeadvokater.dk

Erhvervsstyrelsen
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

E-mail til FDI-screening@erst.dk; viosha@erst.dk; birhan@erst.dk; kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk

Københavns Lufthavne A/S
Box 74
Lufthavnsboulevarden 6
2770 Kastrup
www.cph.dk

Tlf.: +45 32 31 32 31
Fax: +45 32 31 31 00
E-mail: cph@cph.dk
CVR: 14 70 72 04

København, 29. marts 2023

Høringssvar til forslag til lov om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud (Udvidet screening af offentlig kritisk infrastruktur m.v. og præcisering af Klagenævnet for Udbuds kompetence og indførelse af bemyndigelsesbestemmelse vedrørende administration af EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande vedrørende offentlige kontrakter)

Indledningsvis bemærkes det, at CPH kan tilslutte sig lovforslagets overordnede formål om at beskytte dansk kritisk infrastruktur.

Af den foreslåede lovtæst fremgår, at "ordregiver" defineres som "Statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer samt statslige selskaber". CPH falder ikke ind under denne definition. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår imidlertid, at definitionen af ordregiver bør "medtage helt eller delvist statsjede virksomheder", hvoraf må udledes, at det er Erhvervsministeriets hensigt, at også CPH vil blive omfattet af loven.

Såfremt lovforslaget omfatter CPH, skal det pointeres, at lovforslaget som p.t. udformet i princippet vil kunne omfatte alle CPH's leverandører og underleverandører, med hvem der indgås kontrakter, som potentielt kan "udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden". Det er ikke muligt for CPH inden for den korte høringsfrist at kvantificere de meromkostninger og effektivitetsforringende konsekvenser, som en gennemførelse af loven (og efterfølgende udvidelse til lufthavne) vil have for CPH. Dog kan oplyses, at CPH for nærværende har flere tusinde aktive leverandører årligt. En meget væsentlig andel af disse er relateret til 'lufthavnsrelaterede' indkøb og ydelser (eksempelvis bagageanlæg, radar, software & hardware, banelys etc.). Ca. 140 leverandører er specifikt relateret til IT-software og -hardware. Der foreligger ikke statistik på antal servicekontrakter, men tallet er højt.

CPH har helt naturligt en egeninteresse i – og arbejder løbende med – at sikre, at vore leverandører ikke har bagvedliggende interesser, som er modsatrettet CPH's egne og samfundets interesser - det være sig af kommerciel, sikkerhedsmæssig eller anden karakter. CPH foretager af samme årsag due diligence gennemgang af alle væsentlige leverandører. CPH er i øvrigt som detailreguleret virksomhed allerede underlagt omfangsrigt tilsyn.

Potentielt vurderes lovens implementering i nuværende forslagsform at have signifikante konsekvenser for opnåelige leverandørpriser, agilitet til at indgå aftaler/indkøb, udvalg af leverandører mv. og dermed for CPH's driftsomkostninger og – ultimativt – konkurrenceevne.

Hertil kommer, at den foreslåede faseopdelte godkendelsesproces i sig selv kan have afgørende betydning for effektiviteten af CPH's drift og evne til at overholde operationelle forpligtigelser i og med implementeringen af færdigforhandlede aftaler vil skulle afvente Erhvervsstyrelsens godkendelse.

CPH er bekendt med Dansk Industris høringssvar og kan tilslutte sig de deri gjorte bemærkninger.

Med venlig hilsen

Søren Rosenkilde Clausen
Director, Head of Public Affairs

Erhvervsstyrelsen &
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Mail: FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende udkast til ændring af investeringsscreeningsloven

29. marts 2023
Side 1/2

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om ændring af investeringsscreeningsloven, der omfatter investeringer i offentlig kritisk infrastruktur.

Dansk Fjernvarme er brancheforening for ca. 350 fjernvarmeselskaber, der leverer fjernvarme til ca. 1,8 mio. husstande i Danmark. 75 % af fjernvarmen produceres på vedvarende energikilder og forventes at nå tæt på 100 % inden 2030.

Hovedproblemstilling

Af de 350 fjernvarmeselskaber, der er medlem ved Dansk Fjernvarme, er omkring de 50 selskaber kommunalt ejede, hvilket gør, at de vil være omfattet af investeringsscreeningsloven, jf. ændringerne.

Dansk Fjernvarme er naturligvis enig i, at offentlig fjernvarmeselskaber, skal følge myndighedernes retningslinjer i forhold til investeringer, der er underlagt forskellige sanktioner. Netop energisektoren er i en samfunds kritisk infrastruktur, hvorfor der skal være særlig opmærksomhed på sektorens sårbarheder i forhold til parter, der kan have ondt i sinde over for det danske samfund.

I forlængelse af energikrisen er netop de danske fjernvarmeselskaber i gang med en historisk forceret omstilling af ca. 250.000 individuelt naturgasfyrede husstande til fjernvarme. Dette skal være med til at reducere både Danmarks og EU's afhængighed af russisk naturgas.

Denne omstilling medføre investeringer for ca. 30 mia. kr. alene til udbredelsen af fjernvarme i naturgasområder over de næste 6 – 8 år. Derfor er der igangsat et stort arbejde for at sikre, at denne omstilling kommer til at foregå så smidig som muligt uden stopklodser ved f.eks. administration af reglerne for investeringer.

I den forbindelse kan vi i Dansk Fjernvarme være bekymret for, at der, i henhold til lovforslaget, kan gå op til 45 dage ved en fase 1 screening og yderligere 125 dage ved en fase 2 screening. Dette kan i værste fald betyde op til et halvt års ventetid for ovenstående

projekter. Projekter der i forvejen er underlagt en til tider langvarig kommunal sagsbehandling før projekterne kan godkendes af kommunen og sendes i udbud.

Side 2/2

Derfor vil Dansk Fjernvarme opfordre til, at myndighederne i forbindelse med implementeringen af investeringsscreeningsloven laver tydelige vejledninger, hvorved offentlige fjernvarmeselskaber nemt kan orientere sig om, hvad de skal være opmærksomme på i forbindelse med udbudsrunder og hvilke oplysninger, der er nødvendige til en fase 1 screening, så sagsbehandlingstiden i forbindelse med screeningsprocessen kan reduceres betydeligt.

Dansk Fjernvarme skal understrege, at vi ikke har kendskab til at leverandører og underleverandører af komponenter til fjernvarmeprodukter er i risiko for at være underlagt sanktioner. Netop derfor er behovet for tydelige vejledninger nødvendige, så den grønne omstilling ikke forsinkes af en tung administration af reglerne, når begge parter har en åbenlys interesse i at investeringsscreeningsprocessen kan foregå så smidig og hurtig som muligt.

I den forbindelse stiller Dansk Fjernvarme naturligvis gerne sin viden omkring fjernvarmeselskabernes investeringer til rådighed for myndighederne.

Øvrige kommentarer

Der er fremsat forslag om, at

"Erhvervsministeren kan fastsætte regler med henblik på administrationen af EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som er udstedt i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde i forhold til offentlige kontrakter, herunder håndhævelse af sanktionerne" (Lov om Klagenævnet for Udbud § 25 c).

Det er vores opfattelse, at der er tale om en vidtgående og relativ uklar beføjelse, som gives til Erhvervsministeren.

Det fremstår hensigtsmæssigt, at der gives Erhvervsministeren en adgang til at udpege Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til at varetage de opgaver, som er nærmere beskrevet i den foreslåede bekendtgørelse. Dog fremstår bemyndigelsen ikke som afgrænset dertil, hvilket kan virke problematisk. Det ville være ønskværdigt, såfremt bemyndigelsen blev præciseret og afgrænset dertil.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Anders Jespersen - Seniorkonsulent
Dansk Fjernvarme
aje@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 51 53 88 86

Sofie Toftegaard Bager

Fra: Jette Demuth Andersen <jat@sdu.dk>
Sendt: 29. marts 2023 08:07
Til: FDI Screening; Vibeke Fjendbo-Sibbesen; bir-han@erst.dk; kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk
Emne: 23/18030 Høring over udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Til Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

SDU skal hermed takke for muligheden for at indsende bemærkninger til ovennævnte høring.

SDU bemærker følgende til *Kapital 2 a - Tilladelse til offentlige kontrakter*:

- Ad § 9 b: Formuleringen fremstår som om, alle offentlige kontrakter er omfattet. Det anbefales at tydeliggøre, at alene offentlige kontrakter er omfattet af § 7, hvis det er det, der ønskes.
- Ad § 9 c: Det foreslås, at der fastsættes nærmere retningslinjer for, hvorledes der i praksis skal ansøges om tilladelse til at indgå en kontrakt, idet bemærkes, at den offentlige ordregiver har behov for at vide dette på forhånd, inden udbuddet iværksættes.

Venlig hilsen

Lisbeth Broegaard Petersen

Chefjurist
Juridisk Kontor
Rektorsekretariatet

T 65 50 13 04
M 21 37 90 22
lip@sdu.dk

Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M
www.sdu.dk

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Sendt til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk,
birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

28. marts 2023

Vedr.: Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576

KLAGENÆVNET FOR UDBUD

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN nr. 5798000026070
kifu@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

1. Indledning

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ved høringsbrev af 8. marts 2023 anmodet blandt andre Klagenævnet for Udbud om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter.

Klagenævnet for Udbuds bemærkninger er begrænset til de foreslåede ændringer i lov om Klagenævnet for Udbud og udkastet til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter.

2. Præcisering og udvidelse af Klagenævnet for Udbuds kompetence

I lovudkastets § 2, nr. 2, foreslås indsat en ny bestemmelse i lov om Klagenævnet for Udbud § 1, stk. 2, nr. 3. Ifølge den foreslåede bestemmelse vil lovens anvendelsesområde blive udvidet til også at omfatte håndhævelsen af EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som er udstedt i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, og som vedrører offentlige kontrakter.

Den foreslåede bestemmelse i lovudkastets § 2, nr. 2, vil efter ordlyden af bestemmelsen medføre en væsentlig udvidelse af klagenævnets kompetence.

2.1. Klagenævnet for Udbuds kompetence

Klagenævnet for Udbud har i medfør af § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om Klagenævnet for Udbud kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt der er sket en overtrædelse af de regler, der er nævnt i § 1, stk. 2 og 3. De regler, der er nævnt i lovens nuværende § 1, stk. 2, vedrører alle som udgangspunkt udbudsprocessen i bred forstand frem til indgåelsen af offentlige kontrakter.

Derimod udstrækker Klagenævnet for Udbuds hovedkompetence sig ikke til efterfølgende forhold. Som anført i pkt. 3.3.1 i lovudkastet og med hen-

visning til forarbejderne til lov om Klagenævnet for Udbud kan klagenævnet alene behandle klager, som vedrører de aspekter af EU-retten, som omhandler *indgåelse* af offentlige kontrakter og kontrakter inden for forsyningsvirksomhed. Dette følger også udtrykkeligt af ordlyden af § 1, stk. 2, nr. 2, i lov om Klagenævnet for Udbud, der vedrører *indgåelse* af offentlige kontrakter og kontrakter inden for forsyningsvirksomhed.

2.2. Lovudkastets udvidelse af Klagenævnet for Udbuds kompetence

Af pkt. 3.3.2, 1. afsnit, i lovudkastet fremgår under overskriften ”Erhvervsministeriets overvejelser”, at det efter den gældende regulering er uklart, hvorvidt Klagenævnet for Udbud vil være kompetent til at håndhæve overtrædelser af EU’s sanktioner over for tredjelande, som angår *indgåelsen* af offentlige kontrakter, dvs. hvis en offentlig ordregiver tildeler en kontrakt til en økonomisk aktør i strid med sanktionerne.

Af de almindelige bemærkninger i lovudkastet, pkt. 2.2, fremgår det imidlertid, at lovforslaget ikke alene præciserer klagenævnets hjemmel til at håndhæve forbuddet i artikel 5k i forordning 833/2014 som ændret ved forordningen 2022/576 af 8. april 2022 mod at tildele kontrakter til russiske statsborgere mv. Lovudkastet indeholder også en udvidelse af klagenævnets kompetence til at omfatte håndhævelsen af forordningens forbud mod *videreførelse* af offentlige kontrakter over for offentlige ordregivere samt at *håndhæve eventuelle andre økonomiske sanktioner* mod økonomiske aktører fra tredjelande vedrørende offentlige kontrakter, som måtte blive vedtaget af EU.

Dette vil efter Klagenævnet for Udbuds opfattelse være en væsentlig og nyskabende udvidelse af klagenævnets kompetence. Med den foreslåede udvidelse vil klagenævnets kompetence blive udvidet til også at omfatte forhold, som ligger væsentligt uden for udbudsrettens område, og som ikke vil have nogen forbindelse med selve udbudsprocessen. Dette vil efter klagenævnets opfattelse være meget uhensigtsmæssigt.

2.3. Klagenævnet for Udbuds sanktionsbeføjelser

Der er en række grunde til, at udvidelsen af klagenævnets beføjelser som foreslået vil være meget uhensigtsmæssig.

En af de væsentligste begrundelser er, at klagenævnet med den foreslåede ændring vil få udvidet sin kompetence til et område, som ikke vedrører udbudsret eller udbudsretlige problemstillinger. Klagenævnets opbygning og de processuelle regler, der gælder for klagenævnets behandling af sager, er ikke konstrueret med henblik på at behandle problemstillinger, der ligger uden for udbudsrettens område.

En anden væsentlig begrundelse er, at klagenævnets sanktionsbeføjelser er nøje tilpasset nævnets nuværende kompetence. De sanktioner, som klagenævnet kan bringe i anvendelse med hjemmel i lov om Klagenævnet for Udbud, er således rettet mod fejl m.v. begået af ordregivere under udbudsprocessen. For eksempel omfatter § 13 i lov om Klagenævnet for Udbud

alene sanktioner vedrørende fejl i udbudsproceduren eller ordregivers beslutninger i forbindelse hermed. De sanktioner, der er hjemlet i lov om Klagenævnet for Udbud kan således ikke uden videre overføres på den situation, hvor det er *videreførelsen* af en kontrakt, der skal sanktioneres, eller hvor der er tale om at *håndhæve evt. andre økonomiske sanktioner* mod økonomiske aktører fra tredjelande vedrørende offentlige kontrakter, som måtte blive vedtaget af EU.

I lovudkastet anføres det under de specielle bemærkninger til § 2, nr. 2, at Klagenævnet for Udbud kan sanktionere indgåelse af kontrakter i strid med EU's økonomiske sanktioner med de reaktions- og sanktionsmuligheder, som fremgår af lov om Klagenævnet for Udbud §§ 13-14. Endvidere anføres det som eksempel bl.a., at Klagenævnet for Udbud udsteder påbud om ordregivers ophør af en kontrakt, hvis ordregiver har videreført en eksisterende kontrakt i strid med EU's økonomiske sanktioner, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 13, stk. 1, nr. 3. Lov om Klagenævnet for Udbud § 13, stk. 1, nr. 3, indeholder imidlertid ikke efter ordlyden hjemmel til at bringe en eksisterende kontrakt til ophør, idet bestemmelsen vedrører påbud om lovliggørelse af selve udbudsproceduren eller beslutninger i forbindelse med udbudsforretningen. En beslutning om at videreføre en allerede indgået kontrakt er ikke en beslutning, der er omfattet af denne bestemmelse. Klagenævnet for Udbud vil således ikke efter ordlyden af § 13, stk. 1, nr. 3, kunne sanktionere en ordregivers videreførelse af en kontrakt i strid med EU's sanktioner. Reglerne om uden virkning i §§ 16-17 og de hermed sammenhængende regler om alternative sanktioner i §§ 18-19 vil heller ikke efter ordlyden af bestemmelserne finde anvendelse ved en beslutning om at videreføre en kontrakt, som er indgået i overensstemmelse med udbudsreglerne. Tilsvarende gælder overtrædelse af eventuelle andre økonomiske sanktioner vedtaget af EU.

Klagenævnets sanktionsbeføjelser (eller mangel på samme) vil således formentlig ikke leve op til kravet i forordningens artikel 8 og de generelle EU-retlige krav om, at sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Samlet set er der således efter Klagenævnet for Udbuds opfattelse ikke tale alene om en præcisering af klagenævnets kompetence, men derimod tale om en væsentlig udvidelse, som ligger uden for klagenævnets sædvanlige hovedkompetence og håndhævelses- og sanktionsmuligheder.

Klagenævnet for Udbud opfordrer på den baggrund til, at det i lovtæksten og i lovbemærkningerne præciseres, at Klagenævnet for Udbud er kompetent til at behandle klager over EU's økonomiske sanktioner over for tredjelande, som er udstedt i medfør af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, og som vedrører *indgåelse* af offentlige kontrakter.

En sådan præcisering vil også stemme overens med § 9 i udkastet til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrak-

ter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576 af 8. april 2022 om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, hvorefter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan indbringe sager for Klagenævnet for Udbud, såfremt en ordregiver *indgår* en offentlig kontrakt omfattet af denne bekendtgørelse i strid med forordningens artikel 5k, herunder hvis kontrakten omfattet af forordningens artikel 5k, stk. 2, *indgås* uden forudgående indhentelse af en tilladelse, jf. § 4.

3. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens reaktionsmuligheder

I § 8 og § 9 i udkastet til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576 af 8. april 2022 om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 833/2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, gives Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en direkte hjemmel til at indbringe en sag om overtrædelse af forbuddet i forordningens artikel 5k for Klagenævnet for Udbud eller indgive politianmeldelse.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har allerede hjemmel til at indbringe en sag om indgåelse af en kontrakt for klagenævnet, jf. § 6, stk. 1, nr. 2, i lov om Klagenævnet for Udbud.

I de tilfælde, hvor der foreligger en overtrædelse af forordningens artikel 5k, er det ikke hensigtsmæssigt, at en sag først skal behandles i Klagenævnet for Udbud, idet klagenævnet derved kommer til at fungere som et ”for-sinkende” mellemlid.

Af den grund og i øvrigt af de grunde, som er anført under pkt. 2, opfordres Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til at ændre § 8 og § 9 i bekendtgørelsen, således at det tydeliggøres, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen indgiver politianmeldelse, hvis det konstateres, at en kontrakt videreføres i strid med forordningens artikel 5k.

4. Afsluttende bemærkninger

Det bemærkes, at klagenævnet ikke ved dette høringssvar har tilkendegivet, hvorledes nævnet vil stille sig til reglerne i udkastet, såfremt disse måtte komme til at indgå i en klagesag ved nævnet.

Såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen måtte ønske det, bidrager klagenævnet gerne med en uddybning af nævnets høringssvar.

Med venlig hilsen

Jakob O. Ebbensgaard
Formand for Klagenævnet for Udbud, landsdommer

Erhvervsstyrelsen og
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Sendt pr. mail til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk,
kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Amgros I/S
Dampfærgevej 22
2100 København Ø
Danmark
T +45 88713000
F +45 88713008
Amgros@amgros.dk
www.amgros.dk

28. marts 2023
LTA

Høring over udkast til lovforslag om ændring af investerings screeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Amgros takker for den modtagne høring og skal hermed komme med vores få bemærkninger til høringsudkastet.

Vi har ikke bemærkninger til selve lovforslagets del om ændring af investerings screeningsloven i form af en skærpelse af kontrollen med, hvem der driver, servicerer og leverer kritisk infrastruktur inden for energiområdet.

Det fremgår imidlertid af høringsbrevet, at tilladelsesordningen vil blive udrullet til også at omfatte øvrige dele af den kritiske infrastruktur og at de nærmere regler herom forventes at blive fastsat ved bekendtgørelse, der bliver sendt i særskilt høring.

I oktober og november 2021 var Amgros i dialog med Erhvervsstyrelsen om investerings screeningsloven og anvendelses bekendtgørelsen. Indenrigs- og Sundhedsministeriet var med i kopi på den skriftlige del af dialogen. I forlængelse heraf håber vi på at blive inddraget forud for det videre arbejde, når/hvis der sker en skærpelse af investerings screeningslovgivningen inden for sundhedsområdet.

Vi har derudover ikke bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om Klagenævn for Udbud eller til udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter udstedt ved Rådets forordning (EU) 2022/576.

Med venlig hilsen

Lene Thomsen Andrä
Senior jurist

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

27. marts 2023

J.nr. 2023-11-0980
Dok nr. 573908
Sagsbehandler
Signe Adler-Nissen

Sendt til: FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Høring over udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven.

Erhvervsstyrelsen har den 15. marts 2023 anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til udkast til forslag om ændring af investeringsscreeningsloven.

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

1. Datatilsynet skal i den anledning bemærke, at det fremgår af udkast til lovforslagets § 1, nr. 9, bl.a.:

§ 14 b, stk. 1, foreslås formuleret som følger:

”Erhvervsstyrelsen kan kræve alle oplysninger fra ansøger eller anmelder, som er nødvendige for at vurdere, om den udenlandske direkte investering, særlige økonomiske aftale eller offentlige kontrakt kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark. Hvis de krævede oplysninger ikke udleveres til Erhvervsstyrelsen eller ikke er bekræftet af en godkendt revisor efter stk. 4, kan styrelsen meddele ansøger eller anmelder, at ansøgningen eller anmeldelsen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag.”

§ 14 b, stk. 2, foreslås formuleret som følger:

”Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger hos relevante parter, herunder fra den danske virksomhed, enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, eller ordregiver med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra ansøger eller anmelder eller indhente oplysninger om den danske virksomhed, ordregiver eller enhed, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder.”

§ 14 b, stk. 3, foreslås formuleret som følger:

”Ved ansøgning om tilladelse efter kapitel 2 a kan Erhvervsstyrelsen kræve oplysninger om navn, kontaktoplysninger og juridisk repræsentant for underleverandører, der forventes at blive anvendt på leverancer til udførelsen af kontrakten, når disse kendes på ansøgningstidspunktet. Erhvervsstyrelsen kan i særlige tilfælde, og

hvor styrelsen har indledt en fase 2 screening efter § 14 a, stk. 3, kræve oplysninger efter 1. pkt., for underleverandører længere nede i leverandørkæden.”

Det følger af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. § 14b, stk.1, side 67:

”Oplysningskravene til, om en investering, særlig økonomisk aftale eller offentlig kontrakt påvirker den nationale sikkerhed eller offentlige orden kan være mangeartede, og det vil derfor ikke være muligt på forhånd at konkretisere samtlige oplysninger, der vil være nødvendige for at vurdere om en konkret investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller den offentlige orden. Det foreslås derfor at videreføre adgangen til, at Erhvervsstyrelsen kan kræve alle relevante oplysninger.”

Det følger endvidere af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. § 14b, stk.3, side 68:

”Det foreslåede stk. 3 har til formål at muliggøre, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med sagsbehandlingen vil kunne screene underleverandører i relevant omfang, idet sikkerhedsvurderingen af offentlige kontrakter efter den foreslåede § 15, stk. 2, også skal foretages i forhold til underleverandører, der anvendes til opfyldelse af kontrakten. Det er hensigten, at aftaleparten i ansøgningen vil blive bedt om at besvare, om der anvendes underleverandører, og at oplysningskravet alene vil rette sig mod underleverandører på centrale delleverancer med angivelse af hvilke delleverancer, der er tale om. Erhvervsstyrelsen vil desuden i medfør af det foreslåede § 14 b, stk. 1, kunne kræve yderligere oplysninger om underleverandører, hvis dette vurderes relevant for den sikkerhedsmæssige vurdering.

I særlige tilfælde vil der også være behov for at foretage en sikkerhedsmæssig vurdering af underleverandører længere nede i leverandørkæden, hvorfor det foreslås, at Erhvervsstyrelsen i særlige tilfælde kan kræve oplysninger om disse. Det vil være en forudsætning herfor, at styrelsen har indledt en sagsbehandling i fase 2 med henblik på nærmere undersøgelser af, om kontrakten vil kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.”

Datatilsynet henleder opmærksomheden på databeskyttelsesforordningens¹ artikel 5, stk. 1, litra c, om dataminimering. Princippet om dataminimering indebærer, at behandlingen af personoplysninger aldrig må omfatte mere end, hvad der kræves til opfyldelse af de formål, som den dataansvarlige er berettiget til at forfølge (national sikkerhed eller offentlig orden).

Endvidere henleder Datatilsynet opmærksomheden på bestemmelsen om sletning efter databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EØS-relevant tekst)

Under henvisning til de bredt formulerede bestemmelser om indsamling af oplysninger skal Datatilsynet henstille til, at ovenstående afspejles i lovforslagets bemærkninger.

Side 3 af 3

2. Datatilsynet forudsætter i øvrigt generelt, at de databeskyttelsesretlige regler vil blive iagttaget i forbindelse med enhver behandling af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Signe Adler-Nissen

Dea Andersen

Fra: FAK-LS-LES01 Dahlbergen, Morten Topp <FAK-LS-LES01@mil.dk>
Sendt: 24. marts 2023 12:48
Til: FDI Screening
Emne: SV: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter [RELEASABLE TO INTERNET TRANSMISSION]

RELEASABLE TO INTERNET TRANSMISSION

Kære Dea

Forsvarsakademiet har ikke bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring.

Forsvarsakademiet bemærker, at høringen alene er foretaget ved Forsvarsakademiet indenfor Forsvarsministeriets Koncern. Høring kan med fordel inkludere Forsvarsministeriet og herunder særligt Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse.

Med venlig hilsen

Morten Dahlbergen
major
Sektionschef

FORSVARSAKADEMIET
Ledelsesstøttesektionen
Ledelses- og Styringsafdelingen
Ryvangs Alle 1-3, 2100 København Ø
Telefon: +45 728 17021 / Mobil: +45 4185 0578
E-mail: FAK-LS-LES01@fiin.dk
www.fak.dk

RELEASABLE TO INTERNET TRANSMISSION

Fra: FDI Screening <fdi-screening@erst.dk>
Sendt: 8. marts 2023 14:34
Emne: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Til samtlige høringsparter

Hermed sendes udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring.

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget og bekendtgørelsen senest den **29. marts 2023 kl. 14.**

Høringssvar bedes sendt pr. mail til:

FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Bemærk:

Eventuelle spørgsmål til udkastet til ændring af investerings screeningsloven kan rettes til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, og birhan@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål til udkastet fsva. ændring af lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter kan rettes til kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk

Høringsmaterialet er desuden tilgængeligt på www.høringsportalen.dk

Med venlig hilsen

Dea Andersen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN

Udenlandske Investeringer og Sikkerhed

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291879
E-mail: DeaAnd@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virk.

Sofie Toftegaard Bager

Fra: Marianne Winther <mw@danskehavne.dk>
Sendt: 29. marts 2023 11:57
Til: FDI Screening
Cc: Vibeke Fjendbo-Sibbesen; Birgitte Spühler Hansen; kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk
Emne: VS: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Vedhæftede filer: Investeringsscreeningsloven.docx

Danske Havne kan oplyse, at vi ikke har nogen bemærkninger.

Med venlig hilsen / Best regards,

Marianne Winther
International Adviser

Danske Havne
Bredgade 23, 2.tv.
DK-1260 København K
Mobil 48809850
mw@danskehavne.dk
<http://danskehavne.dk>

Denne e-mail fra Danske Havne kan indeholde personlige og fortrolige oplysninger, herunder personoplysninger.

Hvis du ved en fejl skulle modtage en e-mail, som ikke er tilsigtet dig, bedes du rette henvendelse til danskehavne@danskehavne.dk og derefter slette e-mailen.

This e-mail from Danish Ports may contain confidential and/or privileged information.

If you receive this e-mail by mistake, please contact danskehavne@danskehavne.dk and delete this e-mail from your system.

Danske Havne behandler, herunder indsamler og opbevarer, personoplysninger som naturligt led i det daglige arbejde.

Vi henviser til [vores datapolitikker](#), hvor vi stiller oplysninger om behandlingen til rådighed for dig som registreret.

Fra: FDI Screening <fdi-screening@erst.dk>
Sendt: Wednesday, March 8, 2023 2:34:23 PM
Emne: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Til samtlige høringsparter

Hermed sendes udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring.

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget og bekendtgørelsen **senest den 29. marts 2023 kl. 14.**

Hørings svar bedes sendt pr. mail til:

FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Bemærk:

Eventuelle spørgsmål til udkastet til ændring af investeringscreeningsloven kan rettes til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, og birhan@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål til udkastet fsva. ændring af lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter kan rettes til kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk

Høringsmaterialet er desuden tilgængeligt på www.høringsportalen.dk

Med venlig hilsen

Dea Andersen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN

Udenlandske Investeringer og Sikkerhed

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Telefon: +45 35291000

Direkte: +45 35291879

E-mail: DeaAnd@erst.dk

www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virk.

Sofie Toftegaard Bager

Fra: Robert Metasch <RM@bsf.dk>
Sendt: 29. marts 2023 12:21
Til: FDI Screening; Vibeke Fjendbo-Sibbesen; Birgitte Spühler Hansen; kaal@kfst.dk; og
Cc: Henriette Mygind Krempel
Emne: VS: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Til Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Byggeskadefonden har modtaget udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring den 8. marts 2023

Vi skal i den forbindelse bemærke, at fonden ingen bemærkninger har til lovforslaget.

Venlig hilsen

Robert Metasch

Juridisk sagsansvarlig

+45 30202869 · 3376 2157 · rm@bsf.dk

Byggeskadefonden
Studivestvej 50
1554 København V
3376 2000 · bsf@bsf.dk · <https://www.bsf.dk>

 BYGGESKADEFONDEN

FDI Screening

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 8. marts 2023 15:27
Til: FDI Screening; Vibeke Fjendbo-Sibbesen; Birgitte Spühler Hansen; kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk
Emne: SV: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Kære Dea Andersen

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hjørdis de Stricker
Chefsekretær

Fra: FDI Screening <fdi-screening@erst.dk>

Sendt: 8. marts 2023 14:36

Emne: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Til samtlige høringsparter

Hermed sendes udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring.

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget og bekendtgørelsen **senest den 29. marts 2023 kl. 14.**

Høringssvar bedes sendt pr. mail til:

FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Bemærk:

Eventuelle spørgsmål til udkastet til ændring af investeringscreeningsloven kan rettes til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, og birhan@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål til udkastet fsva. ændring af lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter kan rettes til kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk

Høringsmaterialet er desuden tilgængeligt på www.høringsportalen.dk

Med venlig hilsen

Dea Andersen
Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Udenlandske Investeringer og Sikkerhed

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291879
E-mail: DeaAnd@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virk.

FDI Screening

Fra: Foreningen af Rådgivende Ingeniører <fri@frinet.dk>
Sendt: 9. marts 2023 15:32
Til: FDI Screening; Vibeke Fjendbo-Sibbesen; Birgitte Spühler Hansen; kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk.
Emne: SV: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

FRI takker for muligheden for at afgive høringssvar på ovenstående høring.

Vi har ingen bemærkninger til den, da den ikke direkte påvirker rammebetingelserne for rådgivende ingeniørvirksomheder.

Med venlig hilsen

Ulrik Ryssel Albertsen

Erhvervspolitisk Chef
Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Fra: FDI Screening <fdi-screening@erst.dk>
Sendt: 8. marts 2023 14:34
Emne: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Du får ikke ofte mails fra fdi-screening@erst.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Til samtlige høringssparter

Hermed sendes udkast til lovforslag om ændring af investeringscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring.

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget og bekendtgørelsen **senest den 29. marts 2023 kl. 14.**

Høringssvar bedes sendt pr. mail til:

FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Bemærk:

Eventuelle spørgsmål til udkastet til ændring af investeringscreeningsloven kan rettes til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, og birhan@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål til udkastet fsva. ændring af lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter kan rettes til kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk

Høringsmaterialet er desuden tilgængeligt på www.høringsportalen.dk

Med venlig hilsen

Dea Andersen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN

Udenlandske Investeringer og Sikkerhed

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Telefon: +45 35291000

Direkte: +45 35291879

E-mail: DeaAnd@erst.dk

www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Sofie Toftegaard Bager

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk
Sendt: 10. marts 2023 13:16
Til: FDI Screening; Vibeke Fjendbo-Sibbesen; Birgitte Spühler Hansen; kaal@kfst.dk; skms@kfst.dk
Emne: SV: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Erhvervsstyrelsen har den 8. marts 2023 sendt udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter i høring. Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K
Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Fra: FDI Screening <fdi-screening@erst.dk>

Sendt: 8. marts 2023 14:34

Emne: Høring (frist 29/03) - Udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af offentlige kontrakter

Til samtlige høringsparter

Hermed sendes udkast til lovforslag om ændring af investeringsscreeningsloven og lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter i høring.

Erhvervsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget og bekendtgørelsen **senest den 29. marts 2023 kl. 14.**

Høringssvar bedes sendt pr. mail til:

FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, birhan@erst.dk, kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk.

Bemærk:

Eventuelle spørgsmål til udkastet til ændring af investeringsscreeningsloven kan rettes til FDI-screening@erst.dk, viosha@erst.dk, og birhan@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål til udkastet fsva. ændring af lov om Klagenævnet for Udbud samt udkast til bekendtgørelse om håndhævelse af sanktioner vedrørende offentlige kontrakter kan rettes til kaal@kfst.dk og skms@kfst.dk

Høringsmaterialet er desuden tilgængeligt på www.høringsportalen.dk

Med venlig hilsen

Dea Andersen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Udenlandske Investeringer og Sikkerhed

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291879
E-mail: DeaAnd@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).